

SFC2021 Programme supported from the ERDF (Investment for jobs and growth goal), ESF+, the Cohesion Fund, the JTF and the EMFAF - Article 21(3)

CCI	2021EL16FFPR003
Title in English	Environment and Climate Change
Τίτλος στην εθνική γλώσσα ή γλώσσες	ΕΛ - Περιβάλλον και Κλιματική Αλλαγή
Έκδοση	1.0
Πρώτο έτος	2021
Τελευταίο έτος	2027
Επιλέξιμο από	
Επιλέξιμο έως	
Αριθμός απόφασης της Επιτροπής	
Ημερομηνία απόφασης της Επιτροπής	
Περιφέρειες NUTS που καλύπτονται από το πρόγραμμα	ΕΛ - Ελλάδα ΕΛ3 - Αττική ΕΛ30 - Αττική ΕΛ301 - Βόρειος Τομέας Αθηνών ΕΛ302 - Δυτικός Τομέας Αθηνών ΕΛ303 - Κεντρικός Τομέας Αθηνών ΕΛ304 - Νότιος Τομέας Αθηνών ΕΛ305 - Ανατολική Αττική ΕΛ306 - Δυτική Αττική ΕΛ307 - Πειραιάς, Νήσοι ΕΛ4 - Νησιά Αιγαίου, Κρήτη ΕΛ41 - Βόρειο Αιγαίο ΕΛ411 - Λέσβος, Λήμνος ΕΛ412 - Ικαρία, Σάμος ΕΛ413 - Χίος ΕΛ42 - Νότιο Αιγαίο ΕΛ421 - Κάλυμνος, Κάρπαθος – Ηρωική Νήσος Κάσος, Κως, Ρόδος ΕΛ422 - Άνδρος, Θήρα, Κέα, Μήλος, Μύκονος, Νάξος, Πάρος, Σύρος, Τήνος ΕΛ43 - Κρήτη ΕΛ431 - Ηράκλειο ΕΛ432 - Λασιθί ΕΛ433 - Ρέθυμνο ΕΛ434 - Χανιά ΕΛ5 - Βόρεια Ελλάδα ΕΛ51 - Ανατολική Μακεδονία, Θράκη ΕΛ511 - Έβρος ΕΛ512 - Ξάνθη ΕΛ513 - Ροδόπη ΕΛ514 - Δράμα ΕΛ515 - Θάσος, Καβάλα ΕΛ52 - Κεντρική Μακεδονία ΕΛ521 - Ημαθία ΕΛ522 - Θεσσαλονίκη ΕΛ523 - Κιλκίς ΕΛ524 - Πέλλα ΕΛ525 - Πιερία

	<p>EL526 - Σέρρες EL527 - Χαλκιδική EL53 - Δυτική Μακεδονία EL531 - Γρεβενά, Κοζάνη EL532 - Καστοριά EL533 - Φλώρινα EL54 - Ήπειρος EL541 - Άρτα, Πρέβεζα EL542 - Θεσπρωτία EL543 - Ιωάννινα EL6 - Κεντρική Ελλάδα EL61 - Θεσσαλία EL611 - Καρδίτσα, Τρίκαλα EL612 - Λάρισα EL613 - Μαγνησία, Σποράδες EL62 - Ιόνια Νησιά EL621 - Ζάκυνθος EL622 - Κέρκυρα EL623 - Ιθάκη, Κεφαλληνία EL624 - Λευκάδα EL63 - Δυτική Ελλάδα EL631 - Αιτωλοακαρνανία EL632 - Αχαΐα EL633 - Ηλεία EL64 - Στερεά Ελλάδα EL641 - Βοιωτία EL642 - Εύβοια EL643 - Ευρυτανία EL644 - Φθιώτιδα EL645 - Φωκίδα EL65 - Πελοπόννησος EL651 - Αργολίδα, Αρκαδία EL652 - Κορινθία EL653 - Λακωνία, Μεσσηνία ELZ - Extra-Regio NUTS 1 ELZZ - Extra-Regio NUTS 2 ELZZZ - Extra-Regio NUTS 3</p>
Οικείο/-α ταμείο/-α	ΕΤΠΑ Cohesion Fund
Πρόγραμμα	☐ under Investment for jobs and growth goal for the outermost regions only

Πίνακας περιεχομένων

1. Programme strategy: main challenges and policy responses.....	9
Πίνακας 1.....	20
2. Priorities.....	31
2.1. Priorities other than technical assistance.....	31
2.1.1. Priority: 1. Άξονας Προτεραιότητας 1: «Ενεργειακή απόδοση - Προώθηση ΑΠΕ - Ενεργειακές Υποδομές».....	31
2.1.1.1. Specific objective: RSO2.2. Promoting renewable energy in accordance with Renewable Energy Directive (EU) 2018/2001[1], including the sustainability criteria set out therein (ΕΤΠΑ).....	31
2.1.1.1.1. Interventions of the Funds.....	31
The related types of actions – point (d)(i) of Article 22(3) CPR and Article 6 ESF+ Regulation:.....	31
The main target groups - point (d)(iii) of Article 22(3) CPR:.....	31
Actions safeguarding equality, inclusion and non-discrimination – point (d)(iv) of Article 22(3) CPR and Article 6 ESF+ Regulation.....	32
Indication of the specific territories targeted, including the planned use of territorial tools – point (d)(v) of Article 22(3) CPR.....	32
The interregional, cross-border and transnational actions – point (d)(vi) of Article 22(3) CPR.....	32
The planned use of financial instruments – point (d)(vii) of Article 22(3) CPR.....	33
2.1.1.1.2. Indicators.....	33
Πίνακας 2: Δείκτες εκροών.....	33
Πίνακας 3: Δείκτες αποτελεσμάτων.....	33
2.1.1.1.3. Indicative breakdown of the programmed resources (EU) by type of intervention.....	34
Table 4: Dimension 1 - intervention field.....	34
Table 5: Dimension 2 - form of financing.....	35
Table 6: Dimension 3 – territorial delivery mechanism and territorial focus.....	35
Table 7: Dimension 6 – ESF+ secondary themes.....	35
Table 8: Dimension 7 – ESF+*, ERDF, Cohesion Fund and JTF gender equality dimension.....	35
2.1.1.1. Specific objective: RSO2.1. Promoting energy efficiency and reducing greenhouse gas emissions (ΕΤΠΑ).....	36
2.1.1.1.1. Interventions of the Funds.....	36
The related types of actions – point (d)(i) of Article 22(3) CPR and Article 6 ESF+ Regulation:.....	36
The main target groups - point (d)(iii) of Article 22(3) CPR:.....	36
Actions safeguarding equality, inclusion and non-discrimination – point (d)(iv) of Article 22(3) CPR and Article 6 ESF+ Regulation.....	37
Indication of the specific territories targeted, including the planned use of territorial tools – point (d)(v) of Article 22(3) CPR.....	37
The interregional, cross-border and transnational actions – point (d)(vi) of Article 22(3) CPR.....	37
The planned use of financial instruments – point (d)(vii) of Article 22(3) CPR.....	38
2.1.1.1.2. Indicators.....	38
Πίνακας 2: Δείκτες εκροών.....	38
Πίνακας 3: Δείκτες αποτελεσμάτων.....	39
2.1.1.1.3. Indicative breakdown of the programmed resources (EU) by type of intervention.....	39
Table 4: Dimension 1 - intervention field.....	39
Table 5: Dimension 2 - form of financing.....	40
Table 6: Dimension 3 – territorial delivery mechanism and territorial focus.....	40
Table 7: Dimension 6 – ESF+ secondary themes.....	40
Table 8: Dimension 7 – ESF+*, ERDF, Cohesion Fund and JTF gender equality dimension.....	40
2.1.1.1. Specific objective: RSO2.3. Developing smart energy systems, grids and storage at outside TEN-E (ΕΤΠΑ).....	41
2.1.1.1.1. Interventions of the Funds.....	41

The related types of actions – point (d)(i) of Article 22(3) CPR and Article 6 ESF+ Regulation:	41
.....	41
The main target groups - point (d)(iii) of Article 22(3) CPR:	41
Actions safeguarding equality, inclusion and non-discrimination – point (d)(iv) of Article 22(3) CPR and Article 6 ESF+ Regulation	41
Indication of the specific territories targeted, including the planned use of territorial tools – point (d)(v) of Article 22(3) CPR	42
The interregional, cross-border and transnational actions – point (d)(vi) of Article 22(3) CPR	42
The planned use of financial instruments – point (d)(vii) of Article 22(3) CPR	42
2.1.1.1.2. Indicators	43
Πίνακας 2: Δείκτες εκροών	43
Πίνακας 3: Δείκτες αποτελεσμάτων	43
2.1.1.1.3. Indicative breakdown of the programmed resources (EU) by type of intervention	43
Table 4: Dimension 1 - intervention field	44
Table 5: Dimension 2 - form of financing	44
Table 6: Dimension 3 – territorial delivery mechanism and territorial focus	44
Table 7: Dimension 6 – ESF+ secondary themes	44
Table 8: Dimension 7 – ESF+*, ERDF, Cohesion Fund and JTF gender equality dimension	44
2.1.1.1. Specific objective: RSO2.1. Promoting energy efficiency and reducing greenhouse gas emissions (ΤΣ)	46
2.1.1.1.1. Interventions of the Funds	46
The related types of actions – point (d)(i) of Article 22(3) CPR and Article 6 ESF+ Regulation:	46
.....	46
The main target groups - point (d)(iii) of Article 22(3) CPR:	46
Actions safeguarding equality, inclusion and non-discrimination – point (d)(iv) of Article 22(3) CPR and Article 6 ESF+ Regulation	46
Indication of the specific territories targeted, including the planned use of territorial tools – point (d)(v) of Article 22(3) CPR	47
The interregional, cross-border and transnational actions – point (d)(vi) of Article 22(3) CPR	47
The planned use of financial instruments – point (d)(vii) of Article 22(3) CPR	47
2.1.1.1.2. Indicators	48
Πίνακας 2: Δείκτες εκροών	48
Πίνακας 3: Δείκτες αποτελεσμάτων	48
2.1.1.1.3. Indicative breakdown of the programmed resources (EU) by type of intervention	48
Table 4: Dimension 1 - intervention field	48
Table 5: Dimension 2 - form of financing	48
Table 6: Dimension 3 – territorial delivery mechanism and territorial focus	49
Table 7: Dimension 6 – ESF+ secondary themes	49
Table 8: Dimension 7 – ESF+*, ERDF, Cohesion Fund and JTF gender equality dimension	49
2.1.1.1. Specific objective: RSO2.3. Developing smart energy systems, grids and storage at outside TEN-E (ΤΣ)	50
2.1.1.1.1. Interventions of the Funds	50
The related types of actions – point (d)(i) of Article 22(3) CPR and Article 6 ESF+ Regulation:	50
.....	50
The main target groups - point (d)(iii) of Article 22(3) CPR:	50
Actions safeguarding equality, inclusion and non-discrimination – point (d)(iv) of Article 22(3) CPR and Article 6 ESF+ Regulation	50
Indication of the specific territories targeted, including the planned use of territorial tools – point (d)(v) of Article 22(3) CPR	51
The interregional, cross-border and transnational actions – point (d)(vi) of Article 22(3) CPR	51
The planned use of financial instruments – point (d)(vii) of Article 22(3) CPR	51
2.1.1.1.2. Indicators	51
Πίνακας 2: Δείκτες εκροών	52
Πίνακας 3: Δείκτες αποτελεσμάτων	52
2.1.1.1.3. Indicative breakdown of the programmed resources (EU) by type of intervention	52

Table 4: Dimension 1 - intervention field	52
Table 5: Dimension 2 - form of financing	52
Table 6: Dimension 3 – territorial delivery mechanism and territorial focus	53
Table 7: Dimension 6 – ESF+ secondary themes.....	53
Table 8: Dimension 7 – ESF+*, ERDF, Cohesion Fund and JTF gender equality dimension	53
2.1.1. Priority: 2. Άξονας Προτεραιότητας 2: «Προσαρμογή στην Κλιματική Αλλαγή».....	54
2.1.1.1. Specific objective: RSO2.4. Promoting climate change adaptation and disaster risk prevention, resilience taking into account eco-system based approaches (ETΠΑ).....	54
2.1.1.1.1. Interventions of the Funds	54
The related types of actions – point (d)(i) of Article 22(3) CPR and Article 6 ESF+ Regulation:	54
The main target groups - point (d)(iii) of Article 22(3) CPR:	54
Actions safeguarding equality, inclusion and non-discrimination – point (d)(iv) of Article 22(3) CPR and Article 6 ESF+ Regulation.....	55
Indication of the specific territories targeted, including the planned use of territorial tools – point (d)(v) of Article 22(3) CPR	55
The interregional, cross-border and transnational actions – point (d)(vi) of Article 22(3) CPR	56
The planned use of financial instruments – point (d)(vii) of Article 22(3) CPR.....	56
2.1.1.1.2. Indicators	56
Πίνακας 2: Δείκτες εκροών	56
Πίνακας 3: Δείκτες αποτελεσμάτων.....	57
2.1.1.1.3. Indicative breakdown of the programmed resources (EU) by type of intervention	58
Table 4: Dimension 1 - intervention field	58
Table 5: Dimension 2 - form of financing.....	59
Table 6: Dimension 3 – territorial delivery mechanism and territorial focus	59
Table 7: Dimension 6 – ESF+ secondary themes.....	59
Table 8: Dimension 7 – ESF+*, ERDF, Cohesion Fund and JTF gender equality dimension	59
2.1.1.1.1. Specific objective: RSO2.4. Promoting climate change adaptation and disaster risk prevention, resilience taking into account eco-system based approaches (ΤΣ).....	60
2.1.1.1.1. Interventions of the Funds	60
The related types of actions – point (d)(i) of Article 22(3) CPR and Article 6 ESF+ Regulation:	60
The main target groups - point (d)(iii) of Article 22(3) CPR:	60
Actions safeguarding equality, inclusion and non-discrimination – point (d)(iv) of Article 22(3) CPR and Article 6 ESF+ Regulation.....	61
Indication of the specific territories targeted, including the planned use of territorial tools – point (d)(v) of Article 22(3) CPR	61
The interregional, cross-border and transnational actions – point (d)(vi) of Article 22(3) CPR	62
The planned use of financial instruments – point (d)(vii) of Article 22(3) CPR.....	62
2.1.1.1.2. Indicators	62
Πίνακας 2: Δείκτες εκροών	62
Πίνακας 3: Δείκτες αποτελεσμάτων.....	63
2.1.1.1.3. Indicative breakdown of the programmed resources (EU) by type of intervention	63
Table 4: Dimension 1 - intervention field	63
Table 5: Dimension 2 - form of financing.....	64
Table 6: Dimension 3 – territorial delivery mechanism and territorial focus	64
Table 7: Dimension 6 – ESF+ secondary themes.....	64
Table 8: Dimension 7 – ESF+*, ERDF, Cohesion Fund and JTF gender equality dimension	64
2.1.1. Priority: 3. Άξονας Προτεραιότητας 3: «Αστική Αναζωογόνηση»	65
2.1.1.1. Specific objective: RSO2.7. Enhancing protection and preservation of nature, biodiversity and green infrastructure, including in urban areas, and reducing all forms of pollution (ETΠΑ) ...	65
2.1.1.1.1. Interventions of the Funds	65
The related types of actions – point (d)(i) of Article 22(3) CPR and Article 6 ESF+ Regulation:	65
The main target groups - point (d)(iii) of Article 22(3) CPR:	65

Actions safeguarding equality, inclusion and non-discrimination – point (d)(iv) of Article 22(3) CPR and Article 6 ESF+ Regulation	66
Indication of the specific territories targeted, including the planned use of territorial tools – point (d)(v) of Article 22(3) CPR	66
The interregional, cross-border and transnational actions – point (d)(vi) of Article 22(3) CPR	67
The planned use of financial instruments – point (d)(vii) of Article 22(3) CPR.....	67
2.1.1.1.2. Indicators	67
Πίνακας 2: Δείκτες εκροών	67
Πίνακας 3: Δείκτες αποτελεσμάτων	68
2.1.1.1.3. Indicative breakdown of the programmed resources (EU) by type of intervention	69
Table 4: Dimension 1 - intervention field	69
Table 5: Dimension 2 - form of financing.....	70
Table 6: Dimension 3 – territorial delivery mechanism and territorial focus	70
Table 7: Dimension 6 – ESF+ secondary themes.....	70
Table 8: Dimension 7 – ESF+*, ERDF, Cohesion Fund and JTF gender equality dimension	70
2.1.1.1. Specific objective: RSO2.8. Promoting sustainable multimodal urban mobility, as part of transition to a net zero carbon economy (ETΠA).....	71
2.1.1.1.1. Interventions of the Funds	71
The related types of actions – point (d)(i) of Article 22(3) CPR and Article 6 ESF+ Regulation:	71
The main target groups - point (d)(iii) of Article 22(3) CPR:	71
Actions safeguarding equality, inclusion and non-discrimination – point (d)(iv) of Article 22(3) CPR and Article 6 ESF+ Regulation	71
Indication of the specific territories targeted, including the planned use of territorial tools – point (d)(v) of Article 22(3) CPR	72
The interregional, cross-border and transnational actions – point (d)(vi) of Article 22(3) CPR	72
The planned use of financial instruments – point (d)(vii) of Article 22(3) CPR.....	72
2.1.1.1.2. Indicators	73
Πίνακας 2: Δείκτες εκροών	73
Πίνακας 3: Δείκτες αποτελεσμάτων	73
2.1.1.1.3. Indicative breakdown of the programmed resources (EU) by type of intervention	73
Table 4: Dimension 1 - intervention field	74
Table 5: Dimension 2 - form of financing.....	74
Table 6: Dimension 3 – territorial delivery mechanism and territorial focus	74
Table 7: Dimension 6 – ESF+ secondary themes.....	74
Table 8: Dimension 7 – ESF+*, ERDF, Cohesion Fund and JTF gender equality dimension	74
2.1.1. Priority: 4. Άξονας Προτεραιότητας 4: «Ολοκληρωμένη Διαχείριση Αποβλήτων – Μετάβαση στη Κυκλική Οικονομία»	76
2.1.1.1. Specific objective: RSO2.6. Promoting the transition to a circular and resource efficient economy (ΤΣ).....	76
2.1.1.1.1. Interventions of the Funds	76
The related types of actions – point (d)(i) of Article 22(3) CPR and Article 6 ESF+ Regulation:	76
The main target groups - point (d)(iii) of Article 22(3) CPR:	77
Actions safeguarding equality, inclusion and non-discrimination – point (d)(iv) of Article 22(3) CPR and Article 6 ESF+ Regulation	77
Indication of the specific territories targeted, including the planned use of territorial tools – point (d)(v) of Article 22(3) CPR	78
The interregional, cross-border and transnational actions – point (d)(vi) of Article 22(3) CPR	78
The planned use of financial instruments – point (d)(vii) of Article 22(3) CPR.....	78
2.1.1.1.2. Indicators	78
Πίνακας 2: Δείκτες εκροών	78
Πίνακας 3: Δείκτες αποτελεσμάτων	79
2.1.1.1.3. Indicative breakdown of the programmed resources (EU) by type of intervention	79
Table 4: Dimension 1 - intervention field	79

Table 5: Dimension 2 - form of financing.....	80
Table 6: Dimension 3 – territorial delivery mechanism and territorial focus	80
Table 7: Dimension 6 – ESF+ secondary themes.....	80
Table 8: Dimension 7 – ESF+*, ERDF, Cohesion Fund and JTF gender equality dimension ...	80
2.1.1. Priority: 5. Άξονας Προτεραιότητας 5: «Διαχείριση Αστικών Λυμάτων και Υδάτινων Πόρων»	81
2.1.1.1. Specific objective: RSO2.5. Promoting access to water and sustainable water management (ΤΣ).....	81
2.1.1.1.1. Interventions of the Funds	81
The related types of actions – point (d)(i) of Article 22(3) CPR and Article 6 ESF+ Regulation:	81
The main target groups - point (d)(iii) of Article 22(3) CPR:	82
Actions safeguarding equality, inclusion and non-discrimination – point (d)(iv) of Article 22(3) CPR and Article 6 ESF+ Regulation	82
Indication of the specific territories targeted, including the planned use of territorial tools – point (d)(v) of Article 22(3) CPR	82
The interregional, cross-border and transnational actions – point (d)(vi) of Article 22(3) CPR	83
The planned use of financial instruments – point (d)(vii) of Article 22(3) CPR.....	83
2.1.1.1.2. Indicators	83
Πίνακας 2: Δείκτες εκροών	83
Πίνακας 3: Δείκτες αποτελεσμάτων.....	84
2.1.1.1.3. Indicative breakdown of the programmed resources (EU) by type of intervention	84
Table 4: Dimension 1 - intervention field	84
Table 5: Dimension 2 - form of financing.....	85
Table 6: Dimension 3 – territorial delivery mechanism and territorial focus	85
Table 7: Dimension 6 – ESF+ secondary themes.....	85
Table 8: Dimension 7 – ESF+*, ERDF, Cohesion Fund and JTF gender equality dimension ...	85
2.1.1. Priority: 6. Άξονας Προτεραιότητας 6: «Προστασία της Βιοποικιλότητας»	86
2.1.1.1. Specific objective: RSO2.7. Enhancing protection and preservation of nature, biodiversity and green infrastructure, including in urban areas, and reducing all forms of pollution (ΕΤΠΑ) ...	86
2.1.1.1.1. Interventions of the Funds	86
The related types of actions – point (d)(i) of Article 22(3) CPR and Article 6 ESF+ Regulation:	86
The main target groups - point (d)(iii) of Article 22(3) CPR:	87
Actions safeguarding equality, inclusion and non-discrimination – point (d)(iv) of Article 22(3) CPR and Article 6 ESF+ Regulation	87
Indication of the specific territories targeted, including the planned use of territorial tools – point (d)(v) of Article 22(3) CPR	87
The interregional, cross-border and transnational actions – point (d)(vi) of Article 22(3) CPR	88
The planned use of financial instruments – point (d)(vii) of Article 22(3) CPR.....	88
2.1.1.1.2. Indicators	88
Πίνακας 2: Δείκτες εκροών	88
Πίνακας 3: Δείκτες αποτελεσμάτων.....	89
2.1.1.1.3. Indicative breakdown of the programmed resources (EU) by type of intervention	89
Table 4: Dimension 1 - intervention field	89
Table 5: Dimension 2 - form of financing.....	90
Table 6: Dimension 3 – territorial delivery mechanism and territorial focus	90
Table 7: Dimension 6 – ESF+ secondary themes.....	90
Table 8: Dimension 7 – ESF+*, ERDF, Cohesion Fund and JTF gender equality dimension ...	90
2.2. Technical assistance priorities	91
2.2.1. Priority for technical assistance pursuant to Article 36(4) CPR: 7. Άξονας Προτεραιότητας 7: «Τεχνική Βοήθεια», σύμφωνα με το άρθρο 36 παράγραφος 4 του ΚΚΔ	91
2.2.1.1. Intervention from the Funds	91
The related types of actions – point (e)(i) of Article 22(3) CPR.....	91
The main target groups - point (d)(iii) of Article 22(3) CPR:	91

2.2.1.2. Indicators	92
Table 2: Output indicators	92
2.2.1.3. Indicative breakdown of the programmed resources (EU) by type of intervention	92
Table 4: Dimension 1 - intervention field	92
Table 7: Dimension 6 – ESF+ secondary themes.....	93
Table 8: Dimension 7 – ESF+*, ERDF, Cohesion Fund and JTF gender equality dimension ...	93
3. Financing plan	94
3.1. Transfers and contributions (1).....	94
Table 15A: Contributions to InvestEU* (breakdown by year).....	94
Table 15B: Contributions to InvestEU* (summary).....	94
Justification, taking into account how those amounts contribute to the achievement of policy objectives selected in the programme in accordance with Article 10(1) of the InvestEU Regulation	94
Table 16A: Transfers to instruments under direct or indirect management (breakdown by year).....	95
Table 16B: Transfers to instruments under direct or indirect management* (summary).....	95
Μεταφορές προς μέσα υπό άμεση ή έμμεση διαχείριση — Αιτιολόγηση	95
Table 17A: Transfers between ERDF, ESF+ and Cohesion Fund or to another Fund or Funds* (breakdown by year).....	95
Table 17B: Transfers between ERDF, ESF+ and Cohesion Fund or to another Fund or Funds (summary).....	95
Transfers between shared management funds, including between cohesion policy funds - Justification.....	96
3.2. JTF: allocation in the programme and transfers (1)	96
3.3. Transfers between categories of region resulting from the mid-term review.....	96
Table 19A: Transfers between categories of region resulting from the mid-term review within the programme (breakdown by year)	96
Table 19B: Transfers between categories of region resulting from the mid-term review, to other programmes (breakdown by year).....	96
3.4. Transfers back (1).....	96
Table 20A: Transfers back (breakdown by year)	96
Table 20B: Transfers back* (summary)	96
3.5. Financial appropriations by year	98
Table 10: Financial appropriations by year	98
3.6. Total financial appropriations by fund and national co-financing	99
Table 11: Total financial appropriations by fund and national co-financing	99
4. Enabling conditions	101
5. Programme authorities.....	120
Πίνακας 13: Αρχές του προγράμματος.....	120
The repartition of the reimbursed amounts for technical assistance pursuant to Article 36(5) CPR if more bodies are identified to receive payments from the Commission	120
6. Partnership	121
7. Communication and visibility	124
8. Use of unit costs, lump sums, flat rates and financing not linked to costs	127
Πίνακας 14: Χρήση μοναδιαίων δαπανών, κατ' αποκοπή ποσών, ενιαίων συντελεστών και χρηματοδότησης που δεν συνδέεται με τις δαπάνες	127
Appendix 1: Union contribution based on unit costs, lump sums and flat rates	128
Α. Σύνοψη των κύριων στοιχείων	128
Β. Λεπτομερή στοιχεία ανά τύπο πράξης.....	129
Γ. Υπολογισμός της τυποποιημένης κλίμακας μοναδιαίων δαπανών, κατ' αποκοπή ποσών ή ενιαίων συντελεστών	129
1. Πηγή δεδομένων που χρησιμοποιούνται για τον υπολογισμό της τυποποιημένης κλίμακας μοναδιαίων δαπανών, κατ' αποκοπή ποσών ή ενιαίων συντελεστών (ποιος παρήγαγε, συνέλεξε και καταχώρισε τα δεδομένα, πού αποθηκεύονται τα δεδομένα, προθεσμίες, επαλήθευση κ.λπ.).....	129
2. Να διευκρινιστεί για ποιον λόγο ενδείκνυται η προτεινόμενη μέθοδος και ο προτεινόμενος υπολογισμός βάσει του άρθρου 94 παράγραφος 2 του ΚΚΔ για τον τύπο πράξης.	129

3. Please specify how the calculations were made, in particular including any assumptions made in terms of quality or quantities. Where relevant, statistical evidence and benchmarks should be used and, if requested, provided in a format that is usable by the Commission.....	129
4. Να εξηγήσετε πώς εξασφαλίσατε ότι στον υπολογισμό της τυποποιημένης κλίμακας μοναδιαίου κόστους, κατ' αποκοπή ποσού ή ενιαίου συντελεστή έχουν περιληφθεί μόνον επιλέξιμες δαπάνες. ...	129
5. Assessment of the audit authority(ies) of the calculation methodology and amounts and the arrangements to ensure the verification, quality, collection and storage of data.....	130
Appendix 2: Union contribution based on financing not linked to costs	131
Α. Σύνοψη των κύριων στοιχείων	131
Β. Λεπτομερή στοιχεία ανά τύπο πράξης.....	132
Appendix 3: List of planned operations of strategic importance with a timetable.....	133

1. Programme strategy: main challenges and policy responses

Reference: points (a)(i) to (viii) and point (a)(x) of Article 22(3) and point (b) of Article 22(3) of Regulation (EU) 2021/1060 (CPR)

Σύμφωνα με το νέο Σχέδιο Ανάπτυξης για την Ελληνική Οικονομία, ο κεντρικός στόχος, κατά τα επόμενα χρόνια, πρέπει να είναι η συστηματική αύξηση της παραγωγικότητας και της εξωστρέφειας, καθώς και η στενότερη διασύνδεση της παραγωγής με την τεχνολογία και την καινοτομία με όρους αειφορίας και βιωσιμότητας. Πυλώνας προτεραιότητας για την Ελλάδα αποτελεί η προώθηση της γαλάζιας ανάπτυξης, σύμφωνα με τις προτεραιότητες της Ανακοίνωσης της Επιτροπής σχετικά με μια νέα προσέγγιση για τη βιώσιμη γαλάζια οικονομία στην ΕΕ - Μετασχηματισμός της γαλάζιας οικονομίας της ΕΕ για ένα βιώσιμο μέλλον.

Το Εθνικό Πρόγραμμα Ανάπτυξης (ΕΠΑ) για την περίοδο 2021-2025 θεσπίζει ένα ολοκληρωμένο σύστημα για το σχεδιασμό, τη διαχείριση, την παρακολούθηση και τον έλεγχο των παρεμβάσεων, που χρηματοδοτούνται από τους εθνικούς πόρους του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων (ΠΔΕ). Οι αναπτυξιακοί στόχοι του ΕΠΑ 2021-2025 αναπτύσσονται σε πέντε πυλώνες, μεταξύ των οποίων είναι η Έξυπνη Ανάπτυξη, η Πράσινη Ανάπτυξη και η Ανάπτυξη Υποδομών.

Το Πρόγραμμα «Περιβάλλον και Κλιματική Αλλαγή» της περιόδου 2021-2027 σχεδιάζεται στο πλαίσιο του **Στόχου Πολιτικής 2 του ΕΣΠΑ 2021-2027** για την προώθηση «μιας πιο πράσινης Ευρώπης με χαμηλές εκπομπές άνθρακα, μέσω της προώθησης της μετάβασης σε καθαρές μορφές ενέργειας, των πράσινων και μπλε επενδύσεων, της κυκλικής οικονομίας, της προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή, της πρόληψης και της διαχείρισης κινδύνων και της βιώσιμης αστικής κινητικότητας». Παράλληλα, με τις κατάλληλες συνέργειες, το πρόγραμμα δύναται να υποστηρίξει επενδύσεις που συνδυάζουν επιτυχώς τις αρχές της αειφορίας, της αισθητικής και της συμμετοχικότητας της πρωτοβουλίας New European Bauhaus, με σκοπό την εξεύρεση προσιτών, χωρίς αποκλεισμούς, βιώσιμων και ελκυστικών λύσεων για τις κλιματικές προκλήσεις. Το Πρόγραμμα, επίσης, δεσμεύεται να λαμβάνει υπόψη την αρχή «μη πρόκλησης σημαντικής βλάβης» στις παρεμβάσεις όλων των Στόχων Πολιτικής. Η αρχή θα εφαρμόζεται κατά την υλοποίηση των Προγραμμάτων στη βάση οδηγιών της ΕΑΣ. Επί πλέον η διασφάλιση της ισότητας ευκαιριών, της ένταξης και της καταπολέμησης κάθε μορφής διακρίσεων καθώς και η διασφάλιση της προσβασιμότητας στα ΑμεΑ διατρέχει οριζόντια το Πρόγραμμα, σύμφωνα με το άρθρο 9 «Οριζόντιες αρχές» του ΚΚΔ. Σημειώνεται εξάλλου ότι η Στρατηγική Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (ΣΜΠΕ) του Προγράμματος υποβλήθηκε για έγκριση στην Γενική Διεύθυνση Περιβαλλοντικής Πολιτικής/ Διεύθυνση Περιβαλλοντικής Αδειοδότησης του ΥΠΕΝ με το με αριθμό πρωτοκόλλου 10763/21.10.2021 έγγραφο της ΕΥΔ ΕΠ ΥΜΕΠΕΡΑΑ.

Προκλήσεις:

1. Ενέργεια

Η Ελλάδα εξαρτάται σε μεγάλο βαθμό από εισαγωγές βασικών πηγών πρωτογενούς ενέργειας, όπως το πετρέλαιο και το φυσικό αέριο.

Ενώ η ηπειρωτική Ελλάδα διαθέτει ικανοποιητικό επίπεδο διασύνδεσης για την ηλεκτρική ενέργεια, απαιτούνται πρόσθετες επενδύσεις, ιδίως για την ολοκλήρωση των διασυνδέσεων με τα νησιά των Κυκλάδων, των Δωδεκανήσων και του Β. Αιγαίου, καθώς και για τη δημιουργία διασυνδέσεων με την Κρήτη και τις γειτονικές χώρες.

Η επιτάχυνση των μεταρρυθμίσεων θα διασφαλίσει την ελευθέρωση του αναπτυξιακού δυναμικού του ενεργειακού τομέα. Οι μεταρρυθμίσεις περιλαμβάνουν την εισαγωγή αποδοτικότερων τεχνολογιών για τις μονάδες παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας.

Η Ελλάδα έχει σημειώσει σημαντική πρόοδο όσον αφορά την **ανάπτυξη των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας**. Η χώρα πέτυχε τον στόχο για το 2020 που έθεσε η Οδηγία της ΕΕ για την προώθηση της χρήσης ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές. Εντούτοις, εξακολουθεί να εξαρτάται σε μεγάλο βαθμό από το

πετρέλαιο και τον άνθρακα. (Πηγή: ΟΟΣΑ - Αξιολογήσεις περιβαλλοντικών επιδόσεων – Ελλάδα, 2020)

Ο νόμος 4643/2019 εισήγαγε τροποποιήσεις όσον αφορά την ανάπτυξη εγκαταστάσεων για ηλεκτρικά οχήματα, ενώ συστάθηκε διυπουργική επιτροπή με σκοπό τον σχεδιασμό **στρατηγικού σχεδίου για την ανάπτυξη της ηλεκτροκίνησης** στην Ελλάδα και στις 23-07-2020 δημοσιεύτηκε ο Ν. 4710/2020 για την προώθηση της ηλεκτροκίνησης.

Ο προσδιορισμός των επενδυτικών αναγκών για πράσινες τεχνολογίες και βιώσιμες λύσεις, καθώς και η εξασφάλιση επαρκούς χρηματοδότησης είναι παράγοντες καθοριστικής σημασίας για την υλοποίηση των στόχων για το κλίμα και την ενέργεια και θα διαμορφώσουν ένα νέο μοντέλο ανάπτυξης. Χρειάζονται επενδύσεις για βιώσιμη ανάπτυξη, ιδίως στον τομέα της ενέργειας.

2. Περιβάλλον

i. Περιβαλλοντική νομοθεσία/ Περιβαλλοντική διακυβέρνηση και διαχείριση

Υφιστάμενο Θεσμικό και Ρυθμιστικό Πλαίσιο

Το αποκεντρωμένο σύστημα διακυβέρνησης που παρέχει ισχυρή αυτονομία στις περιφέρειες και στους δήμους απαιτεί σαφέστερη κατανομή αρμοδιοτήτων και καλύτερο κάθετο συντονισμό.

Η ισχύουσα Περιβαλλοντική Νομοθεσία, που αφορά στην έγκριση περιβαλλοντικών όρων συνδέει τις διαδικασίες εκτίμησης περιβαλλοντικών επιπτώσεων και αδειοδότησης και ολοκληρώνει την ενσωμάτωση όλων των αδειοδοτήσεων στην απόφαση έγκρισης περιβαλλοντικών όρων. Οι δραστηριότητες χαμηλής όχλησης εμπίπτουν στις συνήθεις περιβαλλοντικές απαιτήσεις, σύμφωνα με τις βέλτιστες διεθνείς πρακτικές. Παράλληλα έχουν εισαχθεί άδειες βασισμένες στην ολοκληρωμένη πρόληψη και έλεγχο της ρύπανσης για δραστηριότητες με υψηλό περιβαλλοντικό κίνδυνο και οι συνθήκες τους βασίζονται σε βέλτιστες διαθέσιμες τεχνικές.

Το Εθνικό Κτηματολόγιο είναι σε πλήρη εξέλιξη, όμως όσα κενά υπάρχουν στον τοπικό χωροταξικό σχεδιασμό αντισταθμίζονται από καθεστώτα ειδικής αδειοδότησης. Η αυθαίρετη δόμηση εξακολουθεί να αποτελεί σοβαρό περιβαλλοντικό πρόβλημα.

Υπογρέωση Διασφάλισης Συμμόρφωσης & Εφαρμογής της Περιβαλλοντικής Πολιτικής

Τα υψηλά ποσοστά μη συμμόρφωσης υπονομεύουν την εφαρμογή της περιβαλλοντικής πολιτικής.

Οι περικοπές προσωπικού οδήγησαν σε μειωμένη παρακολούθηση της συμμόρφωσης σε εθνικό επίπεδο παρά την υψηλή μη συμμόρφωση.

Οι επιθεωρήσεις είναι κατασταλτικές και σπάνια προγραμματίζονται βάσει κινδύνου. Παράλληλα τα διοικητικά πρόστιμα είναι κατά μέσο όρο υψηλά και το ένα τρίτο παραμένουν απλήρωτα.

Η συμμόρφωση και οι πράσινες πρακτικές προωθούνται όλο και περισσότερο: ο αριθμός των νέων πιστοποιήσεων ISO 14001 αυξήθηκε από 455 το 2009 σε 1.520 το 2017.

Η χρήση χρηματοοικονομικών εγγυήσεων έναντι περιβαλλοντικών ζημιών είναι υποχρεωτική για δραστηριότητες υψηλού κινδύνου, αλλά στην πράξη μέχρι σήμερα περιορίζεται μόνον σε δραστηριότητες διαχείρισης επικίνδυνων αποβλήτων.

ii. Διαχείριση στερεών αποβλήτων

Η διαχείριση των στερεών αποβλήτων εξακολουθεί να αποτελεί σημαντική διαρθρωτική πρόκληση. Η Ελλάδα εξακολουθεί να εφαρμόζει σε μεγάλο βαθμό την υγειονομική ταφή (80% έναντι 24% στην ΕΕ κατά μέσο όρο) και τη μηχανική-βιολογική επεξεργασία αντί για τις πιο σύγχρονες τεχνικές.

Η Ελλάδα έχει υιοθετήσει την **Εθνική Στρατηγική για την Κυκλική Οικονομία** και εναρμόνισε τη νομοθεσία της με τις αρχές της κυκλικής οικονομίας. Το 2018 θεσπίστηκε φόρος που περιορίσει σημαντικά τη χρήση της πλαστικής σακούλας μιας χρήσης. **Ωστόσο, το 80% των αστικών αποβλήτων καταλήγει σε χώρους υγειονομικής ταφής και ως εκ τούτου δεν επετεύχθη ο στόχος του 50% για την επαναχρησιμοποίηση/ανακύκλωση στην Ελλάδα έως το 2020.**

iii. Διαχείριση αστικών λυμάτων και υδάτων

Η Ελλάδα διαθέτει πλούσιους πόρους γλυκών υδάτων, ωστόσο αναμένεται να ενταθούν τα ζητήματα λειψυδρίας λόγω της κλιματικής αλλαγής. Παρατηρείται υπέρμετρη άντληση γλυκών υδάτων εξαιτίας της άρδευσης, η οποία ευνοείται από τις μειωμένες τιμές ηλεκτρικού ρεύματος και τις διαρροές στο σύστημα διανομής νερού. Ένα ικανοποιητικό μερίδιο των υδάτινων μαζών έχουν καλή οικολογική και χημική κατάσταση. Υπάρχει πρόσβαση σε πόσιμο νερό υψηλής ποιότητας και τα περισσότερα ύδατα κολύμβησης είναι εξαιρετικής ποιότητας.

iv. Ατμοσφαιρική ρύπανση

Οι εκπομπές και οι συγκεντρώσεις των βασικότερων ατμοσφαιρικών ρύπων έχουν μειωθεί, κυρίως χάρη στα μέτρα για τη μείωση των εκπομπών και τη χρήση καθαρότερων καυσίμων. Σύμφωνα με τις εθνικές προβλέψεις, η χώρα πρόκειται να τηρήσει τις δεσμεύσεις της για τη μείωση των εκπομπών για το 2020 και το 2030 βάσει της Οδηγίας. Εξακολουθούν να καταγράφονται ατμοσφαιρικοί ρύποι στις αστικές περιοχές που υπερβαίνουν τα όρια που τίθενται από την νομοθεσία της ΕΕ, με σοβαρές επιπτώσεις για τη δημόσια υγεία.

Η χώρα αποκτά Εθνικό Πρόγραμμα Ελέγχου της Ατμοσφαιρικής Ρύπανσης (ΕΠΕΑΡ). Με Κοινή Υπουργική Απόφαση (Β' 182) προβλέπονται μέτρα για τη μείωση των εθνικών εκπομπών ορισμένων ατμοσφαιρικών ρύπων για τα έτη 2020 έως 2029 και από το 2030 και μετά, για τους ρύπους διοξειδίου του θείου (SO₂), οξειδίων του αζώτου (NO_x), πτητικών οργανικών ενώσεων εκτός του μεθανίου (NMVOC), αμμωνίας (NH₃) και λεπτών αιωρούμενων σωματιδίων (ΑΣ_{2,5}). Οι εθνικές πολιτικές και τα μέτρα που περιλαμβάνει το ΕΠΕΑΡ αφορούν στον αγροτικό τομέα, τον τομέα διαχείρισης αποβλήτων και τον τομέα των μεταφορών.

v. Κλιματική αλλαγή: μετριασμός και προσαρμογή

A) Μετριασμός των επιπτώσεων και σύγκλιση με το ΕΣΕΚ

Το **Εθνικό Σχέδιο για την Ενέργεια και το Κλίμα (ΕΣΕΚ)** προβλέπει μείωση των εκπομπών, πρωτίστως χάρη στη μικρότερη παραγωγή ενέργειας, και ελαφρά υποχώρηση των εκπομπών στους μη ενεργειακούς τομείς. **Τα βασικότερα μέτρα είναι η προώθηση του φυσικού αερίου και των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, η διασύνδεση των νησιών με το χερσαίο δίκτυο στην ηπειρωτική Ελλάδα και ο παροπλισμός των σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από λιγνίτη.** Θα μπορούσαν να εξειδικευθούν περαιτέρω οι πολιτικές άμβλυνσης στη γεωργία, τη χρήση γης, την αλλαγή των χρήσεων γης και τη δασοκομία, τις μεταφορές **και τα απόβλητα.**

B) Προσαρμογή στις επιπτώσεις από την κλιματική αλλαγή

Μέχρι το τέλος του αιώνα, η βροχόπτωση αναμένεται ότι θα μειωθεί μεταξύ 5% και 19% σε όλη την επικράτεια, ενώ η μέση θερμοκρασία του αέρα προβλέπεται ότι θα αυξηθεί κατά 3 °C με 4,5 °C. Οι πρωταρχικοί συναφείς κίνδυνοι είναι η άνοδος της στάθμης της θάλασσας και η έλλειψη γλυκών υδάτων. Χωρίς την ανάληψη δράσης, η κλιματική αλλαγή μπορεί να οδηγήσει σε μείωση του ΑΕΠ κατά 2% ετησίως έως το 2050 και να φθάσει έως και 6% το 2100.

vi. Διατήρηση της βιοποικιλότητας και αειφόρος χρήση των φυσικών πόρων

A) Παρακολούθηση της κατάστασης της βιοποικιλότητας και τάσεις

Η κατάσταση διατήρησης των οικοτόπων και των ειδών έχει βελτιωθεί τα τελευταία χρόνια και είναι εν γένει θετική.

Η Ελλάδα δεν έχει ακόμη θεσπίσει ένα ολοκληρωμένο εθνικό σύστημα παρακολούθησης της βιοποικιλότητας. Η «Εθνική Στρατηγική και Σχέδιο Δράσης για τη Βιοποικιλότητα» περιλαμβάνει στόχους για την παρακολούθηση και την αξιολόγηση της εφαρμογής της και αναμένεται να διευκολύνει την πρόσβαση στην επιστημονική γνώμη σχετικά με τη χλωρίδα και την πανίδα της Ελλάδας και να καλύψει τα σχετικά κενά πληροφόρησης.

B) Ενσωμάτωση Αρχής της Διατήρησης της βιοποικιλότητας σε όλους τους οικονομικούς κλάδους

Η Ελλάδα θα πρέπει να ενσωματώσει καλύτερα την Αρχή της Διατήρησης της βιοποικιλότητας σε όλους τους άλλους οικονομικούς κλάδους, καθορίζοντας σαφείς σχέσεις μεταξύ των οικοσυστημικών υπηρεσιών, της προστασίας οικοτόπων και ειδών και της βιώσιμης χρήσης των φυσικών πόρων.

Γ) Εργαλεία για τη διατήρηση της βιοποικιλότητας και την αειφόρο χρήση των φυσικών πόρων

Πέρα από τα τέλη για την άντληση υπόγειων υδάτων, περιορισμένα τέλη για την πρόσβαση σε εθνικά πάρκα και τα τέλη για την απόκτηση κυνηγετικής και αλιευτικής άδειας, τα οικονομικά εργαλεία εξακολουθούν να μην χρησιμοποιούνται επαρκώς.

Έχουν υιοθετηθεί μόλις έξι σχέδια διαχείρισης που καλύπτουν μόλις το 2% των εκτάσεων του δικτύου Natura 2000, τα οποία τελούν υπό αμφισβήτηση για την πληρότητα τους από το ΔΕΕ.

Επόμενα βήματα / βιοποικιλότητα

Εκπόνηση του 2ου και 3ου πενταετούς Σχεδίου Δράσης στα πλαίσια εφαρμογής της Εθνικής Στρατηγικής για την Βιοποικιλότητα, λαμβάνοντας υπόψη τις νέες κατευθύνσεις της Ευρωπαϊκής Στρατηγικής και της Στρατηγικής της Σύμβασης της Βιοποικιλότητας (CBD) για την περίοδο 2020-2030.

vii. Περιβαλλοντικοί κίνδυνοι

Η Ελλάδα αντιμετωπίζει τα τελευταία χρόνια αύξηση των κινδύνων ως αποτέλεσμα μεταξύ άλλων και της κλιματικής αλλαγής. Οι σημαντικότεροι κίνδυνοι που αντιμετωπίζει η χώρα είναι: σεισμοί, πλημμύρες, δασικές πυρκαγιές, ακραία καιρικά φαινόμενα, κατολισθήσεις και ηφαιστειακές εκρήξεις. Επίσης, παρατηρείται αύξηση των περιβαλλοντικών κινδύνων ως αποτέλεσμα των επιπτώσεων της κλιματικής αλλαγής ή/και ανθρωπογενών παρεμβάσεων όπως απώλεια της βιοποικιλότητας, άνοδος της στάθμης της θάλασσας, ερημοποίηση, θαλάσσια ρύπανση και διάβρωση των ακτών. Επιπλέον αναδυόμενοι κίνδυνοι που σχετίζονται με την ανθρωπογενή δραστηριότητα και την κλιματική αλλαγή όπως οι επιθέσεις στον κυβερνοχώρο, τα βιομηχανικά τεχνολογικά και ραδιολογικά ατυχήματα, νέες ασθένειες και κίνδυνοι που προέρχονται από τη χρήση της νέας τεχνολογίας αντιμετωπίζονται EL 7 EL εξίσου.

3. Προκλήσεις που αντιμετωπίζει η Χώρα

Οι Προκλήσεις που αντιμετωπίζει η Χώρα και οι ανάγκες που προκύπτουν για τον Τομέα του Περιβάλλοντος και αποτυπώνονται στο Πρόγραμμα “Περιβάλλον και Κλιματική Αλλαγή” συνοψίζονται, ως κατωτέρω:

- Παρατηρείται ότι τα βασικά χαρακτηριστικά του ενεργειακού τομέα της χώρας είναι το μεγάλο μερίδιο συμμετοχής του κτιριακού τομέα στη συνολική τελική κατανάλωση, τα χαμηλά επίπεδα ενεργειακής απόδοσης του κτιριακού αποθέματος, η μη βιώσιμη ηλεκτροπαραγωγή από λιγνίτη και η επισφάλεια του ενεργειακού εφοδιασμού λόγω υψηλής, αυξανόμενης εξάρτησης από εισαγωγές ορυκτών καυσίμων. Παράλληλα παρά τη στροφή του ενεργειακού μίγματος προς καθαρότερα καύσιμα, η ελληνική οικονομία εξαρτάται σε μεγάλο βαθμό από τα ορυκτά καύσιμα, με αποτέλεσμα να υστερεί στην ανάπτυξη υποδομών ΑΠΕ. Για τον λόγο αυτό η Ελλάδα πραγματοποιεί μια φιλόδοξη ενεργειακή μετάβαση μέσω της σταδιακής απολιγνιτοποίησης έως το

2028 και υιοθέτησε το Εθνικό Σχέδιο για την Ενέργεια και το Κλίμα μέχρι το 2030. Ωστόσο, η επίτευξη “ουδετερότητας σε σχέση με το κλίμα” και η μετάβαση σε ένα νέο ενεργειακό μίγμα, αποτελεί πρόκληση, με προώθηση έργων ΑΠΕ.

- Παρατηρείται επίσης ότι η κατανάλωση ενέργειας στην Ελλάδα αυξήθηκε ελαφρά το 2018 και το 2019, θέτοντας σε κίνδυνο την επίτευξη του στόχου ενεργειακής απόδοσης για το 2020 και της εξοικονόμησης ενέργειας. Επίσης παρά την μεγάλη επιτυχία του προγράμματος «ΕΞΟΙΚΟΝΟΜΩ», η Χώρα υπολείπεται στην εκπλήρωση του στόχου για την πλήρη ενεργειακή αποδοτικότητα όλου του κτιριακού αποθέματος κατοικιών, δημόσιων κτιρίων και Επιχειρήσεων. Αποτελεί πρόκληση λοιπόν η εφαρμογή παρεμβάσεων αντιστροφής του προβλήματος, με δράσεις, αφενός μεν, εξοικονόμησης ενέργειας σε όλους τους Τομείς με χρήση ΑΠΕ (συμπεριλαμβανομένων και των θερμικών ΑΠΕ) και υποδομές ηλεκτροκίνησης με παράλληλες παρεμβάσεις για υιοθέτηση πράσινων νησιών (θα εξεταστεί η υποστήριξη της πρωτοβουλίας “GReco Islands”, συμπληρωματικά των δράσεων που θα υλοποιηθούν από το Ταμείο Δίκαιης Μετάβασης (ΤΔΜ)), αφετέρου δε, με δράσεις βελτίωσης ενεργειακής απόδοσης του κτιριακού αποθέματος, βάσει της αρχής “energy efficiency first” που υιοθετεί και το Green Deal, με κτίρια μηδενικής κατανάλωσης, βιοκλιματικά και ΑΠΕ στο πλαίσιο ολοκληρωμένων παρεμβάσεων. Πρόκληση επίσης αποτελεί η προώθηση των συστημάτων αποθήκευσης, η αναβάθμιση των ενεργειακών δικτύων σε «έξυπνα», η απεξάρτηση από ορυκτά καύσιμα λαμβάνοντας υπόψη τις προβλέψεις του άρθρου 7 του Κανονισμού του ΕΤΠΑ και του Ταμείου Συνοχής, η προώθηση των διασυνδέσεων των νησιών και της καθαρότερης ενέργειας σε αυτά με άμεσες επιπτώσεις στη μείωση της ατμοσφαιρικής ρύπανσης.
- Αποτελεί πρόκληση η εφαρμογή μέτρων πρόληψης και διαχείρισης των κινδύνων, καθώς και η προτεραιοποίηση και ιεράρχηση των παρεμβάσεων, όπως έχουν προσδιοριστεί στην Εθνική Στρατηγική για την Κλιματική Αλλαγή, στην Εθνική Στρατηγική Διαχείρισης Κινδύνου, στα Επιχειρησιακά Σχέδια για την Κλιματική Αλλαγή και σε άλλα διαχειριστικά σχέδια. Επιπλέον, η εκτίμηση της σεισμικής τρωτότητας ιδιαίτερα των κρίσιμων υποδομών και ο περιορισμός των επιπτώσεων των φυσικών και ανθρωπογενών κινδύνων αναδεικνύουν την ανάγκη για αποτελεσματική εφαρμογή μέτρων πρόληψης και διαχείρισης (π.χ. λύσεων βασισμένων στη Φύση (Nature-based solutions) και η ανάπτυξη κατάλληλων Υποδομών Τέλος, σημαντικό ρόλο στην αποτελεσματική διαχείριση κινδύνων διαδραματίζει η ανάπτυξη διασυννοριακής συνεργασίας.
- Αντιμετωπίζονται προκλήσεις σχετικά με τη διαχείριση των αποβλήτων. Οι Κοινοτικές Οδηγίες (850 & 851/2018/ΕΕ) για την Κυκλική Οικονομία, οδηγούν σε αναγκαίες προσαρμογές των υφιστάμενων υποδομών σε σύγχρονες Μονάδες RRF και στην ανάγκη συστηματικότερης πρόληψης και ανακύκλωσης όλων των διακριτών ρευμάτων στην πηγή με ταυτόχρονη μείωση των αποβλήτων, ώστε με την πλέον σύγχρονη επεξεργασία να οδηγούμαστε σε min υπόλειμμα σε ταφή, σύμφωνα και με τον αναθεωρημένο Εθνικό Σχεδιασμό Αποβλήτων για το 2030 και τους στόχους της Κυκλικής Οικονομίας για το 2035.
- Αντιμετωπίζεται μεγάλη πρόκληση από την ρύπανση ευαίσθητων και μη υδάτινων συστημάτων λόγω ανεπεξέργαστων υγρών αποβλήτων και δη σε πυκνοδομημένες περιοχές, όπως οι οικισμοί της Ανατολικής Αττικής.
- Η ατμοσφαιρική ρύπανση και ο θόρυβος, εξακολουθεί να αποτελεί σοβαρό πρόβλημα, κυρίως στις αστικές περιοχές, αλλά και σε περιοχές πυκνής συγκέντρωσης ρύπων, όπως σε αεροδρόμια, λιμένες, κ.λπ., όπως επίσης και η παροχή ποιοτικού και επαρκούς πόσιμου νερού σε όλα τα σημεία ακόμη και τα πιο απομακρυσμένα στην Χώρα. Γενική πρόκληση είναι η επίδιωξη μηδενικής ρύπανσης για ένα περιβάλλον χωρίς τοξική επιβάρυνση, μεταξύ άλλων για τον αέρα, τα ύδατα και το έδαφος, και προστασία της υγείας και της ευημερίας των πολιτών από κινδύνους και επιπτώσεις που σχετίζονται με το περιβάλλον.
- Η περιβαλλοντική και χωροταξική νομοθεσία έχει εξορθολογιστεί προκειμένου να μειωθεί ο διοικητικός φόρτος για τις επιχειρήσεις. Η μεγαλύτερη διαφάνεια του κυβερνητικού έργου έχει συμβάλει στην ενίσχυση της περιβαλλοντικής δημοκρατίας. Ωστόσο, σημαντική πρόκληση αποτελεί η διασφάλιση της συμμόρφωσης.
- Οι δημόσιες επενδύσεις για την προστασία του περιβάλλοντος έχουν μειωθεί παρά τις σημαντικές πιστώσεις από την ΕΕ. Την περίοδο 2007-2013, μόλις το 13% των πιστώσεων του Ταμείου Συνοχής δαπανήθηκε για το περιβάλλον. Οι χρηματοδοτήσεις αυξήθηκαν κατά την

προγραμματική περίοδο 2014-2020, ιδίως όσον αφορά τα στερεά απόβλητα, αλλά τα έργα έχουν καθυστερήσει λόγω ελλιπούς σχεδιασμού και περιορισμών ως προς την ικανότητα των φορέων. Η αποτελεσματική χρήση των ενωσιακών κονδυλίων είναι καίρια για την ανάκτηση του χαμένου εδάφους όσον αφορά τις περιβαλλοντικές υποδομές. Ως εκ τούτου αποτελεί πρόκληση η κινητοποίηση βιώσιμων επενδύσεων από δημόσιες και μόχλευση πόρων από ιδιωτικές πηγές, συμπεριλαμβανομένων των κονδυλίων και μέσων που διατίθενται στο πλαίσιο του προϋπολογισμού της Ένωσης, μέσω της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων και άλλων χρηματοπιστωτικών οργανισμών.

Σχετικές ειδικές συστάσεις για τη χώρα και άλλες συναφείς ενωσιακές συστάσεις

Οι κοινωνικοοικονομικές επιπτώσεις της πανδημίας COVID-19 ενδέχεται να είναι άνισα κατανομημένες στις ελληνικές περιφέρειες λόγω διαφορών στην εξειδίκευση, ιδίως σε περιοχές που εξαρτώνται σημαντικά από τον τουρισμό και, γενικότερα, από επιχειρηματικές δραστηριότητες με διά ζώσης επαφή με τους καταναλωτές. Αυτό το ενδεχόμενο συνεπάγεται σημαντικό κίνδυνο διεύρυνσης των περιφερειακών και εδαφικών ανισοτήτων στο εσωτερικό της χώρας.

Οι οικονομικές επιπτώσεις της κρίσης λόγω της νόσου COVID-19 αναμένεται να είναι σοβαρές, διότι συγκριτικά με άλλα κράτη μέλη η Ελλάδα εξαρτάται σε μεγάλο βαθμό από τους τομείς του τουρισμού, που είναι ο σημαντικότερος εξαγωγικός κλάδος υπηρεσιών της ελληνικής οικονομίας και των μεταφορών.

Για τη στήριξη της οικονομικής ανάκαμψης, θα είναι σημαντικό να επισπευσθούν ώριμα έργα δημόσιων επενδύσεων και να προωθηθούν οι ιδιωτικές επενδύσεις, μεταξύ άλλων μέσω σχετικών μεταρρυθμίσεων. Οι αρχές ξεκίνησαν να αντιμετωπίζουν τη συνεχιζόμενη «υποεκτέλεση» εκπονώντας «εθνικό αναπτυξιακό σχέδιο» για την ενίσχυση των κανόνων που διέπουν την ανάπτυξη, τη διαχείριση, τη χρηματοδότηση και την υλοποίηση υποστηριζόμενων έργων, καθώς και σχέδιο δράσης για τη βελτίωση των προβλέψεων και της παρακολούθησης των δημόσιων επενδύσεων. Δεδομένου του σημαντικού ρόλου που θα έχουν οι δημόσιες επενδύσεις στην εκκίνηση της οικονομικής ανάκαμψης μετά την κρίση λόγω της νόσου COVID-19, κρίσιμη σημασία έχει η αντιμετώπιση τυχόν διοικητικών εμποδίων που απομένουν και ο καθορισμός μιας σειράς νέων έργων. Η δημιουργία ειδικού μηχανισμού προετοιμασίας έργων θα μπορούσε να βελτιώσει και να επιταχύνει περαιτέρω τις δημόσιες επενδύσεις.

Για τον μετασχηματισμό της Ελλάδας σε κλιματικά ουδέτερη οικονομία θα απαιτηθούν επίσης σημαντικές ιδιωτικές και δημόσιες επενδύσεις για παρατεταμένο χρονικό διάστημα. Θα ήταν δυνατό να επισπευσθούν σχεδιαζόμενες επενδύσεις, για παράδειγμα έργα μικρής κλίμακας στον τομέα της ενεργειακής απόδοσης, ανακαινίσεις κτιρίων και έργα ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, και έτσι να συμβάλουν στην οικονομική ανάκαμψη μετά την πανδημία COVID-19. Οι προπαρασκευαστικές εργασίες για μεσοπρόθεσμα μέτρα ανάκαμψης είναι δυνατό να επωφεληθούν από επενδύσεις που προγραμματίζονται στο πλαίσιο των εθνικών σχεδίων των κρατών μελών για την ενέργεια και το κλίμα, καταλόγους έργων κοινού ενδιαφέροντος και σχέδια ανάπτυξης υποδομών. Οι σχετικές επενδύσεις θα μπορούσαν να περιλαμβάνουν διασυνοριακές συνδέσεις για την εισαγωγή και την εξαγωγή ηλεκτρικής ενέργειας μεταξύ γειτονικών κρατών μελών ώστε να διασφαλίζεται η βιώσιμη παροχή ηλεκτρικής ενέργειας σε πολίτες και επιχειρήσεις στην Ελλάδα, καθώς και μέτρα για τη διασφάλιση της δίκαιης μετάβασης των περιφερειών που πλήττονται περισσότερο από το φιλόδοξο σχέδιο της Ελλάδας για απομάκρυνση από την ηλεκτροπαραγωγή με βάση τον λιγνίτη.

Κατόπιν τούτου ο Σχεδιασμός του Προγράμματος «ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ & ΚΛΙΜΑΤΙΚΗ ΑΛΛΑΓΗ» έχει προσανατολιστεί σε διαχωρισμό των δράσεων (DEMARCATION – Διαχωρισμός δράσεων με λοιπά Προγράμματα) μεταξύ των προγραμμάτων, συμπεριλαμβάνοντας το ΠΔΑΜ, το Πολιτικής Προστασίας και τα ΠΕΠ, ήτοι σε σχέση «ΠΟΙΟΣ ΚΑΝΕΙ ΤΙ» και συγκεκριμένα τηρώντας τις κάτωθι βασικές αρχές:

- Τα μικρά αντιπλημμυρικά έργα και τα έργα ομβρίων σε αστικές περιοχές, όπου η ευθύνη και η κυριότητα ανήκει στις Τοπικές και Περιφερειακές Αρχές (Δήμοι και Περιφερειακές Αρχές) θα τα διαχειρίζονται τα ΠΕΠ και τα μεγάλα αντιπλημμυρικά έργα ιδιοκτησίας και ευθύνης του

Υπουργείου Υποδομών θα τα διαχειρίζεται το παρόν Πρόγραμμα «Περιβάλλον & Κλιματική Αλλαγή». Αυτά θα προκύψουν με προτεραιοποίηση από τον Φορέα Πολιτικής. Παράλληλα υπάρχει πλήρης διακριτοποίηση από το Πρόγραμμα Πολιτικής Προστασίας (το Πρόγραμμα αυτό υλοποιεί δράσεις πρόληψης – καταστολής – αποκατάστασης, ενώ το ΠΕΚΑ υλοποιεί Υποδομές).

- Δράσεις Κυκλικής Οικονομίας θα υλοποιούνται από το Πρόγραμμα «Περιβάλλον & Κλιματική Αλλαγή» και όσον αφορά τον πράσινο μετασχηματισμό των Επιχειρήσεων, σε χωρικές ενότητες εκτός αυτών που περιγράφονται, από τα εδαφικά σχέδια για το ΠΔΑΜ. Εξετάζεται μόνον η συμβολή του Προγράμματος ΠΕΚΑ στην δράση για τα Grecoislands, για θέματα Κυκλικής Οικονομίας και ενέργειας στην περίπτωση μη δυνατότητας χρηματοδότησης από το ΠΔΑΜ.
- Επειδή η διαχείριση στερεών αποβλήτων, που η εμπειρία της ΠΠ 2014-2020 έδειξε ότι αυτή μπορεί να επιτευχθεί με το καταλληλότερο και αποτελεσματικότερο τρόπο, κεντρικά και λαμβάνοντας υπόψη και την ανάγκη συντονισμού τριών επιπέδων παραγόντων (Δήμοι – ΦοΔΣΑ – Κεντρική Διοίκηση), για τον λόγο αυτό την ευθύνη της στη διαχείριση θα την έχει το παρόν Πρόγραμμα «Περιβάλλον – Κλιματική Αλλαγή», εξαιρουμένων δράσεων μικρής κλίμακας - τοπικές υποδομές διαχείρισης αποβλήτων που δύναται να χρηματοδοτηθούν από τα ΠεΠ εφόσον συνάδουν με ένα ολοκληρωμένο σχέδιο για την διαχείριση και επίτευξη των στόχων της ανακύκλωσης.
- Όλες οι οριζόντιες Περιβαλλοντικές Δράσεις ευθύνης του Φορέα Πολιτικής (ΥΠΕΝ) θα διαχειρίζονται από το Πρόγραμμα «Περιβάλλον – Κλιματική Αλλαγή».
- Έργα ενεργειακής αποδοτικότητας Μεγάλων Δημόσιων Κτιρίων – Φορέων της Κεντρικής Κυβέρνησης, ιδίως αυτά με ιστορική και Πολιτιστική αξία, τα υλοποιεί το Πρόγραμμα «Περιβάλλον – Κλιματική Αλλαγή» και τα έργα ενεργειακής αναβάθμισης κτιρίων στην τοπική αυτοδιοίκηση (μικρά κτίρια, σχολεία, κ.λπ.) τα ΠεΠ.
- Το Πρόγραμμα «Περιβάλλον – Κλιματική Αλλαγή» θα υλοποιεί το «ΕΞΟΙΚΟΝΟΜΩ» ως κεντρική διαχείριση και θα αφορά συγκεκριμένο κύκλο ενίσχυσης με διακριτή πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος.
- Οι δράσεις που αφορούν την βιοποικιλότητα υλοποιούνται εν τω σύνολω από το Πρόγραμμα «Περιβάλλον – Κλιματική Αλλαγή» από την στιγμή που και η Κεντρική Δομή ευθύνης ο «ΟΦΥΠΕΚΑ» είναι υπό τον Φορέα Πολιτικής – ΥΠΕΝ, οι δε δράσεις που προβλέπονται είναι απόλυτα διακριτές από τις δράσεις που έχουν προταθεί στο RRF (Μηχανισμός Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας). Παράλληλα Δράσεις βιοποικιλότητας τοπικής εμβέλειας σε αστικές και αγροτικές περιοχές υποστηρίζονται από τα ΠεΠ.

Διοικητική ικανότητα και διακυβέρνηση

Εκπονείται εμπειρογνωμοσύνη με σκοπό την αποτίμηση της ικανότητας των Δικαιούχων και την πρόταση για εφαρμογή μέτρων ενίσχυσής τους. Η εμπειρογνωμοσύνη θα στηριχθεί στην Δομή Διακυβέρνησης που υφίσταται στους Φορείς Πολιτικής, που έχουν την ευθύνη του Προγραμματισμού – Σχεδιασμού και παρακολούθησης της επίτευξης των στόχων που τίθενται. Η Δομή αυτή έχει κύριους Πυλώνες «μεταφοράς» της Πολιτικής τις Επιτελικές Δομές των Θεματικών Υπουργείων (ΥΠΕΝ – Υπουργείο Υγείας – Υπουργείο Οικονομίας – Υπουργείο Ναυτιλίας – Υπουργείο Μεταφορών), οι οποίες συγκεντρώνουν τις ανάγκες των παρεμβάσεων από τις αρμόδιες Γενικές Γραμματείες των Υπουργείων και αφού προβούν σε προτεραιοποίηση της προωθούν ως προτάσεις για χρηματοδότηση στο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα, την ευθύνη και την διοίκηση του οποίου την έχει η Ειδική Γραμματεία του ΕΤΠΑ & ΤΣ. Παράλληλα εκπονούνται εμπειρογνωμοσύνες από το Jaspers για αποτίμηση της ικανότητας συγκεκριμένων Δικαιούχων, όπως οι ΔΕΥΑ και οι ΦοΔΣΑ στους τομείς των στερεών αποβλήτων και των υδάτινων Πόρων, με την περαιτέρω ενδυνάμωση του συστήματος διακυβέρνησης σε σημαντικούς τομείς (διαχείριση στερεών αποβλήτων και αστικών λυμάτων). Διεθνείς Οργανισμοί θα έχουν επίσης σημαντικό ρόλο όπως για παράδειγμα η ΕΤΕπ (EIB) μέσω δράσεων PASSA . Επιπλέον η ΜΟΔ αε θα έχει σημαντικό ρόλο για δράσεις ενδυνάμωσης της διοικητικής ικανότητας των φορέων υλοποίησης (capacity building), σε τομείς που έχουν παρατηρηθεί ελλείψεις καθώς και σε νέους τομείς που παρουσιάζουν δυνατότητες ανάπτυξης, μέσω και της νεοσύστατης Τεχνικής Υπηρεσίας της.

Οι διαδικασίες ανάθεσης δημοσίων συμβάσεων, σε συνεργασία με τις Εθνικές Αρχές, θα υποστηριχθούν

από δράσεις όπως η εκπαίδευση δημόσιων φορέων δικαιούχων του ΕΣΠΑ σε περιφερειακό και τοπικό επίπεδο, για την καλύτερη αντιμετώπιση των νέων προκλήσεων της πράσινης και ψηφιακής μετάβασης και την περαιτέρω προώθηση της καινοτομίας σε δημόσιες συμβάσεις.

Εξάλλου σε συνεργασία με την ΕΑΣ, η απλοποίηση των διαδικασιών θα στηριχθεί και στην χρήση απλοποιημένου κόστους με τη διαδικασία των άρθρων 53-56, την πλήρη ηλεκτρονική διαχείριση μέσω ΟΠΣ, τη διασύνδεση με άλλα πληροφοριακά συστήματα του Δημοσίου και στην επέκταση της διεπαφής του για τη μείωση των εγγράφων που διαβιβάζονται από τους δικαιούχους.

Λιδάγματα από την προηγούμενη ΠΠ

Για τη διαμόρφωση των παρεμβάσεων του Προγράμματος της νέας Προγραμματικής Περιόδου, λήφθηκε υπόψη η πορεία υλοποίησης των έργων και δράσεων στο πλαίσιο της Προγραμματικής Περιόδου 2014-2020, που βαίνει προς ολοκλήρωση, καθώς και το σημαντικά διαφοροποιημένο περιβάλλον σε σχέση με την περίοδο σχεδιασμού τους.

Βασικοί προσδιοριστικοί παράγοντες των καθυστερήσεων είναι κυρίως:

- Οριζόντια και συστημικά θέματα
- Οριζόντια θέματα διαχείρισης
- Προβλήματα κατά τον σχεδιασμό και τη διαβούλευση δράσεων (προγραμμάτων/ στρατηγικών) λόγω μη έγκαιρης νομοθέτησης, μεγάλων χρονικών διαστημάτων, που κρατούν οι διαβουλεύσεις, απαιτητικών στόχων, που τίθενται με στενό χρονικό ορίζοντα για την επίτευξή τους.
- Προβλήματα κατά την υλοποίηση πράξεων
- Προβλήματα κατά τη λειτουργία πράξεων
- Θεματικές εμπλοκές
- Καθυστερημένη ενεργοποίηση του ΕΠ της Προγραμματικής Περιόδου 2014-2020
- Κοινωνικές αντιδράσεις σε σημαντικά έργα διαχείρισης στερεών και υγρών αποβλήτων.

Σε κάθε περίπτωση ελήφθησαν υπόψη οι Ειδικές Συστάσεις του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, οι Αρχές του Ευρωπαϊκού Πυλώνα Κοινωνικών Δικαιωμάτων, το Σχέδιο Ανάπτυξης για την Ελληνική Οικονομία, η μελέτη για την Περιφερειακή Πολιτική της Ελλάδας που εκτόνησε ο ΟΟΣΑ και οι Εθνικές ή/ και Περιφερειακές Στρατηγικές.

Μακροπεριφερειακές στρατηγικές και στρατηγικές για τις θαλάσσιες λεκάνες

Το Πρόγραμμα θα εξετάσει την πιθανότητα υλοποίησης δράσεων που ενσωματώνουν προτεραιότητες των μακροπεριφερειακών στρατηγικών και των στρατηγικών για τις θαλάσσιες λεκάνες στο πλαίσιο του σχεδιασμού ΕΣΠΑ της περιόδου 2021 – 2027, όπως η Ολοκληρωμένη Θαλάσσια Πολιτική (Ν. 4770/2021).

Το Πρόγραμμα συμβάλει κατά το δυνατόν και στα όρια των διαθέσιμων πόρων, στην αναπτυξιακή πρόκληση της προώθησης των στόχων του Πυλώνα 2 – Υποομάδα Ενέργεια και του Πυλώνα 3 της Ευρωπαϊκής Στρατηγικής για τη Μακροπεριφέρεια της Αδριατικής-Ιονίου (EUSAIR), με δράσεις και έργα, όπως θα εξειδικευτούν στο ΕΣΠΑ 2021-2027 και στο Πρόγραμμα.

Αντικείμενο που έχει επιτευχθεί στην ΠΠ 2014-2020

Παρά τις όποιες καθυστερήσεις και την ανακατανομή των πόρων, ως προς τη χρηματοδοτική βαρύτητα συγκεκριμένων ειδικών στόχων, κατά τη λήξη της τρέχουσας χρηματοδοτικής περιόδου αναμένεται να έχουν επιτευχθεί τα παρακάτω:

- Υλοποίηση σημαντικού αριθμού έργων βελτίωσης ενεργειακής απόδοσης και αξιοποίησης ΑΠΕ, κυρίως σε κατοικίες και δημόσια κτίρια, αυξάνοντας της ενεργειακή αποδοτικότητα του

υφιστάμενου κτιριακού αποθέματος.

- Υλοποίηση έργων θερμικών ΑΠΕ και ΣΗΘΥΑ, βελτιώνοντας της αξιοποίηση των ΑΠΕ
- Κατηγοριοποίηση των δημόσιων έργων
- Υλοποίηση έργων ηλεκτρικών διασυνδέσεων και ενίσχυση του δικτύου μεταφοράς και διανομής ηλεκτρικής ενέργειας για την αύξηση της διείσδυσης των ΑΠΕ και στη μείωση των ρυπογόνων εκπομπών.
- Υλοποίηση έργων μεταφοράς και διανομής φυσικού αερίου
- Υλοποίηση έργων «έξυπνων» δικτύων
- Ολοκλήρωση της 1ης Αναθεώρησης των Σχεδίων Διαχείρισης των Κινδύνων Πλημμύρας και Δρομολόγηση σημαντικών έργων αντιπλημμυρικής προστασίας στις Περιφέρειες Αττικής και Κεντρικής Μακεδονίας
- Σχεδιασμός και σταδιακή υλοποίηση δικτύου υποδομών ανάκτησης και διάθεσης υπολειμματικών σύμμεικτων αστικών αποβλήτων. Δράσεις ανακύκλωσης
- Υλοποίηση προγραμμάτων ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης πολιτών σε θέματα χωριστής συλλογής βιοαποβλήτων και ανακυκλωσίμων, που συνοδεύουν τις αντίστοιχες δράσεις
- Υλοποίηση σημαντικών έργων στην ύδρευση
- Προσαρμογή των διαγωνιστικών διαδικασιών στον νέο Ν. 4412/2016 και απόκτηση εμπειρίας σε θέματα Κρατικών Ενισχύσεων
- Υποδομές αφαλάτωσης σε νησιωτικές, κυρίως, περιοχές, εξασφαλίζοντας πόσιμο νερό με επάρκεια και ποιότητα, οι οποίες λειτουργούν με αξιοπιστία και αποτελεσματικότητα.
- Συστήματα Τηλεελέγχου - Τηλεχειρισμού διαρροών δικτύων ύδρευσης
- Εφαρμογή και υλοποίηση οριζόντιων δράσεων για τη συμμόρφωση της χώρας με τις κατευθύνσεις και τις αρχές του Κανονιστικού Πλαισίου του ΕΠεΚ
- Ολοκλήρωση του μεγαλύτερου ποσοστού των έργων συλλογής και επεξεργασίας αστικών λυμάτων στους οικισμούς Γ' προτεραιότητας (εκτίμηση περίπου 164 Οικισμών Γ' Προτεραιότητας) και ενεργοποίηση των αντίστοιχων έργων στους υπολειπόμενους οικισμούς Β' προτεραιότητας στην Αττική, των οποίων τα έργα βρίσκονται είτε σε σύμβαση, είτε σε διαγωνιστική διαδικασία.
- Η πιλοτική εφαρμογή ενός μοντέλου πολυεπίπεδης διακυβέρνησης για το σχεδιασμό και την υλοποίηση των αναγκαίων έργων για τη διαχείριση και επεξεργασία λυμάτων, μέσω Επιτελικής Προγραμματικής Σύμβασης μεταξύ των συναρμόδιων υπουργείων και των συλλογικών φορέων της αυτοδιοίκησης και της δημιουργίας ενιαίου καθοδηγητικού οργάνου και επιχειρησιακού μηχανισμού συντονισμού της εφαρμογής
- Σημαντικές παρεμβάσεις σε νοσοκομεία - ενεργειακή απόδοση - σύγχρονες τεχνολογίες - ΣΗΘΥΑ
- Αλλαγή μοντέλου διοίκησης και διαχείρισης των περιοχών του δικτύου Natura 2000 (Κεντρική Δομή ΟΦΥΠΕΚΑ)
- Ολοκλήρωση της σύνταξης ΕΠΜ και Σχεδίων Διαχείρισης Προστατευόμενων περιοχών Natura 2000
- Παρεμβάσεις για την αστική αναζωογόνηση
- Περιφερειακά Σχέδια για την Προσαρμογή στην Κλιματική Αλλαγή
- Σύνταξη πρότυπων τευχών δημοπράτησης για ΜΕΑ απορριμμάτων με λειτουργία και μικτών συμβάσεων για τα Νοσοκομεία.

Κύρια Στόχευση και Προγραμματική Στρατηγική του Προγράμματος

Η κύρια στόχευση του Προγράμματος Περιβάλλον και Κλιματική Αλλαγή της περιόδου 2021-2027 αφορά στην ανάπτυξη ολοκληρωμένων συστημάτων

Σε αδρές γραμμές οι στρατηγικοί τομείς που στοχεύει να υποστηρίξει χρηματοδοτικά το νέο Πρόγραμμα έχουν ως ακολούθως:

- Ενέργεια
- Προσαρμογή στην Κλιματική Αλλαγή
- Κυκλική Οικονομία - Διαχείριση Αποβλήτων

- Διαχείριση Υδάτων - Λυμάτων
- Αστικό Περιβάλλον (Ατμοσφαιρική Ρύπανση - Θόρυβος)
- Προστασία της βιοποικιλότητας

Διαθέσιμοι πόροι για το Πρόγραμμα

Τα ποσοστά συγχρηματοδότησης, ανάλογα με την κατηγορία των Περιφερειών, έχουν διαμορφωθεί κατ' ανώτατο όριο σε:

- 85% για τις λιγότερο ανεπτυγμένες Περιφέρειες
- 60% για τις Περιφέρειες σε μετάβαση
- 40% για τις περισσότερο ανεπτυγμένες Περιφέρειες
- 85% για το Ταμείο Συνοχής.

Η διαμόρφωση σαφούς λογικής της παρέμβασης (intervention logic) αποτελεί κεντρικό σημείο στο σχεδιασμό του Προγράμματος Περιβάλλον και Κλιματική Αλλαγή 2021-2027 και στοχεύει στην ενίσχυση της αποδοτικότητας των Ταμείων (ΕΤΠΑ/ ΤΣ) και στην έμφαση στα αποτελέσματα, με τη δημιουργία λογικών συνδέσεων ανάμεσα στις αναπτυξιακές ανάγκες και στην επιλογή των στόχων και των αποτελεσμάτων.

Η αρχιτεκτονική του Προγράμματος «Περιβάλλον και Κλιματική Αλλαγή της περιόδου 2021-2027» βασίζεται στη λογική της απλούστευσης και της αποτελεσματικής διαχείρισης κατά την υλοποίησή του. Ο εκτιμώμενος προϋπολογισμός είναι 3,606 δις. ευρώ. Εξειδικεύοντας τους στόχους του Προγράμματος σε επίπεδο Στρατηγικής και με την επιφύλαξη του διαμερισμού των πόρων μεταξύ ΕΤΠΑ και Ταμείου Συνοχής, οι προτεινόμενοι Άξονες Προτεραιότητας, διαμορφώνονται ως ακολούθως:

- **ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ 1:** «Ενεργειακή απόδοση - Προώθηση ΑΠΕ - Ενεργειακές Υποδομές» (πολυταμειακός, ΕΤΠΑ/ Ταμείο Συνοχής)

Συνδέεται με τους Ειδικούς Στόχους ΕΣi, ΕΣii & ΕΣiii

- **ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ 2:** «Προσαρμογή στην Κλιματική Αλλαγή» (πολυταμειακός, ΕΤΠΑ/ Ταμείο Συνοχής)

Συνδέεται με τον Ειδικό Στόχο ΕΣiv

- **ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ 3:** «Αστική Αναζωογόνηση» (ΕΤΠΑ)

Συνδέεται με τους Ειδικούς Στόχους ΕΣvii & ΕΣviii

- **ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ 4:** «Ολοκληρωμένη Διαχείριση Αποβλήτων - Μετάβαση στη Κυκλική Οικονομία» (Ταμείο Συνοχής)

Συνδέεται με τον Ειδικό Στόχο ΕΣvi

- **ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ 5:** «Διαχείριση Αστικών Λυμάτων και Υδάτινων Πόρων» (Ταμείο Συνοχής)

Συνδέεται με τον Ειδικό Στόχο ΕΣv

- **ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ 6:** «Προστασία της Βιοποικιλότητας» (ΕΤΠΑ)

Συνδέεται με τον Ειδικό Στόχο ΕΣvii

- **ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ 7:** «Τεχνική Βοήθεια (ΕΤΠΑ και Ταμείο Συνοχής)»

1. Programme strategy: main challenges and policy responses

Πίνακας 1

Στόχος πολιτικής ή ειδικός στόχος ΤΔΜ	Specific objective or dedicated priority *	Αιτιολόγηση (περίληψη)
<p>2. A greener, low-carbon transitioning towards a net zero carbon economy and resilient Europe by promoting clean and fair energy transition, green and blue investment, the circular economy, climate change mitigation and adaptation risk prevention and management, and sustainable urban mobility</p>	<p>RSO2.1. Promoting energy efficiency and reducing greenhouse gas emissions</p>	<p>Τα επίπεδα κατανάλωσης πρωτογενούς και τελικής ενέργειας της Ελλάδας ήταν χαμηλότερα από τους ενδεικτικούς εθνικούς στόχους για το 2020 , κυρίως λόγω της έντονης οικονομικής κρίσης. Όμως, δεδομένου ότι η μελλοντική εξέλιξη είναι άμεσα συνυφασμένη με την εξέλιξη του ΑΕΠ, απαιτείται ένταση των προσπαθειών εξοικονόμησης ενέργειας και βελτίωσης της ενεργειακής απόδοσης. Η ενεργειακή κατανάλωση του κτιριακού τομέα (κυρίως κατοικίες) παραμένει υψηλή, καθώς αντιπροσωπεύει το 41% της συνολικής τελικής κατανάλωσης ενέργειας. Αυτό οφείλεται τόσο στη μεγάλη ηλικία του κτιριακού αποθέματος, το οποίο παρουσιάζει μηδενικό ή χαμηλό επίπεδο θερμομόνωσης/ ενεργειακών προδιαγραφών και προδιαγραφών προσβασιμότητας, όσο και στο υψηλό ποσοστό νοικοκυριών για τα οποία δεν πληρούνται οι συνθήκες θερμικής άνεσης. Συνεπώς, αναμένεται να προκύψουν σημαντικά οφέλη από τη βελτίωση των ενεργειακών απαιτήσεων στον τομέα των κτιρίων και των ενεργειακών προδιαγραφών στις οικιακές συσκευές. Οι βελτιώσεις αυτές θα πρέπει ταυτόχρονα να εξασφαλίζουν και την προσαρμογή του κτιριακού αποθέματος στις νέες κλιματικές συνθήκες και ανάγκες προσβασιμότητας στα άτομα με Ειδικές Ανάγκες. Συνεπώς, αναμένεται να προκύψουν σημαντικά οφέλη από τη βελτίωση των ενεργειακών απαιτήσεων στον τομέα των κτιρίων και των ενεργειακών προδιαγραφών στις οικιακές συσκευές. Οι βελτιώσεις αυτές θα πρέπει</p>

Στόχος πολιτικής ή ειδικός στόχος ΤΔΜ	Specific objective or dedicated priority *	Αιτιολόγηση (περίληψη)
		<p>ταυτόχρονα να εξασφαλίζουν και την προσαρμογή του κτιριακού αποθέματος στις νέες κλιματικές συνθήκες. Θεωρείται ιδιαίτερα σημαντική η περαιτέρω χρήση του φυσικού αερίου στην τελική κατανάλωση με την ανάπτυξη των αναγκαίων υποδομών μεταφοράς και διανομής. Το φυσικό αέριο θα συμβάλει αφενός στη μετάβαση σε ένα μοντέλο χαμηλών εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου σε όλους τους τομείς τελικής κατανάλωσης και αφετέρου στη βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης και σε χαμηλότερο ενεργειακό κόστος, συγκριτικά με άλλες συμβατικές τεχνολογίες.</p>
<p>2. A greener, low-carbon transitioning towards a net zero carbon economy and resilient Europe by promoting clean and fair energy transition, green and blue investment, the circular economy, climate change mitigation and adaptation risk prevention and management, and sustainable urban mobility</p>	<p>RSO2.2. Promoting renewable energy in accordance with Renewable Energy Directive (EU) 2018/2001[1], including the sustainability criteria set out therein</p>	<p>Το ενεργειακό μείγμα της Ελλάδας, ως προς την εγκατεστημένη ισχύ, κυριαρχείται από το λιγνίτη, το φυσικό αέριο και την υδροηλεκτρική ενέργεια. Τα αντίστοιχα μερίδια το 2019 ήταν 22% για το λιγνίτη, 28% για το φυσικό αέριο, 18% για την υδροηλεκτρική ενέργεια και 32% για τις Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας (ΑΠΕ) . Η Ελλάδα έχει σημειώσει σημαντική πρόοδο όσον αφορά στην ανάπτυξη των ΑΠΕ (κυρίως της αιολικής και της ηλιακής με χρήση φωτοβολταϊκών). Η χώρα πέτυχε τον στόχο για το 2020 που έθεσε η Οδηγία της ΕΕ για την προώθηση της χρήσης ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές. Εντούτοις, εξακολουθεί να εξαρτάται σε μεγάλο βαθμό από το πετρέλαιο και τον άνθρακα. Ο κλάδος της ηλεκτροπαραγωγής, λόγω του λιγνίτη, αποτελεί το μεγαλύτερο κλάδο εκπομπής ρύπων, καθώς ευθύνεται για ποσοστό υψηλότερο του 35% των ισοδύναμων εκπομπών CO2 επί του συνόλου της χώρας (95,4 Mt το 2017) . Η Ελλάδα συγκαταλέγεται στις δέκα χώρες του ΟΟΣΑ με τη</p>

Στόχος πολιτικής ή ειδικός στόχος ΤΑΜ	Specific objective or dedicated priority *	Αιτιολόγηση (περίληψη)
		<p>μεγαλύτερη ένταση άνθρακα λόγω της έντονης εξάρτησης από τον άνθρακα για την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας και από το πετρέλαιο για τις μεταφορές, τη θέρμανση και την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας σε πολλά νησιά.</p> <p>Προβληματισμό για την ασφάλεια του ενεργειακού εφοδιασμού της χώρας προκαλεί η υψηλή και αυξανόμενη εξάρτηση της χώρας από εισαγόμενες πηγές ενέργειας, κυρίως πετρέλαιο και φυσικό αέριο, οι οποίες ανήλθαν από 61,5% κατά το 2013 σε 70,5% το 2018 (έναντι 55,1% στην ΕΕ28) .</p> <p>Πρόκληση για τη νέα Προγραμματική Περίοδο αποτελεί η ανάπτυξη καινοτόμων τεχνολογικών εφαρμογών για παραγωγή ηλεκτρικής, θερμικής και ψυκτικής ενέργειας από ΑΠΕ (π.χ. αξιοποίηση του γεωθερμικού δυναμικού για ηλεκτροπαραγωγή, ανάπτυξη θαλάσσιων αιολικών πάρκων, πιλοτικές εφαρμογές ανάπτυξης έργων για την ενεργειακή αξιοποίηση της κυματικής ενέργειας και παραγωγή υδρογόνου από ΑΠΕ), ιδιαίτερα στο βιομηχανικό και τριτογενή τομέα.</p>
<p>2. A greener, low-carbon transitioning towards a net zero carbon economy and resilient Europe by promoting clean and fair energy transition, green and blue investment, the circular economy, climate change mitigation and adaptation risk prevention and management, and sustainable urban mobility</p>	<p>RSO2.3. Developing smart energy systems, grids and storage at outside TEN-E</p>	<p>Οι επενδύσεις σε δίκτυα ηλεκτρικής ενέργειας είναι καθοριστικές για την πλήρη αξιοποίηση του δυναμικού παραγωγής ενέργειας της χώρας από ανανεώσιμες πηγές, ιδίως στα νησιά, αλλά και στις ηπειρωτικές περιοχές με αξιόλογο αιολικό και ηλιακό δυναμικό. Οι εν λόγω επενδύσεις θα πρέπει να είναι ανθεκτικές στην κλιματική αλλαγή. Η βέλτιστη οικονομική αξιοποίηση των εγχώριων ενεργειακών πηγών, αποτελεί βασικό στόχο και επιδίωξη για την εξέλιξη του εθνικού ενεργειακού συστήματος, συνεισφέροντας καθοριστικά σε θέματα ενεργειακής ασφάλειας και επιτυγχάνοντας εξοικονόμηση πόρων, περιορισμό της ενεργειακής</p>

Στόχος πολιτικής ή ειδικός στόχος ΤΔΜ	Specific objective or dedicated priority *	Αιτιολόγηση (περίληψη)
		<p>εξάρτησης και παροχή υψηλής ποιότητας ηλεκτρικής ενέργειας και υπηρεσιών στους πολίτες. Η αύξηση του μεριδίου της ενέργειας από ΑΠΕ στο ενεργειακό μείγμα μπορεί να επιτευχθεί με παρεμβάσεις στον τρόπο λειτουργίας των ενεργειακών δικτύων και με την αναβάθμισή τους σε «έξυπνα», οι οποίες θα συμβάλουν στη μείωση της αιχμής φορτίου και στην εξομάλυνση της κατανάλωσης. Άλλη μία πρόκληση για τη νέα ΠΠ αποτελεί η ανάπτυξη καινοτόμων τεχνολογικών εφαρμογών για παραγωγή ηλεκτρικής, θερμικής και ψυκτικής ενέργειας από ΑΠΕ σε συνδυασμό με συστήματα αποθήκευσης και η περαιτέρω εκμετάλλευση της περίσσειας ηλεκτροπαραγωγής προς άλλες χρήσεις (π.χ. μετατροπή της ηλεκτρικής ενέργειας σε ανανεώσιμο αέριο). Για την επίτευξή τους θα απαιτηθεί επικαιροποίηση του κανονιστικού πλαισίου, όπως και για την επέκταση των σχημάτων αυτοπαραγωγής και ενεργειακού συμψηφισμού, που ήδη εφαρμόζονται. Για την ενδυνάμωση του ρόλου των τοπικών κοινωνιών, αλλά και των καταναλωτών, το σχήμα των ενεργειακών κοινοτήτων θεωρείται σημαντικό εργαλείο και θα πρέπει η λειτουργία τους να υποστηριχθεί.</p>
<p>2. A greener, low-carbon transitioning towards a net zero carbon economy and resilient Europe by promoting clean and fair energy transition, green and blue investment, the circular economy, climate change mitigation and adaptation risk prevention and management, and sustainable urban mobility</p>	<p>RSO2.4. Promoting climate change adaptation and disaster risk prevention, resilience taking into account eco-system based approaches</p>	<p>Οι κλιματικές μεταβολές επιφέρουν σοβαρές επιπτώσεις στην ακεραιότητα των οικοσυστημάτων, , τη δημόσια υγεία, την προσφορά τροφής, τη βιομηχανία, τις γεωργικές καλλιέργειες, τις μεταφορές και τις υποδομές. Η Ελλάδα έχει ξεπεράσει τον στόχο της για την πρώτη περίοδο ανάληψης υποχρεώσεων βάσει του Πρωτοκόλλου του Κιότο και αναμένεται επίτευξη των στόχων για το 2020 και το 2030. Για την</p>

Στόχος πολιτικής ή ειδικός στόχος ΤΑΜ	Specific objective or dedicated priority *	Αιτιολόγηση (περίληψη)
		<p>πρόληψη και προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή έχουν καταρτισθεί στρατηγικά EL 8 EL (Εθνικό και Περιφερειακά - ΕΣΠΚΑ, ΠεΣΠΚΑ) σχέδια για την ιεράρχηση προτεραιοτήτων, μέσω των αναλύσεων τρωτότητας, την παρακολούθηση κλιματικών παραμέτρων και τη συμπληρωματικότητα των δράσεων με άλλες πολιτικές, ενώ παράλληλα δρομολογούνται Ο πρωταρχικός σκοπός της ΕΣΠΚΑ είναι να συμβάλλει στην ενίσχυση της ανθεκτικότητας της χώρας όσον αφορά στις επιπτώσεις από την κλιματική αλλαγή και στη δημιουργία προϋποθέσεων, ώστε οι αποφάσεις να λαμβάνονται με βάση τη σωστή πληροφόρηση και με μακροπρόθεσμη στόχευση, αντιμετωπίζοντας τους κινδύνους και αξιοποιώντας τις ευκαιρίες που πηγάζουν από την κλιματική αλλαγή. Τα ΠεΣΠΚΑ επιχειρούν να εξειδικεύσουν τις κατευθύνσεις της ΕΣΠΚΑ, καθορίζοντας τις προτεραιότητες προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή, τη δημοσιοποίηση και ευαισθητοποίηση στο πρόβλημα. Η εκπόνηση των Περιφερειακών Σχεδίων για την Προσαρμογή στην Κλιματική Αλλαγή έχει ολοκληρωθεί Οι ενέργειες της πολιτείας θα είναι αποτελεσματικές ιδίως όταν αποτελέσουν παράμετρο σχεδιασμού κάθε μελλοντικής στρατηγικής, σχεδίου και μεγάλου έργου της χώρας. Για την επίτευξη του σκοπού κρίνεται απαραίτητη η διεύρυνση των γνώσεων σχετικά με τις επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής, η βελτίωση του σχεδιασμού προσαρμογής, η επιτάχυνση της δράσης προσαρμογής και η συμβολή στην ενίσχυση της ανθεκτικότητας στην κλιματική αλλαγή σε παγκόσμιο επίπεδο. Ο στόχος για τη μείωση των εκπομπών αερίων θερμοκηπίου</p>

Στόχος πολιτικής ή ειδικός στόχος ΤΑΜ	Specific objective or dedicated priority *	Αιτιολόγηση (περίληψη)
		για το 2030 αναμένεται να συνδυαστεί με στόχους για την ενεργειακή εξοικονόμηση και την ανάπτυξη των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας. Με την ολοκλήρωση επικείμενων έργων, όπως η απόσυρση των πετρελαϊκών μονάδων από τα μη διασυνδεδεμένα νησιά, σε συνδυασμό με τη μείωση των λιγνιτικών σταθμών, οι μειώσεις αναμένεται να είναι ακόμα μεγαλύτερες.
2. A greener, low-carbon transitioning towards a net zero carbon economy and resilient Europe by promoting clean and fair energy transition, green and blue investment, the circular economy, climate change mitigation and adaptation risk prevention and management, and sustainable urban mobility	RSO2.5. Promoting access to water and sustainable water management	<p>Αστικά Λύματα Στη χώρα υφίστανται 482 οικισμοί προτεραιότητας. Σημαντικός αριθμός οικισμών έχουν ολοκληρωμένες υποδομές για τη διαχείριση των λυμάτων. Επιπλέον, ένας σημαντικός αριθμός οικισμών έχει ολοκληρώσει παλαιότερα την κατασκευή των αναγκαίων υποδομών τους, οι οποίες όμως έχουν καταστεί μη λειτουργικές και πρέπει να αποκατασταθεί η λειτουργικότητά τους. Οι κύριες προκλήσεις είναι η ολοκλήρωση των εναπομεινάντων μονάδων επεξεργασίας λυμάτων στους οικισμούς Β (Ανατολική Αττική) και Γ' προτεραιότητας, η σύνδεση των εναπομεινάντων κατοίκων με τα ήδη κατασκευασμένα δίκτυα και η διασφάλιση της καλής λειτουργίας των πολλών μικρών βιολογικών καθαρισμών, που είναι διάσπαρτοι σε μικρούς Δήμους και εμφανίζουν προβλήματα λόγω εποχιακής διακύμανσης της παροχής και υπερδιαστασιολόγησης. Έμφαση θα δοθεί στην ικανοποίηση αναγκών για τη διαχείριση λυμάτων σε οικισμούς με ιδιαίτερα φυσικά και πολιτιστικά χαρακτηριστικά, στην καταγραφή και στον έλεγχο των γεωτρήσεων και στην αναθεώρηση στον κύκλο της δετίας της εφαρμογής των διαφόρων Οδηγιών με τα προβλεπόμενα στο κοινοτικό δίκαιο. Υδάτινοι Πόροι Η ποιότητα των επιφανειακών υδάτων στην Ελλάδα παραμένει</p>

Στόχος πολιτικής ή ειδικός στόχος ΤΔΜ	Specific objective or dedicated priority *	Αιτιολόγηση (περίληψη)
		<p>καλή με τα λιμναία και τα μεταβατικά ύδατα να είναι συγκριτικά σε δυσμενέστερη κατάσταση. Από άποψη χημικής κατάστασης όλες οι κατηγορίες των επιφανειακών υδατικών συστημάτων βρίσκονται σε καλή κατάσταση και μόνο ένα μικρό ποσοστό βρίσκεται σε άγνωστη ή/και κατώτερη της καλής. Τα υπόγεια υδατικά συστήματα βρίσκονται, σε καλή ποιοτική και ποσοτική κατάσταση. Η ποιότητα των υδάτων κολύμβησης ήταν και παραμένει εξαιρετική, όπως, επίσης, και η ποιότητα και διαθεσιμότητα του πόσιμου νερού. Στο πλαίσιο εφαρμογής των ΣΔΛΑΠ υλοποιούνται σημαντικά έργα και δράσεις διαχείρισης των υδάτων ,αλλά θα πρέπει να αξιολογηθούν καλύτερα η άντληση και η ποιότητα των υδάτων προκειμένου να αντιμετωπιστούν οι πιέσεις από τη διάχυτη ρύπανση και την εκτεταμένη άρδευση. Έμφαση, επίσης, θα δοθεί στην επάρκεια πόσιμου νερού σε νησιωτικές και απομακρυσμένες περιοχές της χώρας. Τέλος, σημαντική είναι η συνέχιση της λειτουργίας του Εθνικού Δικτύου Παρακολούθησης των Υδάτων και του προγράμματος των Θαλασσίων Υδάτων. Επίσης, σημαντική είναι η προσαρμογή του υδατικού σχεδιασμού στην κλιματική αλλαγή.</p>
<p>2. A greener, low-carbon transitioning towards a net zero carbon economy and resilient Europe by promoting clean and fair energy transition, green and blue investment, the circular economy, climate change mitigation and adaptation risk prevention and management, and sustainable urban mobility</p>	<p>RSO2.6. Promoting the transition to a circular and resource efficient economy</p>	<p>Διαχείριση Αποβλήτων ΑΣΑ Σε πλήρη αντίθεση με την πυραμίδα ιεράρχησης των μεθόδων διαχείρισης των αποβλήτων, η υγειονομική ταφή αποτελεί στη χώρα σταθερά την κυρίαρχη επιλογή διαχείρισης . Η διαχείριση των ΑΣΑ θα πρέπει να γίνεται με βάση τους ακόλουθους άξονες: ☐ Χωριστή συλλογή ανακυκλώσιμων υλικών και βιοαποβλήτων σε ποσοστό 65% για το 2035 ☐ Προετοιμασία για επαναχρησιμοποίηση και</p>

Στόχος πολιτικής ή ειδικός στόχος ΤΔΜ	Specific objective or dedicated priority *	Αιτιολόγηση (περίληψη)
		<p>ανακύκλωση των παραγόμενων ΑΣΑ □ Ανακύκλωση Αποβλήτων Συσκευασιών □ Χαμηλά ποσοστά ταφής, σε ποσοστό 10% για το 2035 □ Επεξεργασία των υπολειπόμενων σύμμεικτων αποβλήτων σε σύγχρονες μονάδες επεξεργασίας αποβλήτων (RRF) □ Δημιουργία δικτύου μονάδων ενεργειακής αξιοποίησης από υπολείμματα επεξεργασίας αποβλήτων ή/ και από εναλλακτικά καύσιμα. Βιομηχανικά Απόβλητα Παρότι η λειτουργία του Ηλεκτρονικού Μητρώου Αποβλήτων (HMA) βοήθησε στην ιχνηλασιμότητα των βιομηχανικών αποβλήτων, εντοπίζονται σημαντικά προβλήματα ως προς τη διαχειρισή τους. Δεν έχει εξασφαλιστεί η επάρκεια σε εγχώριες εγκαταστάσεις διάθεσης/ αξιοποίησης με αποτέλεσμα να συνεχίζεται η προσωρινή αποθήκευση και η δαπανηρή εξαγωγή ποσοτήτων επικίνδυνων βιομηχανικών αποβλήτων μέσω διασυνοριακών μεταφορών. Τέλος, δεν έχει ολοκληρωθεί η αποκατάσταση των ρυπασμένων τοποθεσιών με επικίνδυνα ή μη απόβλητα.</p> <p>Κυκλική Οικονομία Η κυκλική οικονομία είναι βασικό στοιχείο του πανευρωπαϊκού και παγκόσμιου πρότυπου οικονομικού μοντέλου. Παρότι, η Ελλάδα διαθέτει πλέον εγκεκριμένη Εθνική Στρατηγική για την Κυκλική Οικονομία με καθορισμένους άξονες στρατηγικών κατευθύνσεων για την εφαρμογή της, υπάρχει ανάγκη εξειδίκευσής της σε σχέδια δράσης και ουσιαστικής εφαρμογής της, καθώς παρατηρείται σχετική υστέρηση συγκριτικά με το μέσο όρο των κρατών μελών της ΕΕ. Ολοκληρωμένες χωρικές παρεμβάσεις μετάβασης στην κυκλική οικονομία αναμένεται να συμβάλουν στη βιώσιμη ανάπτυξη περιοχών. Μέσω της κυκλικής οικονομίας και της</p>

Στόχος πολιτικής ή ειδικός στόχος ΤΑΜ	Specific objective or dedicated priority *	Αιτιολόγηση (περίληψη)
		<p>σχετικής αλλαγής προτύπων παραγωγής και κατανάλωσης επιδιώκεται το θετικό αντίκτυπο στο περιβάλλον, καθώς και η δημιουργία νέων θέσεων εργασίας, η ανάπτυξη μικρομεσαίας επιχειρηματικότητας, η δημιουργία επαγγελματών και η προώθηση της κοινωνικής οικονομίας, της συνεργατικής οικονομίας και της βιώσιμης γαλάζιας ανάπτυξης, πτυχές σημαντικές για τη βιώσιμη ανάπτυξη της χώρας.</p>
<p>2. A greener, low-carbon transitioning towards a net zero carbon economy and resilient Europe by promoting clean and fair energy transition, green and blue investment, the circular economy, climate change mitigation and adaptation risk prevention and management, and sustainable urban mobility</p>	<p>RSO2.7. Enhancing protection and preservation of nature, biodiversity and green infrastructure, including in urban areas, and reducing all forms of pollution</p>	<p>Βιοποικιλότητα Η Ελλάδα διαθέτει σημαντική βιοποικιλότητα τόσο σε χερσαίες όσο και σε υδάτινες προστατευόμενες περιοχές Συγκριτικά, τα χερσαία οικοσυστήματα φαίνεται να είναι σε καλύτερη κατάσταση από τα θαλάσσια, τα οποία πιέζονται κυρίως λόγω υπεραλίευσης και παράνομων πρακτικών αλίευσης. Θεωρείται απαραίτητη η δημιουργία και λειτουργία εθνικού συστήματος παρακολούθησης της βιοποικιλότητας με σκοπό τη μόνιμη και επαναλαμβανόμενη παρακολούθηση ειδών και τύπων οικοτόπων, καθώς και η ενσωμάτωση των ζητημάτων βιοποικιλότητας στους κλάδους της οικονομίας. Εντός της τρέχουσας χρηματοδοτικής περιόδου θα έχουν συνταχθεί Σχέδια Διαχείρισης για τις περιοχές Natura 2000 της χώρας μέσω έργων, όπως, επίσης, και Διαχειριστικά Σχέδια που εμπίπτουν σε άλλους τομείς. Παράλληλα, θα πρέπει να δοθεί έμφαση στην εξάλειψη των απειλών στα δασικά οικοσυστήματα, τα οποία δέχονται πλειονότητα πιέσεων από ποικίλλες δραστηριότητες. Θετική είναι η πρόοδος που έχει συντελεστεί στην κατάρτιση των δασικών χαρτών, η οποία συμβάλει στη δυνατότητα παρακολούθησης και προστασίας των δασών.</p>

Στόχος πολιτικής ή ειδικός στόχος ΤΑΜ	Specific objective or dedicated priority *	Αιτιολόγηση (περίληψη)
		<p>Τέλος, σημαντική υστέρηση παρατηρείται και στην υλοποίηση πράσινων υποδομών. Αστική Αναζωογόνηση Η αστική αναζωογόνηση θεωρείται ένα από τα πιο αποτελεσματικά εργαλεία πολιτικών αστικού σχεδιασμού. Πλέον είναι απαραίτητη η ανάληψη δράσης για τη βελτίωση του αστικού περιβάλλοντος. Η μείωση των συνολικών εθνικών εκπομπών των κυριότερων ρυπαντών είναι σημαντική, κυρίως λόγω της καθαρότερης παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας, και της χρήσης οχημάτων νεότερης τεχνολογίας. Η εξέλιξη αυτή αποδίδεται στη μείωση των εκπομπών των ρύπων λόγω των μέτρων που ελήφθησαν τις προηγούμενες δεκαετίες. Για τη βελτίωση της ποιότητας του αέρα, απαιτούνται μέτρα ενεργειακής θωράκισης των κτιρίων, βιώσιμες προς το περιβάλλον επενδύσεις στις μεταφορές ενίσχυση των υποδομών και των υπηρεσιών «ενεργής κινητικότητας» και διαμοιρασμού και στροφή προς την πράσινη ενέργεια. Είναι αναγκαία η εφαρμογή του Εθνικού Προγράμματος Ελέγχου Ατμοσφαιρικής Ρύπανσης και επιπλέον, η αναβάθμιση των υφιστάμενων σταθμών του Εθνικού Δικτύου Παρακολούθησης Ατμοσφαιρικής Ρύπανσης (ΕΔΠΑΡ) και η επέκτασή του.</p>
<p>2. A greener, low-carbon transitioning towards a net zero carbon economy and resilient Europe by promoting clean and fair energy transition, green and blue investment, the circular economy, climate change mitigation and adaptation risk prevention and management, and sustainable urban mobility</p>	<p>RSO2.8. Promoting sustainable multimodal urban mobility, as part of transition to a net zero carbon economy</p>	<p>Ο σχεδιασμός των μεταφορών είναι γνωστό ότι βρίσκεται σε σημείο κρίσης και ότι υποτιμά τις βασικές προκλήσεις που αντιμετωπίζει ο πολεοδομικός σχεδιασμός. Ωστόσο, ο σχεδιασμός των μεταφορών ήταν επίσης εξαιρετικά ισχυρός, «επιβιώνοντας» από τις κρίσεις σχεδόν αμετάβλητος, ίσως με κάποιες μικρές αλλαγές. Δύο θεμελιώδεις αρχές ενσωματώνονται στην</p>

Στόχος πολιτικής ή ειδικός στόχος ΤΑΜ	Specific objective or dedicated priority *	Αιτιολόγηση (περίληψη)
		<p>προσέγγιση που χρησιμοποιείται, δηλαδή ότι η μετακίνηση είναι μια δραστηριότητα με παράγωγη - ζήτηση και όχι μια δραστηριότητα με όφελος για το κοινό καλό με αξία τον προορισμό. Η δεύτερη αρχή είναι ότι οι άνθρωποι ελαχιστοποιούν το γενικευμένο κόστος των μετακινήσεών τους, κυρίως μέσω ενός συνδυασμού των εξόδων μετακίνησης και του χρόνου που απαιτείται για τις μετακινήσεις. Η βιώσιμη κινητικότητα παρέχει ένα εναλλακτικό παράδειγμα στο οποίο μπορεί να διερευνηθεί η πολυπλοκότητα των πόλεων και να ενισχυθούν οι δεσμοί μεταξύ της χρήσης γης και των μεταφορών. Τέτοιες αστικές μορφές θα διατηρούσαν τη μέση απόσταση μετακίνησης κάτω από τα κατώτατα όρια που απαιτούνται για τη μέγιστη χρήση εναλλακτικών επιλογών μετακίνησης, όπως το ποδήλατο και το βάδισμα. Θα επέτρεπαν επίσης υψηλά επίπεδα καινοτόμων υπηρεσιών και προτεραιότητας για τις δημόσιες συγκοινωνίες, έτσι ώστε να ελαχιστοποιηθεί η ανάγκη χρήσης του αυτοκινήτου. Το βασικό περιβαλλοντικό όφελος των μέσων βιώσιμης κινητικότητας είναι ότι συνεπάγονται καθόλου ή περιορισμένες άμεσες εκπομπές CO₂. Επιπρόσθετα περιβαλλοντικά οφέλη θα μπορούσαν να προκύψουν από την αντικατάσταση της μετακίνησης μέσω αυτοκινήτου με μέσα βιώσιμης κινητικότητας. Τα πρώτα στοιχεία δείχνουν ότι αυτό το ποσοστό αντικατάστασης είναι περίπου 30%. Επιπλέον, τα μέσα αυτά μπορούν να μειώσουν τη χρήση του οχήματος και τα χιλιόμετρα του οχήματος που διανύθηκαν και συνεπώς τις εκπομπές και τη χρήση ενέργειας.</p>

* Dedicated priorities according to ESF+ Regulation

2. Priorities

Reference: Article 22(2) and point (c) of Article 22(3) CPR

2.1. Priorities other than technical assistance

2.1.1. Priority: 1. Άξονας Προτεραιότητας 1: «Ενεργειακή απόδοση - Προώθηση ΑΠΕ - Ενεργειακές Υποδομές»

2.1.1.1. Specific objective: RSO2.2. Promoting renewable energy in accordance with Renewable Energy Directive (EU) 2018/2001[1], including the sustainability criteria set out therein (ΕΤΠΑ)

2.1.1.1.1. Interventions of the Funds

Reference: points (d)(i), (iii), (iv), (v), (vi) and (vii) of Article 22(3) CPR

The related types of actions – point (d)(i) of Article 22(3) CPR and Article 6 ESF+ Regulation:

Για την επίτευξη του ειδικού στόχου ii θα υλοποιηθούν δράσεις ενεργειακών παρεμβάσεων «Zero Energy», ενεργειακών αναβαθμίσεων και προώθησης καθαρών μορφών ενέργειας με χρήση ΑΠΕ. Παράλληλα θα εξεταστεί η δυνατότητα συμβολής στο Πρόγραμμα των Grecoislands, όπου δεν υπάρχει δυνατότητα χρηματοδότησής τους από το ΠΔΑΜ. Επίσης θα υποστηριχθούν δράσεις μείωσης ενεργειακής εξάρτησης από ορυκτά καύσιμα, προώθηση της αυτονομίας με αξιοποίηση ΑΠΕ και αξιοποίησης εγχωρίων ενεργειακών πηγών. Επιπλέον οι δράσεις μείωσης του ενεργειακού αποτυπώματος των επιχειρήσεων, προαγωγής των ΑΠΕ στους οργανωμένους Υποδοχείς Επιχειρηματικών Δραστηριοτήτων και προώθησης συστημάτων παραγωγής ενέργειας από ΑΠΕ σε ΜμΕ, θα συμβάλλουν στην επίτευξη του ειδικού στόχου

The main target groups - point (d)(iii) of Article 22(3) CPR:

- *Υπηρεσίες του ΥΠΕΝ και των εποπτευόμενων φορέων του*
- *Επιτελική Δομή Περιβάλλοντος ΕΣΠΑ ΥΠΕΝ*
- *Επιτελική Δομή Ενέργειας ΕΣΠΑ ΥΠΕΝ*
- *Υπηρεσίες άλλων Υπουργείων*
- *Επιτελικές Δομές ΕΣΠΑ*
- *Οργανισμοί του Δημοσίου (ενδεικτικά: ΔΕΗ, ΑΔΜΗΕ/ ΔΕΔΔΗΕ)*
- *Αποκεντρωμένες Διοικήσεις*
- *ΟΤΑ*
- *Ιδρύματα Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης*
- *Ερευνητικοί οργανισμοί*

- *Ιδιώτες, Νοικοκυριά*

Actions safeguarding equality, inclusion and non-discrimination – point (d)(iv) of Article 22(3) CPR and Article 6 ESF+ Regulation

Το Πρόγραμμα είναι ουδέτερο ως προς την προώθηση των αρχών της ισότητας των ευκαιριών πρόσβασης σε χρηματοδότηση και της μη διάκρισης εξαιτίας της αναπηρίας, της φυλής ή της εθνοτικής καταγωγής, της θρησκείας ή των πεποιθήσεων και της ηλικίας ή του γενετήσιου προσανατολισμού κατά το σχεδιασμό και την υλοποίηση των παρεμβάσεων του. Επιπλέον, ενσωματώνει την αρχή της μη διάκρισης προωθώντας ίσες ευκαιρίες πρόσβασης στη χρηματοδότηση, τη χρήση των υπηρεσιών και τα θετικά αναμενόμενα αποτελέσματα των παρεμβάσεων που στοχεύουν στη διαχείριση των περιβαλλοντικών πόρων, την προσβασιμότητα των ατόμων με αναπηρία, την προστασία του περιβάλλοντος, καθώς και σε όλες τις δράσεις ενημέρωσης/ ευαισθητοποίησης πολιτών και φορέων. Οι διαδικασίες, η μεθοδολογία και τα κριτήρια επιλογής των δράσεων θα είναι συνεπής με τις κατευθυντήριες αρχές που προβλέπονται στους Κανονισμούς για τη διαφύλαξη της ισότητας, της ένταξης, της απαγόρευσης των διακρίσεων και της προσβασιμότητας στα ΑμεΑ (άρθρο 9, παρ.3 και άρθρο 73 παρ.1 του ΚΚΔ).

Indication of the specific territories targeted, including the planned use of territorial tools – point (d)(v) of Article 22(3) CPR

Το Πρόγραμμα εκπονείται σε εθνικό επίπεδο και δεν έχει συγκεκριμένη χωρική θεώρηση. Επομένως, η ολοκληρωμένη προσέγγιση στην εδαφική ανάπτυξη δεν βρίσκει εφαρμογή στο συγκεκριμένο Πρόγραμμα. Εντούτοις, οι κατά τόπους στρατηγικές ανάπτυξης μέσω Ολοκληρωμένων Εδαφικών Επενδύσεων (ΟΕΕ), οι στρατηγικές ολοκληρωμένης προσέγγισης για τη βιώσιμη αστική ανάπτυξη (ΒΑΑ), η στρατηγική της Ευρωπαϊκής Αστικής Πρωτοβουλίας, οι πρωτοβουλίες για τις εξόχως απόκεντρες περιοχές και η προσέγγιση χρήσης μέσων Τοπικής Ανάπτυξης με Πρωτοβουλία Τοπικών Κοινοτήτων (ΤΑΠΤΚ), που πρόκειται να υιοθετηθούν στο πλαίσιο του ΕΣΠΑ 2021-2027 σε περιφερειακό και τοπικό επίπεδο, υποστηρίζονται σημαντικά από τις παρεμβάσεις που προβλέπονται στο εν λόγω Πρόγραμμα και στοχεύουν στις ίδιες περιοχές.

The interregional, cross-border and transnational actions – point (d)(vi) of Article 22(3) CPR

Το Πρόγραμμα θα εξετάσει την πιθανότητα ενθάρρυνσης της συνεργασίας των δικαιούχων της Ελλάδας με δικαιούχους άλλου Κράτους-Μέλους, μέσω δράσεων διαπεριφερειακής και διεθνικής συνεργασίας. Δράσεις/ έργα του Προγράμματος θα έχουν συνέργειες με τα σχεδιαζόμενα Προγράμματα ΕΕΣ της περιόδου 2021 - 2027 και ειδικότερα με:

- *Το Πρόγραμμα Συνεργασίας INTERREG VI-A «Ελλάδα - Βουλγαρία 2021-2027»*
- *Το Πρόγραμμα Συνεργασίας INTERREG IPA CBC «Ελλάδα - Δημοκρατία της Βόρειας Μακεδονίας 2021-2027»*

- Το Πρόγραμμα Διασυνοριακής Συνεργασίας IPA «Ελλάδα - Αλβανία 2021-2027»
- Το Πρόγραμμα Συνεργασίας INTERREG «Ελλάδας - Ιταλίας 2021-2027»
- Το Πρόγραμμα “Horizon Europe”
- Τη Μακροπεριφερειακή στρατηγική Αδριατικής - Ιονίου (EUSAIR).

The planned use of financial instruments – point (d)(vii) of Article 22(3) CPR

2.1.1.1.2. Indicators

Reference: point (d)(ii) of Article 22(3) CPR and Article 8 ERDF and CF Regulation

Πίνακας 2: Δείκτες εκροών

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Αναγνωριστικός κωδικός	Indicator	Μονάδα μέτρησης	Ορόσημο (2024)	Στόχος (2029)
1	RSO2.2	ΕΤΠΑ	Μετάβαση	RCO22	Πρόσθετη παραγωγική ικανότητα για ενέργεια από ανανεώσιμες πηγές (εκ της οποίας: ηλεκτρική, θερμική)	MW	0,00	21,00
1	RSO2.2	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	RCO22	Πρόσθετη παραγωγική ικανότητα για ενέργεια από ανανεώσιμες πηγές (εκ της οποίας: ηλεκτρική, θερμική)	MW	0,00	28,00

Reference: point (d)(ii) of Article 22(3) CPR

Πίνακας 3: Δείκτες αποτελεσμάτων

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Αναγνωριστικός κωδικός	Indicator	Μονάδα μέτρησης	Γραμμή βάσης ή τιμή αναφοράς	Έτος αναφοράς	Στόχος (2029)	Πηγή δεδομένων	Παρατηρήσεις
1	RSO2.2	ΕΤΠΑ	Μετάβαση	RRC31	Συνολική παραγωγή ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές (εκ της οποίας:	MWh/έτος	0,00	2021	31.500,00	Αρμόδιες Αρχές, Επιτελική Δομή ΕΣΠΑ ΥΠΕΝ Εκθέσεις	Μετρήσεις σε εθνικό επίπεδο

					ηλεκτρική, θερμική)					Διαχειριστικής Αρχής	
1	RSO2.2	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	RCR31	Συνολική παραγωγή ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές (εκ της οποίας: ηλεκτρική, θερμική)	MWh/έτος	0,00	2021	42.000,00	Αρμόδιες Αρχές, Επιτελική Δομή ΕΣΠΑ ΥΠΕΝ Εκθέσεις Διαχειριστικής Αρχής	Μετρήσεις σε εθνικό επίπεδο

2.1.1.1.3. Indicative breakdown of the programmed resources (EU) by type of intervention

Reference: point (d)(viii) of Article 22(3) CPR

Table 4: Dimension 1 - intervention field

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
1	RSO2.2	ΕΤΠΑ	Μετάβαση	047. Ανανεώσιμες πηγές ενέργειας: αιολική	3.000.500,00
1	RSO2.2	ΕΤΠΑ	Μετάβαση	048. Ανανεώσιμες πηγές ενέργειας: ηλιακή	6.000.000,00
1	RSO2.2	ΕΤΠΑ	Μετάβαση	049. Ανανεώσιμες πηγές ενέργειας: βιομάζα	1.500.000,00
1	RSO2.2	ΕΤΠΑ	Μετάβαση	051. Ανανεώσιμες πηγές ενέργειας: θαλάσσια	1.500.000,00
1	RSO2.2	ΕΤΠΑ	Μετάβαση	052. Άλλες ανανεώσιμες πηγές ενέργειας (συμπεριλαμβανομένης της γεωθερμικής ενέργειας)	3.000.000,00
1	RSO2.2	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	047. Ανανεώσιμες πηγές ενέργειας: αιολική	5.751.684,00
1	RSO2.2	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	048. Ανανεώσιμες πηγές ενέργειας: ηλιακή	11.500.000,00
1	RSO2.2	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	049. Ανανεώσιμες πηγές ενέργειας: βιομάζα	2.875.000,00
1	RSO2.2	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	051. Ανανεώσιμες πηγές ενέργειας: θαλάσσια	2.875.000,00
1	RSO2.2	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	052. Άλλες ανανεώσιμες πηγές ενέργειας (συμπεριλαμβανομένης της γεωθερμικής ενέργειας)	5.750.800,00
1	RSO2.2	Σύνολο			43.752.984,00

Table 5: Dimension 2 - form of financing

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
1	RSO2.2	ΕΤΠΑ	Μετάβαση	01. Επιχορήγηση	15.000.500,00
1	RSO2.2	ΕΤΠΑ	Μετάβαση	03. Στήριξη με χρηματοδοτικά μέσα: δανειοδότηση	0,00
1	RSO2.2	ΕΤΠΑ	Μετάβαση	04. Στήριξη με χρηματοδοτικά μέσα: εγγύηση	0,00
1	RSO2.2	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	01. Επιχορήγηση	28.752.484,00
1	RSO2.2	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	03. Στήριξη με χρηματοδοτικά μέσα: δανειοδότηση	0,00
1	RSO2.2	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	04. Στήριξη με χρηματοδοτικά μέσα: εγγύηση	0,00
1	RSO2.2	Σύνολο			43.752.984,00

Table 6: Dimension 3 – territorial delivery mechanism and territorial focus

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
---------------	----------------	--------	-----------------------	---------	------------

Table 7: Dimension 6 – ESF+ secondary themes

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
---------------	----------------	--------	-----------------------	---------	------------

Table 8: Dimension 7 – ESF+*, ERDF, Cohesion Fund and JTF gender equality dimension

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
---------------	----------------	--------	-----------------------	---------	------------

* In principle, 40 % for the ESF+ contributes to gender tracking. 100 % is applicable when Member State chooses to use Article 6 ESF+

2.1.1.1. Specific objective: RSO2.1. Promoting energy efficiency and reducing greenhouse gas emissions (ΕΤΠΑ)

2.1.1.1.1. Interventions of the Funds

Reference: points (d)(i), (iii), (iv), (v), (vi) and (vii) of Article 22(3) CPR

The related types of actions – point (d)(i) of Article 22(3) CPR and Article 6 ESF+ Regulation:

Για την επίτευξη του ειδικού στόχου i θα υλοποιηθούν δράσεις ενεργειακών αναβαθμίσεων μεγάλων ή εμβληματικών κτιρίων με ιστορικό ή πολιτιστικό χαρακτήρα, επιπλέον η γνωστή δράση «εξοικονομώ» σε ότι αφορά ιδιωτικά κτίρια αλλά και σε εγκαταστάσεις οργανωμένων υποδοχέων. Θα δοθεί έμφαση επίσης στην ολοκλήρωση των phased έργων ενεργειακής αναβάθμισης νοσοκομείων, στην βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης κτιρίων, υποδομών και διεργασιών σε επιχειρήσεις αλλά και σε τρόπους ηλεκτρικής διασύνδεσης πλοίων σε μεγάλα λιμάνια.

Αναμενόμενη συμβολή στον εν λόγω ειδικό στόχο:

Τα σημαντικότερα αναμενόμενα αποτελέσματα είναι ο περιορισμός της ενεργειακής ένδειας, η ανάπτυξη ενεργειακών υπηρεσιών, η μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου, η ενδυνάμωση του ρόλου των τοπικών κοινωνιών στη χρήση ΑΠΕ, η μείωση της ατμοσφαιρικής ρύπανσης και της χρήσης πετρελαίου για ηλεκτροπαραγωγή, η βελτίωση της επάρκειας ισχύος και της ασφάλειας του ηλεκτρικού συστήματος, η βελτίωση της διαλειτουργικότητας του δικτύου, η ενίσχυση της ασφάλειας εφοδιασμού, η ενσωμάτωση των συστημάτων τεχνητής νοημοσύνης, η προώθηση της εγχώριας βιομηχανικής παραγωγής και η ενίσχυση της καινοτομίας.

The main target groups - point (d)(iii) of Article 22(3) CPR:

- Υπηρεσίες του ΥΠΕΝ και των εποπτευόμενων φορέων του
- Επιτελική Δομή Περιβάλλοντος ΕΣΠΑ ΥΠΕΝ
- Επιτελική Δομή Ενέργειας ΕΣΠΑ ΥΠΕΝ
- Υπηρεσίες άλλων Υπουργείων
- Επιτελικές Δομές ΕΣΠΑ
- Οργανισμοί του Δημοσίου (ενδεικτικά: ΔΕΗ, ΑΔΜΗΕ/ ΔΕΔΔΗΕ)
- Αποκεντρωμένες Διοικήσεις
- ΟΤΑ
- Ιδρύματα Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης
- Ερευνητικοί οργανισμοί

- Ιδιώτες, Νοικοκυριά

Actions safeguarding equality, inclusion and non-discrimination – point (d)(iv) of Article 22(3) CPR and Article 6 ESF+ Regulation

Το Πρόγραμμα είναι ουδέτερο ως προς την προώθηση των αρχών της ισότητας των ευκαιριών πρόσβασης σε χρηματοδότηση και της μη διάκρισης εξαιτίας της αναπηρίας, της φυλής ή της εθνοτικής καταγωγής, της θρησκείας ή των πεποιθήσεων και της ηλικίας ή του γενετήσιου προσανατολισμού κατά το σχεδιασμό και την υλοποίηση των παρεμβάσεων του. Επιπλέον, ενσωματώνει την αρχή της μη διάκρισης προωθώντας ίσες ευκαιρίες πρόσβασης στη χρηματοδότηση, τη χρήση των υπηρεσιών και τα θετικά αναμενόμενα αποτελέσματα των παρεμβάσεων που στοχεύουν στη διαχείριση των περιβαλλοντικών πόρων, την προσβασιμότητα των ατόμων με αναπηρία, την προστασία του περιβάλλοντος, καθώς και σε όλες τις δράσεις ενημέρωσης/ ευαισθητοποίησης πολιτών και φορέων. Οι διαδικασίες, η μεθοδολογία και τα κριτήρια επιλογής των δράσεων θα είναι συνεπής με τις κατευθυντήριες αρχές που προβλέπονται στους Κανονισμούς για τη διαφύλαξη της ισότητας, της ένταξης, της απαγόρευσης των διακρίσεων και της προσβασιμότητας στα ΑμεΑ (άρθρο 9, παρ.3 και άρθρο 73 παρ.1 του ΚΚΔ).

Indication of the specific territories targeted, including the planned use of territorial tools – point (d)(v) of Article 22(3) CPR

Το Πρόγραμμα εκπονείται σε εθνικό επίπεδο και δεν έχει συγκεκριμένη χωρική θεώρηση. Επομένως, η ολοκληρωμένη προσέγγιση στην εδαφική ανάπτυξη δεν βρίσκει εφαρμογή στο συγκεκριμένο Πρόγραμμα. Εντούτοις, οι κατά τόπους στρατηγικές ανάπτυξης μέσω Ολοκληρωμένων Εδαφικών Επενδύσεων (ΟΕΕ), οι στρατηγικές ολοκληρωμένης προσέγγισης για τη βιώσιμη αστική ανάπτυξη (ΒΑΑ), η στρατηγική της Ευρωπαϊκής Αστικής Πρωτοβουλίας, οι πρωτοβουλίες για τις εξόχως απόκεντρες περιοχές και η προσέγγιση χρήσης μέσων Τοπικής Ανάπτυξης με Πρωτοβουλία Τοπικών Κοινοτήτων (ΤΑΠΤΚ), που πρόκειται να υιοθετηθούν στο πλαίσιο του ΕΣΠΑ 2021-2027 σε περιφερειακό και τοπικό επίπεδο, υποστηρίζονται σημαντικά από τις παρεμβάσεις που προβλέπονται στο εν λόγω Πρόγραμμα και στοχεύουν στις ίδιες περιοχές.

The interregional, cross-border and transnational actions – point (d)(vi) of Article 22(3) CPR

Το Πρόγραμμα θα εξετάσει την πιθανότητα ενθάρρυνσης της συνεργασίας των δικαιούχων της Ελλάδας με δικαιούχους άλλου Κράτους-Μέλους, μέσω δράσεων διαπεριφερειακής και διεθνικής συνεργασίας. Δράσεις/ έργα του Προγράμματος θα έχουν συνέργειες με τα σχεδιαζόμενα Προγράμματα ΕΕΣ της περιόδου 2021 - 2027 και ειδικότερα με:

- *Το Πρόγραμμα Συνεργασίας INTERREG VI-A «Ελλάδα - Βουλγαρία 2021-2027»*
- *Το Πρόγραμμα Συνεργασίας INTERREG IPA CBC «Ελλάδα - Δημοκρατία της Βόρειας Μακεδονίας 2021-2027»*

- Το Πρόγραμμα Διασυνοριακής Συνεργασίας IPA «Ελλάδα - Αλβανία 2021-2027»
- Το Πρόγραμμα Συνεργασίας INTERREG «Ελλάδας - Ιταλίας 2021-2027»
- Το Πρόγραμμα “Horizon Europe”
- Τη Μακροπεριφερειακή στρατηγική Αδριατικής - Ιονίου (EUSAIR).

The planned use of financial instruments – point (d)(vii) of Article 22(3) CPR

Θα προσφερθεί η δυνατότητα άντλησης πρόσθετης (ιδιωτικής) χρηματοδότησης με τη μορφή εγγυήσεων, δανείων, ιδίων κεφαλαίων ή μίξης αυτών, σε όποιες Πράξεις πληρούν σχετικά κριτήρια (βιωσιμότητας, ανταγωνισμού, υπηρεσίες ΥΓΟΣ, συμβατότητας με σχετικές κατευθύνσεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης και της χώρας κ.λπ.).

2.1.1.1.2. Indicators

Reference: point (d)(ii) of Article 22(3) CPR and Article 8 ERDF and CF Regulation

Πίνακας 2: Δείκτες εκροών

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Αναγνωριστικός κωδικός	Indicator	Μονάδα μέτρησης	Ορόσημο (2024)	Στόχος (2029)
1	RSO2.1	ΕΤΠΑ	Μετάβαση	RCO18	Κατοικίες με βελτιωμένη ενεργειακή απόδοση	κατοικίες	714,00	2.381,00
1	RSO2.1	ΕΤΠΑ	Μετάβαση	RCO19	Δημόσια κτίρια με βελτιωμένη ενεργειακή απόδοση	τετραγωνικά μέτρα	14.100,00	47.000,00
1	RSO2.1	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	RCO01	Υποστηριζόμενες επιχειρήσεις (εκ των οποίων: πολύ μικρές, μικρές, μεσαίες, μεγάλες)	επιχειρήσεις	0,00	330,00
1	RSO2.1	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	RCO18	Κατοικίες με βελτιωμένη ενεργειακή απόδοση	κατοικίες	14.199,00	47.331,00
1	RSO2.1	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	RCO19	Δημόσια κτίρια με βελτιωμένη ενεργειακή απόδοση	τετραγωνικά μέτρα	3.338,00	11.128,00
1	RSO2.1	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	RCO104	Αριθμός μονάδων συμπαραγωγής υψηλής απόδοσης	μονάδες συμπαραγωγής	0,00	4,00

Reference: point (d)(ii) of Article 22(3) CPR

Πίνακας 3: Δείκτες αποτελεσμάτων

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Αναγνωριστικός κωδικός	Indicator	Μονάδα μέτρησης	Γραμμή βάσης ή τιμή αναφοράς	Έτος αναφοράς	Στόχος (2029)	Πηγή δεδομένων	Παρατηρήσεις
1	RSO2.1	ΕΤΠΑ	Μετάβαση	RRC26	Ετήσια κατανάλωση πρωτογενούς ενέργειας (εκ της οποίας: κατοικίες, δημόσια κτίρια, επιχειρήσεις, άλλα)	MWh/έτος	90.408,00	2021-2029	54.245,00	Εκθέσεις Διαχειριστικής Αρχής, Αρμόδιες Αρχές, Επιτελική Δομή ΕΣΠΑ ΥΠΕΝ	Μετρήσεις σε εθνικό επίπεδο
1	RSO2.1	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	RRC26	Ετήσια κατανάλωση πρωτογενούς ενέργειας (εκ της οποίας: κατοικίες, δημόσια κτίρια, επιχειρήσεις, άλλα)	MWh/έτος	1.678.840,00	2021-2029	1.180.774,00	Εκθέσεις Διαχειριστικής Αρχής, Αρμόδιες Αρχές, Επιτελική Δομή ΕΣΠΑ ΥΠΕΝ	Μετρήσεις σε εθνικό επίπεδο

2.1.1.1.3. Indicative breakdown of the programmed resources (EU) by type of intervention

Reference: point (d)(viii) of Article 22(3) CPR

Table 4: Dimension 1 - intervention field

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
1	RSO2.1	ΕΤΠΑ	Μετάβαση	041. Ενεργειακή απόδοση με ανακαίνιση του υφιστάμενου οικιστικού αποθέματος, έργα επίδειξης και υποστηρικτικά μέτρα	17.146.000,00
1	RSO2.1	ΕΤΠΑ	Μετάβαση	044. Ανακαίνιση για ενεργειακή απόδοση ή μέτρα ενεργειακής απόδοσης σε δημόσια υποδομή, έργα επίδειξης και υποστηρικτικά μέτρα	10.716.000,00
1	RSO2.1	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	038. Ενεργειακή απόδοση και έργα επίδειξης στις ΜΜΕ και υποστηρικτικά μέτρα	43.130.000,00
1	RSO2.1	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	041. Ενεργειακή απόδοση με ανακαίνιση του υφιστάμενου οικιστικού αποθέματος, έργα επίδειξης και υποστηρικτικά μέτρα	482.773.000,00
1	RSO2.1	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	044. Ανακαίνιση για ενεργειακή απόδοση ή μέτρα ενεργειακής απόδοσης σε δημόσια υποδομή, έργα επίδειξης και υποστηρικτικά μέτρα	3.594.200,00

1	RSO2.1	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	054. Συμπαράγωγή υψηλής απόδοσης, τηλεθέρμανση και τηλεψύξη	14.376.700,00
1	RSO2.1	Σύνολο			571.735.900,00

Table 5: Dimension 2 - form of financing

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
1	RSO2.1	ΕΤΠΑ	Μετάβαση	01. Επιχορήγηση	27.862.000,00
1	RSO2.1	ΕΤΠΑ	Μετάβαση	03. Στήριξη με χρηματοδοτικά μέσα: δανειοδότηση	0,00
1	RSO2.1	ΕΤΠΑ	Μετάβαση	04. Στήριξη με χρηματοδοτικά μέσα: εγγύηση	0,00
1	RSO2.1	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	01. Επιχορήγηση	543.873.900,00
1	RSO2.1	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	03. Στήριξη με χρηματοδοτικά μέσα: δανειοδότηση	0,00
1	RSO2.1	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	04. Στήριξη με χρηματοδοτικά μέσα: εγγύηση	0,00
1	RSO2.1	Σύνολο			571.735.900,00

Table 6: Dimension 3 – territorial delivery mechanism and territorial focus

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
---------------	----------------	--------	-----------------------	---------	------------

Table 7: Dimension 6 – ESF+ secondary themes

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
---------------	----------------	--------	-----------------------	---------	------------

Table 8: Dimension 7 – ESF+*, ERDF, Cohesion Fund and JTF gender equality dimension

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
---------------	----------------	--------	-----------------------	---------	------------

* In principle, 40 % for the ESF+ contributes to gender tracking. 100 % is applicable when Member State chooses to use Article 6 ESF+

2.1.1.1. Specific objective: RSO2.3. Developing smart energy systems, grids and storage at outside TEN-E (ETΠΑ)

2.1.1.1.1. Interventions of the Funds

Reference: points (d)(i), (iii), (iv), (v), (vi) and (vii) of Article 22(3) CPR

The related types of actions – point (d)(i) of Article 22(3) CPR and Article 6 ESF+ Regulation:

Για την επίτευξη του ειδικού στόχου iii θα υλοποιηθούν δράσεις ενεργειακής αυτονομίας κτιριακού δυναμικού μέσω ενεργητικών και παθητικών συστημάτων ενέργειας, υπογειοποίησης εναερίων δικτύων Μέσης και Χαμηλής Τάσης, ψηφιοποίησης υποδομών δικτύων ενέργειας και συστημάτων παρακολούθησης καθώς και δράσεις ενίσχυσης ενεργειακής ασφάλειας και διασύνδεσης και επέκτασης των ενεργειακών δικτύων στους οργανωμένους υποδοχείς. Επίσης θα δοθούν κίνητρα σε ΜμΕ για σχεδιασμό, ανάπτυξη και προσαρμογή έξυπνων ενεργειακών συστημάτων, δικτύων και εξοπλισμού αποθήκευσης και θα στηριχθεί η εφαρμογή καινοτόμων μεθόδων συστημάτων αποθήκευσης ενέργειας.

The main target groups - point (d)(iii) of Article 22(3) CPR:

- Υπηρεσίες του ΥΠΕΝ και των εποπτευόμενων φορέων του
- Επιτελική Δομή Περιβάλλοντος ΕΣΠΑ ΥΠΕΝ
- Επιτελική Δομή Ενέργειας ΕΣΠΑ ΥΠΕΝ
- Υπηρεσίες άλλων Υπουργείων
- Επιτελικές Δομές ΕΣΠΑ
- Οργανισμοί του Δημοσίου (ενδεικτικά: ΔΕΗ, ΑΔΜΗΕ/ ΔΕΔΔΗΕ)
- Αποκεντρωμένες Διοικήσεις
- ΟΤΑ
- Ιδρύματα Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης
- Ερευνητικοί οργανισμοί
- Ιδιώτες, Νοικοκυριά

Actions safeguarding equality, inclusion and non-discrimination – point (d)(iv) of Article 22(3) CPR and Article 6 ESF+ Regulation

Το Πρόγραμμα είναι ουδέτερο ως προς την προώθηση των αρχών της ισότητας των ευκαιριών πρόσβασης σε χρηματοδότηση και της μη διάκρισης εξαιτίας της αναπηρίας, της φυλής ή της εθνοτικής καταγωγής, της θρησκείας ή των πεποιθήσεων και της ηλικίας ή του γενετήσιου προσανατολισμού κατά το σχεδιασμό και την υλοποίηση των παρεμβάσεών του. Επιπλέον, ενσωματώνει την αρχή της μη διάκρισης προωθώντας ίσες ευκαιρίες πρόσβασης στη

χρηματοδότηση, τη χρήση των υπηρεσιών και τα θετικά αναμενόμενα αποτελέσματα των παρεμβάσεων που στοχεύουν στη διαχείριση των περιβαλλοντικών πόρων, την προσβασιμότητα των ατόμων με αναπηρία, την προστασία του περιβάλλοντος, καθώς και σε όλες τις δράσεις ενημέρωσης/ ευαισθητοποίησης πολιτών και φορέων. Οι διαδικασίες, η μεθοδολογία και τα κριτήρια επιλογής των δράσεων θα είναι συνεπής με τις κατευθυντήριες αρχές που προβλέπονται στους Κανονισμούς για τη διαφύλαξη της ισότητας, της ένταξης, της απαγόρευσης των διακρίσεων και της προσβασιμότητας στα ΑμεΑ (άρθρο 9, παρ.3 και άρθρο 73 παρ.1 του ΚΚΔ).

Indication of the specific territories targeted, including the planned use of territorial tools – point (d)(v) of Article 22(3) CPR

Το Πρόγραμμα εκπονείται σε εθνικό επίπεδο και δεν έχει συγκεκριμένη χωρική θεώρηση. Επομένως, η ολοκληρωμένη προσέγγιση στην εδαφική ανάπτυξη δεν βρίσκει εφαρμογή στο συγκεκριμένο Πρόγραμμα. Εντούτοις, οι κατά τόπους στρατηγικές ανάπτυξης μέσω Ολοκληρωμένων Εδαφικών Επενδύσεων (ΟΕΕ), οι στρατηγικές ολοκληρωμένης προσέγγισης για τη βιώσιμη αστική ανάπτυξη (ΒΑΑ), η στρατηγική της Ευρωπαϊκής Αστικής Πρωτοβουλίας, οι πρωτοβουλίες για τις εξόχως απόκεντρες περιοχές και η προσέγγιση χρήσης μέσων Τοπικής Ανάπτυξης με Πρωτοβουλία Τοπικών Κοινοτήτων (ΤΑΠΤΚ), που πρόκειται να υιοθετηθούν στο πλαίσιο του ΕΣΠΑ 2021-2027 σε περιφερειακό και τοπικό επίπεδο, υποστηρίζονται σημαντικά από τις παρεμβάσεις που προβλέπονται στο εν λόγω Πρόγραμμα και στοχεύουν στις ίδιες περιοχές.

The interregional, cross-border and transnational actions – point (d)(vi) of Article 22(3) CPR

Το Πρόγραμμα θα εξετάσει την πιθανότητα ενθάρρυνσης της συνεργασίας των δικαιούχων της Ελλάδας με δικαιούχους άλλου Κράτους-Μέλους, μέσω δράσεων διαπεριφερειακής και διεθνικής συνεργασίας. Δράσεις/ έργα του Προγράμματος θα έχουν συνέργειες με τα σχεδιαζόμενα Προγράμματα ΕΕΣ της περιόδου 2021 - 2027 και ειδικότερα με:

- *Το Πρόγραμμα Συνεργασίας INTERREG VI-A «Ελλάδα - Βουλγαρία 2021-2027»*
- *Το Πρόγραμμα Συνεργασίας INTERREG IPA CBC «Ελλάδα - Δημοκρατία της Βόρειας Μακεδονίας 2021-2027»*
- *Το Πρόγραμμα Διασυνοριακής Συνεργασίας IPA «Ελλάδα - Αλβανία 2021-2027»*
- *Το Πρόγραμμα Συνεργασίας INTERREG «Ελλάδας - Ιταλίας 2021-2027»*
- *Το Πρόγραμμα “Horizon Europe”*
- *Τη Μακροπεριφερειακή στρατηγική Αδριατικής - Ιονίου (EUSAIR).*

The planned use of financial instruments – point (d)(vii) of Article 22(3) CPR

--

2.1.1.1.2. Indicators

Reference: point (d)(ii) of Article 22(3) CPR and Article 8 ERDF and CF Regulation

Πίνακας 2: Δείκτες εκροών

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Αναγνωριστικός κωδικός	Indicator	Μονάδα μέτρησης	Ορόσημο (2024)	Στόχος (2029)
1	RSO2.3	ΕΤΠΑ	Μετάβαση	RCO23	Συστήματα ψηφιακής διαχείρισης για έξυπνα ενεργειακά συστήματα	στοιχεία του συστήματος	0,00	1,00
1	RSO2.3	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	RCO23	Συστήματα ψηφιακής διαχείρισης για έξυπνα ενεργειακά συστήματα	στοιχεία του συστήματος	0,00	2,00

Reference: point (d)(ii) of Article 22(3) CPR

Πίνακας 3: Δείκτες αποτελεσμάτων

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Αναγνωριστικός κωδικός	Indicator	Μονάδα μέτρησης	Γραμμή βάσης ή τιμή αναφοράς	Έτος αναφοράς	Στόχος (2029)	Πηγή δεδομένων	Παρατηρήσεις
1	RSO2.3	ΕΤΠΑ	Μετάβαση	RCR33	Χρήστες συνδεδεμένοι σε έξυπνα ενεργειακά συστήματα	τελικοί χρήστες/έτος	0,00	2021	1,00	Επιτελική Δομή ΕΣΠΑ ΥΠΕΝ, Εκθέσεις Διαχειριστικής Αρχής, Τεχνικό Δελτίο Έργου, Δελτίο Επίτευξης Δεικτών	
1	RSO2.3	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	RCR33	Χρήστες συνδεδεμένοι σε έξυπνα ενεργειακά συστήματα	τελικοί χρήστες/έτος	0,00	2021	2,00	Εκθέσεις Διαχειριστικής Αρχής, Τεχνικό Δελτίο Έργου, ΟΠΣ	

2.1.1.1.3. Indicative breakdown of the programmed resources (EU) by type of intervention

Reference: point (d)(viii) of Article 22(3) CPR

Table 4: Dimension 1 - intervention field

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
1	RSO2.3	ΕΤΠΑ	Μετάβαση	053. Έξυπνα ενεργειακά συστήματα (συμπεριλαμβανομένων των έξυπνων ενεργειακών δικτύων και των συστημάτων ΤΠΕ) και σχετικά συστήματα αποθήκευσης	21.432.076,00
1	RSO2.3	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	053. Έξυπνα ενεργειακά συστήματα (συμπεριλαμβανομένων των έξυπνων ενεργειακών δικτύων και των συστημάτων ΤΠΕ) και σχετικά συστήματα αποθήκευσης	251.594.000,00
1	RSO2.3	Σύνολο			273.026.076,00

Table 5: Dimension 2 - form of financing

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
1	RSO2.3	ΕΤΠΑ	Μετάβαση	01. Επιχορήγηση	21.432.076,00
1	RSO2.3	ΕΤΠΑ	Μετάβαση	03. Στήριξη με χρηματοδοτικά μέσα: δανειοδότηση	0,00
1	RSO2.3	ΕΤΠΑ	Μετάβαση	04. Στήριξη με χρηματοδοτικά μέσα: εγγύηση	0,00
1	RSO2.3	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	01. Επιχορήγηση	251.594.000,00
1	RSO2.3	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	03. Στήριξη με χρηματοδοτικά μέσα: δανειοδότηση	0,00
1	RSO2.3	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	04. Στήριξη με χρηματοδοτικά μέσα: εγγύηση	0,00
1	RSO2.3	Σύνολο			273.026.076,00

Table 6: Dimension 3 – territorial delivery mechanism and territorial focus

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
---------------	----------------	--------	-----------------------	---------	------------

Table 7: Dimension 6 – ESF+ secondary themes

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
---------------	----------------	--------	-----------------------	---------	------------

Table 8: Dimension 7 – ESF+*, ERDF, Cohesion Fund and JTF gender equality dimension

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
---------------	----------------	--------	-----------------------	---------	------------

* In principle, 40 % for the ESF+ contributes to gender tracking. 100 % is applicable when Member State chooses to use Article 6 ESF+

2.1.1.1. Specific objective: RSO2.1. Promoting energy efficiency and reducing greenhouse gas emissions (ΤΣ)

2.1.1.1.1. Interventions of the Funds

Reference: points (d)(i), (iii), (iv), (v), (vi) and (vii) of Article 22(3) CPR

The related types of actions – point (d)(i) of Article 22(3) CPR and Article 6 ESF+ Regulation:

Για την επίτευξη του ειδικού στόχου i θα υλοποιηθούν δράσεις ενεργειακών αναβαθμίσεων μεγάλων ή εμβληματικών κτιρίων με ιστορικό ή πολιτιστικό χαρακτήρα, επιπλέον η γνωστή δράση «εξοικονομώ» σε ότι αφορά ιδιωτικά κτίρια αλλά και σε εγκαταστάσεις οργανωμένων υποδοχέων. Θα δοθεί έμφαση επίσης στην ολοκλήρωση των phased έργων ενεργειακής αναβάθμισης νοσοκομείων, στην βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης κτιρίων, υποδομών και διεργασιών σε επιχειρήσεις αλλά και σε τρόπους ηλεκτρικής διασύνδεσης πλοίων σε μεγάλα λιμάνια.

The main target groups - point (d)(iii) of Article 22(3) CPR:

- Υπηρεσίες του ΥΠΕΝ και των εποπτευόμενων φορέων του
- Επιτελική Δομή Περιβάλλοντος ΕΣΠΑ ΥΠΕΝ
- Επιτελική Δομή Ενέργειας ΕΣΠΑ ΥΠΕΝ
- Υπηρεσίες άλλων Υπουργείων
- Επιτελικές Δομές ΕΣΠΑ
- Οργανισμοί του Δημοσίου (ενδεικτικά: ΔΕΗ, ΑΔΜΗΕ/ ΔΕΔΔΗΕ)
- Αποκεντρωμένες Διοικήσεις
- ΟΤΑ
- Ιδρύματα Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης
- Ερευνητικοί οργανισμοί
- Ιδιώτες, Νοικοκυριά

Actions safeguarding equality, inclusion and non-discrimination – point (d)(iv) of Article 22(3) CPR and Article 6 ESF+ Regulation

Το Πρόγραμμα είναι ουδέτερο ως προς την προώθηση των αρχών της ισότητας των ευκαιριών πρόσβασης σε χρηματοδότηση και της μη διάκρισης εξαιτίας της αναπηρίας, της φυλής ή της εθνοτικής καταγωγής, της θρησκείας ή των πεποιθήσεων και της ηλικίας ή του γενετήσιου προσανατολισμού κατά το σχεδιασμό και την υλοποίηση των παρεμβάσεων του. Επιπλέον, ενσωματώνει την αρχή της μη διάκρισης προωθώντας ίσες ευκαιρίες πρόσβασης στη χρηματοδότηση, τη χρήση των υπηρεσιών και τα θετικά αναμενόμενα αποτελέσματα των παρεμβάσεων που στοχεύουν στη διαχείριση των περιβαλλοντικών

πόρων, την προσβασιμότητα των ατόμων με αναπηρία, την προστασία του περιβάλλοντος, καθώς και σε όλες τις δράσεις ενημέρωσης/ ευαισθητοποίησης πολιτών και φορέων. Οι διαδικασίες, η μεθοδολογία και τα κριτήρια επιλογής των δράσεων θα είναι συνεπής με τις κατευθυντήριες αρχές που προβλέπονται στους Κανονισμούς για τη διαφύλαξη της ισότητας, της ένταξης, της απαγόρευσης των διακρίσεων και της προσβασιμότητας στα ΑμεΑ (άρθρο 9, παρ.3 και άρθρο 73 παρ.1 του ΚΚΔ).

Indication of the specific territories targeted, including the planned use of territorial tools – point (d)(v) of Article 22(3) CPR

Το Πρόγραμμα εκπονείται σε εθνικό επίπεδο και δεν έχει συγκεκριμένη χωρική θεώρηση. Επομένως, η ολοκληρωμένη προσέγγιση στην εδαφική ανάπτυξη δεν βρίσκει εφαρμογή στο συγκεκριμένο Πρόγραμμα. Εντούτοις, οι κατά τόπους στρατηγικές ανάπτυξης μέσω Ολοκληρωμένων Εδαφικών Επενδύσεων (ΟΕΕ), οι στρατηγικές ολοκληρωμένης προσέγγισης για τη βιώσιμη αστική ανάπτυξη (ΒΑΑ), η στρατηγική της Ευρωπαϊκής Αστικής Πρωτοβουλίας, οι πρωτοβουλίες για τις εξόχως απόκεντρες περιοχές και η προσέγγιση χρήσης μέσων Τοπικής Ανάπτυξης με Πρωτοβουλία Τοπικών Κοινοτήτων (ΤΑΠΤΚ), που πρόκειται να υιοθετηθούν στο πλαίσιο του ΕΣΠΑ 2021-2027 σε περιφερειακό και τοπικό επίπεδο, υποστηρίζονται σημαντικά από τις παρεμβάσεις που προβλέπονται στο εν λόγω Πρόγραμμα και στοχεύουν στις ίδιες περιοχές.

The interregional, cross-border and transnational actions – point (d)(vi) of Article 22(3) CPR

Το Πρόγραμμα θα εξετάσει την πιθανότητα ενθάρρυνσης της συνεργασίας των δικαιούχων της Ελλάδας με δικαιούχους άλλου Κράτους-Μέλους, μέσω δράσεων διαπεριφερειακής και διεθνικής συνεργασίας.

The planned use of financial instruments – point (d)(vii) of Article 22(3) CPR

Θα προσφερθεί η δυνατότητα άντλησης πρόσθετης (ιδιωτικής) χρηματοδότησης με τη μορφή εγγυήσεων, δανείων, ιδίων κεφαλαίων ή μίξης αυτών, σε όποιες Πράξεις πληρούν σχετικά κριτήρια (βιωσιμότητας, ανταγωνισμού, υπηρεσίες ΥΓΟΣ, συμβατότητας με σχετικές κατευθύνσεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης και της χώρας κ.λπ.).

2.1.1.1.2. Indicators

Reference: point (d)(ii) of Article 22(3) CPR and Article 8 ERDF and CF Regulation

Πίνακας 2: Δείκτες εκροών

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Αναγνωριστικός κωδικός	Indicator	Μονάδα μέτρησης	Ορόσημο (2024)	Στόχος (2029)
1	RSO2.1	ΤΣ		RCO18	Κατοικίες με βελτιωμένη ενεργειακή απόδοση	κατοικίες	1.725,00	5.750,00

Reference: point (d)(ii) of Article 22(3) CPR

Πίνακας 3: Δείκτες αποτελεσμάτων

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Αναγνωριστικός κωδικός	Indicator	Μονάδα μέτρησης	Γραμμή βάσης ή τιμή αναφοράς	Έτος αναφοράς	Στόχος (2029)	Πηγή δεδομένων	Παρατηρήσεις
1	RSO2.1	ΤΣ		RRC26	Ετήσια κατανάλωση πρωτογενούς ενέργειας (εκ της οποίας: κατοικίες, δημόσια κτίρια, επιχειρήσεις, άλλα)	MWh/έτος	177.129,00	2021	106.277,00	Εκθέσεις Διαχειριστικής Αρχής, Αρμόδιες Αρχές, Επιτελική Δομή ΕΣΠΑ ΥΠΕΝ	Μετρήσεις σε εθνικό επίπεδο

2.1.1.1.3. Indicative breakdown of the programmed resources (EU) by type of intervention

Reference: point (d)(viii) of Article 22(3) CPR

Table 4: Dimension 1 - intervention field

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
1	RSO2.1	ΤΣ		041. Ενεργειακή απόδοση με ανακαίνιση του υφιστάμενου οικιστικού αποθέματος, έργα επίδειξης και υποστηρικτικά μέτρα	58.650.000,00
1	RSO2.1	Σύνολο			58.650.000,00

Table 5: Dimension 2 - form of financing

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
1	RSO2.1	ΤΣ		01. Επιχορήγηση	58.650.000,00
1	RSO2.1	Σύνολο			58.650.000,00

Table 6: Dimension 3 – territorial delivery mechanism and territorial focus

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
---------------	----------------	--------	-----------------------	---------	------------

Table 7: Dimension 6 – ESF+ secondary themes

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
---------------	----------------	--------	-----------------------	---------	------------

Table 8: Dimension 7 – ESF+*, ERDF, Cohesion Fund and JTF gender equality dimension

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
---------------	----------------	--------	-----------------------	---------	------------

* In principle, 40 % for the ESF+ contributes to gender tracking. 100 % is applicable when Member State chooses to use Article 6 ESF+

2.1.1.1. Specific objective: RSO2.3. Developing smart energy systems, grids and storage at outside TEN-E (ΤΣ)

2.1.1.1.1. Interventions of the Funds

Reference: points (d)(i), (iii), (iv), (v), (vi) and (vii) of Article 22(3) CPR

The related types of actions – point (d)(i) of Article 22(3) CPR and Article 6 ESF+ Regulation:

Για την επίτευξη του ειδικού στόχου iii θα υλοποιηθούν δράσεις ενεργειακής αυτονομίας κτιριακού δυναμικού μέσω ενεργητικών και παθητικών συστημάτων ενέργειας, υπογειοποίησης εναερίων δικτύων Μέσης και Χαμηλής Τάσης, ψηφιοποίησης υποδομών δικτύων ενέργειας και συστημάτων παρακολούθησης καθώς και δράσεις ενίσχυσης ενεργειακής ασφάλειας και διασύνδεσης και επέκτασης των ενεργειακών δικτύων στους οργανωμένους υποδοχείς. Επίσης θα δοθούν κίνητρα σε ΜμΕ για σχεδιασμό, ανάπτυξη και προσαρμογή έξυπνων ενεργειακών συστημάτων, δικτύων και εξοπλισμού αποθήκευσης και θα στηριχθεί η εφαρμογή καινοτόμων μεθόδων συστημάτων αποθήκευσης ενέργειας.

The main target groups - point (d)(iii) of Article 22(3) CPR:

- Υπηρεσίες του ΥΠΕΝ και των εποπτευόμενων φορέων του
- Επιτελική Δομή Περιβάλλοντος ΕΣΠΑ ΥΠΕΝ
- Επιτελική Δομή Ενέργειας ΕΣΠΑ ΥΠΕΝ
- Υπηρεσίες άλλων Υπουργείων
- Επιτελικές Δομές ΕΣΠΑ
- Οργανισμοί του Δημοσίου (ενδεικτικά: ΔΕΗ, ΑΔΜΗΕ/ ΔΕΔΔΗΕ)
- Αποκεντρωμένες Διοικήσεις
- ΟΤΑ
- Ιδρύματα Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης
- Ερευνητικοί οργανισμοί
- Ιδιώτες, Νοικοκυριά

Actions safeguarding equality, inclusion and non-discrimination – point (d)(iv) of Article 22(3) CPR and Article 6 ESF+ Regulation

Το Πρόγραμμα είναι ουδέτερο ως προς την προώθηση των αρχών της ισότητας των ευκαιριών πρόσβασης σε χρηματοδότηση και της μη διάκρισης εξαιτίας της αναπηρίας, της φυλής ή της εθνοτικής καταγωγής, της θρησκείας ή των πεποιθήσεων και της ηλικίας ή του γενετήσιου προσανατολισμού κατά το σχεδιασμό και την υλοποίηση των παρεμβάσεών του. Επιπλέον, ενσωματώνει την αρχή της μη διάκρισης προωθώντας ίσες ευκαιρίες πρόσβασης στη

χρηματοδότηση, τη χρήση των υπηρεσιών και τα θετικά αναμενόμενα αποτελέσματα των παρεμβάσεων που στοχεύουν στη διαχείριση των περιβαλλοντικών πόρων, την προσβασιμότητα των ατόμων με αναπηρία, την προστασία του περιβάλλοντος, καθώς και σε όλες τις δράσεις ενημέρωσης/ ευαισθητοποίησης πολιτών και φορέων. Οι διαδικασίες, η μεθοδολογία και τα κριτήρια επιλογής των δράσεων θα είναι συνεπής με τις κατευθυντήριες αρχές που προβλέπονται στους Κανονισμούς για τη διαφύλαξη της ισότητας, της ένταξης, της απαγόρευσης των διακρίσεων και της προσβασιμότητας στα ΑμεΑ (άρθρο 9, παρ.3 και άρθρο 73 παρ.1 του ΚΚΔ).

Indication of the specific territories targeted, including the planned use of territorial tools – point (d)(v) of Article 22(3) CPR

Το Πρόγραμμα εκπονείται σε εθνικό επίπεδο και δεν έχει συγκεκριμένη χωρική θεώρηση. Επομένως, η ολοκληρωμένη προσέγγιση στην εδαφική ανάπτυξη δεν βρίσκει εφαρμογή στο συγκεκριμένο Πρόγραμμα. Εντούτοις, οι κατά τόπους στρατηγικές ανάπτυξης μέσω Ολοκληρωμένων Εδαφικών Επενδύσεων (ΟΕΕ), οι στρατηγικές ολοκληρωμένης προσέγγισης για τη βιώσιμη αστική ανάπτυξη (ΒΑΑ), η στρατηγική της Ευρωπαϊκής Αστικής Πρωτοβουλίας, οι πρωτοβουλίες για τις εξόχως απόκεντρες περιοχές και η προσέγγιση χρήσης μέσων Τοπικής Ανάπτυξης με Πρωτοβουλία Τοπικών Κοινοτήτων (ΤΑΠΤΚ), που πρόκειται να υιοθετηθούν στο πλαίσιο του ΕΣΠΑ 2021-2027 σε περιφερειακό και τοπικό επίπεδο, υποστηρίζονται σημαντικά από τις παρεμβάσεις που προβλέπονται στο εν λόγω Πρόγραμμα και στοχεύουν στις ίδιες περιοχές.

The interregional, cross-border and transnational actions – point (d)(vi) of Article 22(3) CPR

Διαπεριφερειακές, διασυνοριακές και διακρατικές δράσεις χρηματοδοτούνται από το Ταμείο Συνοχής;

The planned use of financial instruments – point (d)(vii) of Article 22(3) CPR

Θα προσφερθεί η δυνατότητα άντλησης πρόσθετης (ιδιωτικής) χρηματοδότησης με τη μορφή εγγυήσεων, δανείων, ιδίων κεφαλαίων ή μίξης αυτών, σε όποιες Πράξεις πληρούν σχετικά κριτήρια (βιωσιμότητας, ανταγωνισμού, υπηρεσίες ΥΓΟΣ, συμβατότητας με σχετικές κατευθύνσεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης και της χώρας κ.λπ.).

2.1.1.1.2. Indicators

Reference: point (d)(ii) of Article 22(3) CPR and Article 8 ERDF and CF Regulation

Πίνακας 2: Δείκτες εκροών

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Αναγνωριστικός κωδικός	Indicator	Μονάδα μέτρησης	Ορόσημο (2024)	Στόχος (2029)
1	RSO2.3	ΤΣ		RCO23	Συστήματα ψηφιακής διαχείρισης για έξυπνα ενεργειακά συστήματα	στοιχεία του συστήματος	0,00	1,00

Reference: point (d)(ii) of Article 22(3) CPR

Πίνακας 3: Δείκτες αποτελεσμάτων

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Αναγνωριστικός κωδικός	Indicator	Μονάδα μέτρησης	Γραμμή βάσης ή τιμή αναφοράς	Έτος αναφοράς	Στόχος (2029)	Πηγή δεδομένων	Παρατηρήσεις
1	RSO2.3	ΤΣ		RRC34	Ανάπτυξη έργων για έξυπνα ενεργειακά συστήματα	έργα	0,00	2021	1,00	Επιτελική Δομή ΕΣΠΑ ΥΠΕΝ, Εκθέσεις Διαχειριστικής Αρχής, Τεχνικό Δελτίο Έργου, Δελτίο Επίτευξης Δεικτών	

2.1.1.1.3. Indicative breakdown of the programmed resources (EU) by type of intervention

Reference: point (d)(viii) of Article 22(3) CPR

Table 4: Dimension 1 - intervention field

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
1	RSO2.3	ΤΣ		053. Έξυπνα ενεργειακά συστήματα (συμπεριλαμβανομένων των έξυπνων ενεργειακών δικτύων και των συστημάτων ΤΠΕ) και σχετικά συστήματα αποθήκευσης	39.100.000,00
1	RSO2.3	Σύνολο			39.100.000,00

Table 5: Dimension 2 - form of financing

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
1	RSO2.3	ΤΣ		01. Επιχορήγηση	39.100.000,00

1	RSO2.3	Σύνολο			39.100.000,00
---	--------	--------	--	--	---------------

Table 6: Dimension 3 – territorial delivery mechanism and territorial focus

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
---------------	----------------	--------	-----------------------	---------	------------

Table 7: Dimension 6 – ESF+ secondary themes

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
---------------	----------------	--------	-----------------------	---------	------------

Table 8: Dimension 7 – ESF+*, ERDF, Cohesion Fund and JTF gender equality dimension

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
---------------	----------------	--------	-----------------------	---------	------------

* In principle, 40 % for the ESF+ contributes to gender tracking. 100 % is applicable when Member State chooses to use Article 6 ESF+

2.1.1. Priority: 2. Άξονας Προτεραιότητας 2: «Προσαρμογή στην Κλιματική Αλλαγή»

2.1.1.1. Specific objective: RSO2.4. Promoting climate change adaptation and disaster risk prevention, resilience taking into account eco-system based approaches (ΕΤΠΑ)

2.1.1.1.1. Interventions of the Funds

Reference: points (d)(i), (iii), (iv), (v), (vi) and (vii) of Article 22(3) CPR

The related types of actions – point (d)(i) of Article 22(3) CPR and Article 6 ESF+ Regulation:

Για την επίτευξη του ειδικού στόχου iv θα υλοποιηθούν δράσεις ανάπτυξης Θεσμικών Εργαλείων για την Κλιματική Αλλαγή, παρατηρητήριο για την κλιματική αλλαγή καθώς και στοχευμένες δράσεις για την προσαρμογή της πολιτιστικής κληρονομιάς στην κλιματική αλλαγή. Επίσης θα υλοποιηθούν δράσεις αποκατάστασης παράκτιων συστημάτων, προστασίας ακτών, αντιδιαβρωτικών έργων, προστασίας λιμένων και αντιμετώπισης φαινομένων ερημοποίησης καθώς και μεγάλων αντιπλημμυρικών έργων (ολοκλήρωση τμηματοποιημένων έργων). Επιπλέον θα προωθηθεί η ανάπτυξη πράσινων υποδομών, η αειφορική δόμηση για κτίρια και έργα υποδομής και πιλοτικά έργα προσαρμογής κτιρίων και υποδομών στην κλιματική αλλαγή. Θα διερευνηθεί επίσης η δυνατότητα συμβολής με πόρους και στοχευμένες δράσεις, βάσει των κανονισμών επιλεξιμότητας των ΕΔΕΤ, στο Στρατηγικό Σχέδιο/ΟΧΕ «Ανασυγκρότηση της Βόρειας Εύβοιας» που σχεδιάζεται για την πληγείσα χωρική ενότητα λόγω των πρόσφατων καταστροφικών πυρκαγιών στη Βόρεια Εύβοια.

Αναμενόμενη συμβολή στον εν λόγω ειδικό στόχο:

Τα σημαντικότερα αναμενόμενα αποτελέσματα είναι η βελτίωση της ενημέρωσης και της ευαισθητοποίησης της κοινωνίας, η αύξηση της ικανότητας παρακολούθησης, αξιολόγησης και επικαιροποίησης των παραμέτρων πολιτικών προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή, η συμπλήρωση και εξειδίκευση των πολιτικών και σχεδιασμών για την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή, η επιτάχυνση της υλοποίησης μέτρων προσαρμογής, η ενίσχυση της κλιματικής ανθεκτικότητας των περιβαλλοντικών, οικονομικών και κοινωνικών συστημάτων.

The main target groups - point (d)(iii) of Article 22(3) CPR:

- Υπηρεσίες του ΥΠΕΝ και των εποπτευόμενων φορέων του
- Επιτελική Δομή Περιβάλλοντος ΕΣΠΑ ΥΠΕΝ
- Επιτελική Δομή Ενέργειας ΕΣΠΑ ΥΠΕΝ
- Υπηρεσίες ή εποπτευόμενοι φορείς άλλων Υπουργείων (π.χ. Εθνικής Άμυνας, Ανάπτυξης και Επενδύσεων, Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, Υγείας, Τουρισμού, Υποδομών και Μεταφορών, Πολιτισμού και Αθλητισμού, Πολιτικής Προστασίας)
- Επιτελικές Δομές ΕΣΠΑ
- Οργανισμοί του Δημοσίου (ενδεικτικά: ΕΛΓΑ, ΟΠΕΚΕΠΕ, ΕΛΓΟ-ΔΗΜΗΤΡΑ, ΓΟΕΒ/ ΤΟΕΒ, ΕΟΤ, ΔΕΗ, ΑΔΜΗΕ/ ΔΕΔΔΗΕ)

- Αποκεντρωμένες Διοικήσεις
- ΟΤΑ
- ΔΕΥΑ , ΕΥΔΑΠ Α.Ε., ΕΥΑΘ Α.Ε.
- ΟΦΥΠΕΚΑ, Ιδρύματα Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης
- Ερευνητικοί οργανισμοί (ενδεικτικά: ΕΛΚΕΘΕ, Ακαδημία Αθηνών, Εθνικό Αστεροσκοπείο)
- Ιδιώτες

Actions safeguarding equality, inclusion and non-discrimination – point (d)(iv) of Article 22(3) CPR and Article 6 ESF+ Regulation

Το Πρόγραμμα είναι ουδέτερο ως προς την προώθηση των αρχών της ισότητας των ευκαιριών πρόσβασης σε χρηματοδότηση και της μη διάκρισης εξαιτίας της αναπηρίας, της φυλής ή της εθνοτικής καταγωγής, της θρησκείας ή των πεποιθήσεων και της ηλικίας ή του γενετήσιου προσανατολισμού κατά το σχεδιασμό και την υλοποίηση των παρεμβάσεων του. Επιπλέον, ενσωματώνει την αρχή της μη διάκρισης προωθώντας ίσες ευκαιρίες πρόσβασης στη χρηματοδότηση, τη χρήση των υπηρεσιών και τα θετικά αναμενόμενα αποτελέσματα των παρεμβάσεων που στοχεύουν στη διαχείριση των περιβαλλοντικών πόρων, την προσβασιμότητα των ατόμων με αναπηρία, την προστασία του περιβάλλοντος, καθώς και σε όλες τις δράσεις ενημέρωσης/ ευαισθητοποίησης πολιτών και φορέων. Οι διαδικασίες, η μεθοδολογία και τα κριτήρια επιλογής των δράσεων θα είναι συνεπής με τις κατευθυντήριες αρχές που προβλέπονται στους Κανονισμούς για τη διαφύλαξη της ισότητας, της ένταξης, της απαγόρευσης των διακρίσεων και της προσβασιμότητας στα ΑμεΑ (άρθρο 9, παρ.3 και άρθρο 73 παρ.1 του ΚΚΔ).

Indication of the specific territories targeted, including the planned use of territorial tools – point (d)(v) of Article 22(3) CPR

Το Πρόγραμμα εκπονείται σε εθνικό επίπεδο και δεν έχει συγκεκριμένη χωρική θεώρηση. Επομένως, η ολοκληρωμένη προσέγγιση στην εδαφική ανάπτυξη δεν βρίσκει εφαρμογή στο συγκεκριμένο Πρόγραμμα. Εντούτοις, οι κατά τόπους στρατηγικές ανάπτυξης μέσω Ολοκληρωμένων Εδαφικών Επενδύσεων (ΟΕΕ), οι στρατηγικές ολοκληρωμένης προσέγγισης για τη βιώσιμη αστική ανάπτυξη (ΒΑΑ), η στρατηγική της Ευρωπαϊκής Αστικής Πρωτοβουλίας, οι πρωτοβουλίες για τις εξόχως απόκεντρες περιοχές και η προσέγγιση χρήσης μέσων Τοπικής Ανάπτυξης με Πρωτοβουλία Τοπικών Κοινοτήτων (ΤΑΠΤΚ), που πρόκειται να υιοθετηθούν στο πλαίσιο του ΕΣΠΑ 2021-2027 σε περιφερειακό και τοπικό επίπεδο, υποστηρίζονται σημαντικά από τις παρεμβάσεις που προβλέπονται στο εν λόγω Πρόγραμμα και στοχεύουν στις ίδιες περιοχές.

The interregional, cross-border and transnational actions – point (d)(vi) of Article 22(3) CPR

Το Πρόγραμμα θα εξετάσει την πιθανότητα ενθάρρυνσης της συνεργασίας των δικαιούχων της Ελλάδας με δικαιούχους άλλου Κράτους-Μέλους, μέσω δράσεων διαπεριφερειακής και διεθνικής συνεργασίας. Δράσεις/ έργα του Προγράμματος θα έχουν συνέργειες με τα σχεδιαζόμενα Προγράμματα ΕΕΣ της περιόδου 2021 - 2027 και ειδικότερα με:

- Το Πρόγραμμα Συνεργασίας INTERREG VI-A «Ελλάδα - Βουλγαρία 2021-2027»
- Το Πρόγραμμα Συνεργασίας INTERREG IPA CBC «Ελλάδα - Δημοκρατία της Βόρειας Μακεδονίας 2021-2027»
- Το Πρόγραμμα Διασυνοριακής Συνεργασίας IPA «Ελλάδα - Αλβανία 2021-2027»
- Το Πρόγραμμα Συνεργασίας INTERREG «Ελλάδας - Ιταλίας 2021-2027»
- Το Πρόγραμμα “Horizon Europe”
- Τη Μακροπεριφερειακή στρατηγική Αδριατικής - Ιονίου (EUSAIR).

The planned use of financial instruments – point (d)(vii) of Article 22(3) CPR

2.1.1.1.2. Indicators

Reference: point (d)(ii) of Article 22(3) CPR and Article 8 ERDF and CF Regulation

Πίνακας 2: Δείκτες εκροών

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Αναγνωριστικός κωδικός	Indicator	Μονάδα μέτρησης	Ορόσημο (2024)	Στόχος (2029)
2	RSO2.4	ΕΤΠΑ	Μετάβαση	RCO26	Πράσινες υποδομές που κατασκευάστηκαν ή αναβαθμίστηκαν για την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή	εκτάρια	7,00	67,00
2	RSO2.4	ΕΤΠΑ	Μετάβαση	RCO27	Εθνικές και υποεθνικές στρατηγικές για την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή	στρατηγικές	3,00	9,00
2	RSO2.4	ΕΤΠΑ	Μετάβαση	RCO28	Περιοχή που καλύπτεται από μέτρα προστασίας από ανεξέλεγκτες πυρκαγιές	εκτάρια	15,00	151,00

2	RSO2.4	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	RCO26	Πράσινες υποδομές που κατασκευάστηκαν ή αναβαθμίστηκαν για την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή	εκτάρια	26,00	258,00
2	RSO2.4	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	RCO27	Εθνικές και υποεθνικές στρατηγικές για την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή	στρατηγικές	3,00	9,00
2	RSO2.4	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	RCO28	Περιοχή που καλύπτεται από μέτρα προστασίας από ανεξέλεγκτες πυρκαγιές	εκτάρια	59,00	586,00

Reference: point (d)(ii) of Article 22(3) CPR

Πίνακας 3: Δείκτες αποτελεσμάτων

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Αναγνωριστικός κωδικός	Indicator	Μονάδα μέτρησης	Γραμμή βάσης ή τιμή αναφοράς	Έτος αναφοράς	Στόχος (2029)	Πηγή δεδομένων	Παρατηρήσεις
2	RSO2.4	ΕΤΠΑ	Μετάβαση	RRC36	Πληθυσμός που ωφελείται από μέτρα προστασίας από ανεξέλεγκτες πυρκαγιές	άτομα	0,00	2021	75.538,00	ΥΠΕΝ, Εκθέσεις Διαχειριστικής Αρχής, Τεχνικό Δελτίο Έργου, Δελτίο Επίτευξης Δεικτών	
2	RSO2.4	ΕΤΠΑ	Μετάβαση	RRC37	Πληθυσμός που ωφελείται από μέτρα προστασίας από φυσική καταστροφή που συνδέεται με την κλιματική αλλαγή (εκτός της πλημμύρας και των ανεξέλεγκτων πυρκαγιών)	άτομα	0,00	2021	19.954,00	ΥΠΕΝ, Εκθέσεις Διαχειριστικής Αρχής, Τεχνικό Δελτίο Έργου, Δελτίο Επίτευξης Δεικτών	
2	RSO2.4	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	RRC36	Πληθυσμός που ωφελείται από μέτρα προστασίας από ανεξέλεγκτες πυρκαγιές	άτομα	0,00	2021	292.941,00	ΥΠΕΝ, Εκθέσεις Διαχειριστικής Αρχής, Τεχνικό Δελτίο Έργου, Δελτίο Επίτευξης Δεικτών	
2	RSO2.4	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	RRC37	Πληθυσμός που ωφελείται από μέτρα προστασίας από φυσική καταστροφή που	άτομα	0,00	2021	77.383,00	ΥΠΕΝ, Εκθέσεις Διαχειριστικής Αρχής, Τεχνικό	

					συνδέεται με την κλιματική αλλαγή (εκτός της πλημμύρας και των ανεξέλεγκτων πυρκαγιών)					Δελτίο Έργου, Δελτίο Επίτευξης Δεικτών	
--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

2.1.1.1.3. Indicative breakdown of the programmed resources (EU) by type of intervention

Reference: point (d)(viii) of Article 22(3) CPR

Table 4: Dimension 1 - intervention field

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
2	RSO2.4	ΕΤΠΑ	Μετάβαση	058. Προσαρμογή στα μέτρα για την αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής και πρόληψη και διαχείριση των κινδύνων που συνδέονται με το κλίμα: πλημμύρες και κατολισθήσεις (συμπεριλαμβανομένων της ευαισθητοποίησης, της πολιτικής προστασίας και των συστημάτων διαχείρισης καταστροφών, των υποδομών και των προσεγγίσεων με βάση το οικοσύστημα)	501.650,00
2	RSO2.4	ΕΤΠΑ	Μετάβαση	059. Προσαρμογή στα μέτρα για την αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής και πρόληψη και διαχείριση των κινδύνων που συνδέονται με το κλίμα: πυρκαγιές (συμπεριλαμβανομένων της ευαισθητοποίησης, της πολιτικής προστασίας και των συστημάτων διαχείρισης καταστροφών, των υποδομών και των προσεγγίσεων με βάση το οικοσύστημα)	5.016.600,00
2	RSO2.4	ΕΤΠΑ	Μετάβαση	060. Προσαρμογή στα μέτρα για την αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής και πρόληψη και διαχείριση των κινδύνων που συνδέονται με το κλίμα: άλλες καταστροφές, π.χ. θύελλες και ξηρασία (συμπεριλαμβανομένων της ευαισθητοποίησης, της πολιτικής προστασίας και των συστημάτων διαχείρισης καταστροφών, των υποδομών και των προσεγγίσεων με βάση το οικοσύστημα)	5.267.400,00
2	RSO2.4	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	058. Προσαρμογή στα μέτρα για την αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής και πρόληψη και διαχείριση των κινδύνων που συνδέονται με το κλίμα: πλημμύρες και κατολισθήσεις (συμπεριλαμβανομένων της ευαισθητοποίησης, της πολιτικής προστασίας και των συστημάτων διαχείρισης καταστροφών, των υποδομών και των προσεγγίσεων με βάση το οικοσύστημα)	2.756.000,00
2	RSO2.4	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	059. Προσαρμογή στα μέτρα για την αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής και πρόληψη και διαχείριση των κινδύνων που συνδέονται με το κλίμα: πυρκαγιές (συμπεριλαμβανομένων της ευαισθητοποίησης, της πολιτικής προστασίας και των συστημάτων διαχείρισης καταστροφών, των υποδομών και των προσεγγίσεων με βάση το οικοσύστημα)	27.560.650,00
2	RSO2.4	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	060. Προσαρμογή στα μέτρα για την αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής και πρόληψη και διαχείριση των κινδύνων που συνδέονται με το κλίμα: άλλες καταστροφές, π.χ. θύελλες και ξηρασία (συμπεριλαμβανομένων της ευαισθητοποίησης, της πολιτικής προστασίας και των συστημάτων διαχείρισης καταστροφών, των υποδομών και των προσεγγίσεων με βάση το οικοσύστημα)	28.938.700,00
2	RSO2.4	Σύνολο			70.041.000,00

Table 5: Dimension 2 - form of financing

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
2	RSO2.4	ΕΤΠΑ	Μετάβαση	01. Επιχορήγηση	10.785.650,00
2	RSO2.4	ΕΤΠΑ	Μετάβαση	03. Στήριξη με χρηματοδοτικά μέσα: δανειοδότηση	0,00
2	RSO2.4	ΕΤΠΑ	Μετάβαση	04. Στήριξη με χρηματοδοτικά μέσα: εγγύηση	0,00
2	RSO2.4	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	01. Επιχορήγηση	59.255.350,00
2	RSO2.4	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	03. Στήριξη με χρηματοδοτικά μέσα: δανειοδότηση	0,00
2	RSO2.4	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	04. Στήριξη με χρηματοδοτικά μέσα: εγγύηση	0,00
2	RSO2.4	Σύνολο			70.041.000,00

Table 6: Dimension 3 – territorial delivery mechanism and territorial focus

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
---------------	----------------	--------	-----------------------	---------	------------

Table 7: Dimension 6 – ESF+ secondary themes

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
---------------	----------------	--------	-----------------------	---------	------------

Table 8: Dimension 7 – ESF+*, ERDF, Cohesion Fund and JTF gender equality dimension

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
---------------	----------------	--------	-----------------------	---------	------------

* In principle, 40 % for the ESF+ contributes to gender tracking. 100 % is applicable when Member State chooses to use Article 6 ESF+

2.1.1.1. Specific objective: RSO2.4. Promoting climate change adaptation and disaster risk prevention, resilience taking into account eco-system based approaches (ΤΣ)

2.1.1.1.1. Interventions of the Funds

Reference: points (d)(i), (iii), (iv), (v), (vi) and (vii) of Article 22(3) CPR

The related types of actions – point (d)(i) of Article 22(3) CPR and Article 6 ESF+ Regulation:

Για την επίτευξη του ειδικού στόχου iv θα υλοποιηθούν δράσεις ανάπτυξης Θεσμικών Εργαλείων για την Κλιματική Αλλαγή, παρατηρητήριο για την κλιματική αλλαγή καθώς και στοχευμένες δράσεις για την προσαρμογή της πολιτιστικής κληρονομιάς στην κλιματική αλλαγή. Επίσης θα υλοποιηθούν δράσεις αποκατάστασης παράκτιων συστημάτων, προστασίας ακτών, αντιδιαβρωτικών έργων, προστασίας λιμένων και αντιμετώπισης φαινομένων ερημοποίησης καθώς και μεγάλων αντιπλημμυρικών έργων (ολοκλήρωση τμηματοποιημένων έργων). Επιπλέον θα προωθηθεί η ανάπτυξη πράσινων υποδομών, η αειφορική δόμηση για κτίρια και έργα υποδομής και πιλοτικά έργα προσαρμογής κτιρίων και υποδομών στην κλιματική αλλαγή. Θα διερευνηθεί επίσης η δυνατότητα συμβολής με πόρους και στοχευμένες δράσεις, βάσει των κανονισμών επιλεξιμότητας των ΕΔΕΤ, στο Στρατηγικό Σχέδιο/OXE «Ανασυγκρότηση της Βόρειας Εύβοιας» που σχεδιάζεται για την πληγείσα χωρική ενότητα λόγω των πρόσφατων καταστροφικών πυρκαγιών στη Βόρεια Εύβοια.

Αναμενόμενη συμβολή τους στον εν λόγω ειδικό στόχο:

Τα σημαντικότερα αναμενόμενα αποτελέσματα είναι η βελτίωση της ενημέρωσης και της ευαισθητοποίησης της κοινωνίας, η αύξηση της ικανότητας παρακολούθησης, αξιολόγησης και επικαιροποίησης των παραμέτρων πολιτικών προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή, η συμπλήρωση και εξειδίκευση των πολιτικών και σχεδιασμών για την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή, η επιτάχυνση της υλοποίησης μέτρων προσαρμογής, η ενίσχυση της κλιματικής ανθεκτικότητας των περιβαλλοντικών, οικονομικών και κοινωνικών συστημάτων

The main target groups - point (d)(iii) of Article 22(3) CPR:

- Υπηρεσίες του ΥΠΕΝ και των εποπτευόμενων φορέων του
- Επιτελική Δομή Περιβάλλοντος ΕΣΠΑ ΥΠΕΝ
- Επιτελική Δομή Ενέργειας ΕΣΠΑ ΥΠΕΝ
- Υπηρεσίες ή εποπτευόμενοι φορείς άλλων Υπουργείων (π.χ. Εθνικής Άμυνας, Ανάπτυξης και Επενδύσεων, Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, Υγείας, Τουρισμού, Υποδομών και Μεταφορών, Πολιτισμού και Αθλητισμού, Πολιτικής Προστασίας)
- Επιτελικές Δομές ΕΣΠΑ
- Οργανισμοί του Δημοσίου (ενδεικτικά: ΕΛΓΑ, ΟΠΕΚΕΠΕ, ΕΛΓΟ-ΔΗΜΗΤΡΑ, ΓΟΕΒ/ ΤΟΕΒ, ΕΟΤ, ΔΕΗ, ΑΔΜΗΕ/ ΔΕΔΔΗΕ)
- Αποκεντρωμένες Διοικήσεις

- ΟΤΑ
- ΔΕΥΑ , ΕΥΔΑΠ Α.Ε., ΕΥΑΘ Α.Ε.
- ΟΦΥΠΕΚΑ, Ιδρύματα Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης
- Ερευνητικοί οργανισμοί (ενδεικτικά: ΕΛΚΕΘΕ, Ακαδημία Αθηνών, Εθνικό Αστεροσκοπείο)
- Ιδιώτες

Actions safeguarding equality, inclusion and non-discrimination – point (d)(iv) of Article 22(3) CPR and Article 6 ESF+ Regulation

Το Πρόγραμμα είναι ουδέτερο ως προς την προώθηση των αρχών της ισότητας των ευκαιριών πρόσβασης σε χρηματοδότηση και της μη διάκρισης εξαιτίας της αναπηρίας, της φυλής ή της εθνοτικής καταγωγής, της θρησκείας ή των πεποιθήσεων και της ηλικίας ή του γενετήσιου προσανατολισμού κατά το σχεδιασμό και την υλοποίηση των παρεμβάσεών του. Επιπλέον, ενσωματώνει την αρχή της μη διάκρισης προωθώντας ίσες ευκαιρίες πρόσβασης στη χρηματοδότηση, τη χρήση των υπηρεσιών και τα θετικά αναμενόμενα αποτελέσματα των παρεμβάσεων που στοχεύουν στη διαχείριση των περιβαλλοντικών πόρων, την προσβασιμότητα των ατόμων με αναπηρία, την προστασία του περιβάλλοντος, καθώς και σε όλες τις δράσεις ενημέρωσης/ ευαισθητοποίησης πολιτών και φορέων. Οι διαδικασίες, η μεθοδολογία και τα κριτήρια επιλογής των δράσεων θα είναι συνεπής με τις κατευθυντήριες αρχές που προβλέπονται στους Κανονισμούς για τη διαφύλαξη της ισότητας, της ένταξης, της απαγόρευσης των διακρίσεων και της προσβασιμότητας στα ΑμεΑ (άρθρο 9, παρ.3 και άρθρο 73 παρ.1 του ΚΚΔ).

Indication of the specific territories targeted, including the planned use of territorial tools – point (d)(v) of Article 22(3) CPR

Το Πρόγραμμα εκπονείται σε εθνικό επίπεδο και δεν έχει συγκεκριμένη χωρική θεώρηση. Επομένως, η ολοκληρωμένη προσέγγιση στην εδαφική ανάπτυξη δεν βρίσκει εφαρμογή στο συγκεκριμένο Πρόγραμμα. Εντούτοις, οι κατά τόπους στρατηγικές ανάπτυξης μέσω Ολοκληρωμένων Εδαφικών Επενδύσεων (ΟΕΕ), οι στρατηγικές ολοκληρωμένης προσέγγισης για τη βιώσιμη αστική ανάπτυξη (ΒΑΑ), η στρατηγική της Ευρωπαϊκής Αστικής Πρωτοβουλίας, οι πρωτοβουλίες για τις εξόχως απόκεντρες περιοχές και η προσέγγιση χρήσης μέσων Τοπικής Ανάπτυξης με Πρωτοβουλία Τοπικών Κοινοτήτων (ΤΑΠΤΚ), που πρόκειται να υιοθετηθούν στο πλαίσιο του ΕΣΠΑ 2021-2027 σε περιφερειακό και τοπικό επίπεδο, υποστηρίζονται σημαντικά από τις παρεμβάσεις που προβλέπονται στο εν λόγω Πρόγραμμα και στοχεύουν στις ίδιες περιοχές.

The interregional, cross-border and transnational actions – point (d)(vi) of Article 22(3) CPR

Το Πρόγραμμα θα εξετάσει την πιθανότητα ενθάρρυνσης της συνεργασίας των δικαιούχων της Ελλάδας με δικαιούχους άλλου Κράτους-Μέλους, μέσω δράσεων διαπεριφερειακής και διεθνικής συνεργασίας. Δράσεις/ έργα του Προγράμματος θα έχουν συνέργειες με τα σχεδιαζόμενα Προγράμματα ΕΕΣ της περιόδου 2021 - 2027 και ειδικότερα με:

- Το Πρόγραμμα Συνεργασίας INTERREG VI-A «Ελλάδα - Βουλγαρία 2021-2027»
- Το Πρόγραμμα Συνεργασίας INTERREG IPA CBC «Ελλάδα - Δημοκρατία της Βόρειας Μακεδονίας 2021-2027»
- Το Πρόγραμμα Διασυνοριακής Συνεργασίας IPA «Ελλάδα - Αλβανία 2021-2027»
- Το Πρόγραμμα Συνεργασίας INTERREG «Ελλάδας - Ιταλίας 2021-2027»
- Το Πρόγραμμα “Horizon Europe”
- Τη Μακροπεριφερειακή στρατηγική Αδριατικής - Ιονίου (EUSAIR).

The planned use of financial instruments – point (d)(vii) of Article 22(3) CPR

--

2.1.1.1.2. Indicators

Reference: point (d)(ii) of Article 22(3) CPR and Article 8 ERDF and CF Regulation

Πίνακας 2: Δείκτες εκροών

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Αναγνωριστικός κωδικός	Indicator	Μονάδα μέτρησης	Ορόσημο (2024)	Στόχος (2029)
2	RSO2.4	ΤΣ		RCO25	Αντιπλημμυρικά έργα σε ακτές, όχθες ποταμών και λιμνών που κατασκευάστηκαν ή ενισχύθηκαν πρόσφατα	χλμ.	40,00	110,10
2	RSO2.4	ΤΣ		RCO26	Πράσινες υποδομές που κατασκευάστηκαν ή αναβαθμίστηκαν για την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή	εκτάρια	68,00	676,00
2	RSO2.4	ΤΣ		RCO28	Περιοχή που καλύπτεται από μέτρα προστασίας από ανεξέλεγκτες πυρκαγιές	εκτάρια	26,00	263,00

Reference: point (d)(ii) of Article 22(3) CPR

Πίνακας 3: Δείκτες αποτελεσμάτων

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Αναγνωριστικός κωδικός	Indicator	Μονάδα μέτρησης	Γραμμή βάσης ή τιμή αναφοράς	Έτος αναφοράς	Στόχος (2029)	Πηγή δεδομένων	Παρατηρήσεις
2	RSO2.4	ΤΣ		RRC35	Πληθυσμός που ωφελείται από αντιπλημμυρικά μέτρα	άτομα	0,00	2021	893.913,00	ΥΠΕΝ, Εκθέσεις Διαχειριστικής Αρχής, Τεχνικό Δελτίο Έργου, Δελτίο Επίτευξης Δεικτών	
2	RSO2.4	ΤΣ		RRC36	Πληθυσμός που ωφελείται από μέτρα προστασίας από ανεξέλεγκτες πυρκαγιές	άτομα	0,00	2021	131.520,00	ΥΠΕΝ, Εκθέσεις Διαχειριστικής Αρχής, Τεχνικό Δελτίο Έργου, Δελτίο Επίτευξης Δεικτών	
2	RSO2.4	ΤΣ		RRC37	Πληθυσμός που ωφελείται από μέτρα προστασίας από φυσική καταστροφή που συνδέεται με την κλιματική αλλαγή (εκτός της πλημμύρας και των ανεξέλεγκτων πυρκαγιών)	άτομα	0,00	2021	202.663,00	ΥΠΕΝ, Εκθέσεις Διαχειριστικής Αρχής, Τεχνικό Δελτίο Έργου, Δελτίο Επίτευξης Δεικτών	

2.1.1.1.3. Indicative breakdown of the programmed resources (EU) by type of intervention

Reference: point (d)(viii) of Article 22(3) CPR

Table 4: Dimension 1 - intervention field

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
2	RSO2.4	ΤΣ		058. Προσαρμογή στα μέτρα για την αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής και πρόληψη και διαχείριση των κινδύνων που συνδέονται με το κλίμα: πλημμύρες και κατολισθήσεις (συμπεριλαμβανομένων της ευαισθητοποίησης, της πολιτικής προστασίας και των συστημάτων διαχείρισης καταστροφών, των υποδομών και των προσεγγίσεων με βάση το οικοσύστημα)	154.198.263,30

2	RSO2.4	ΤΣ		059. Προσαρμογή στα μέτρα για την αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής και πρόληψη και διαχείριση των κινδύνων που συνδέονται με το κλίμα: πυρκαγιές (συμπεριλαμβανομένων της ευαισθητοποίησης, της πολιτικής προστασίας και των συστημάτων διαχείρισης καταστροφών, των υποδομών και των προσεγγίσεων με βάση το οικοσύστημα)	12.373.762,00
2	RSO2.4	ΤΣ		060. Προσαρμογή στα μέτρα για την αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής και πρόληψη και διαχείριση των κινδύνων που συνδέονται με το κλίμα: άλλες καταστροφές, π.χ. θύελλες και ξηρασία (συμπεριλαμβανομένων της ευαισθητοποίησης, της πολιτικής προστασίας και των συστημάτων διαχείρισης καταστροφών, των υποδομών και των προσεγγίσεων με βάση το οικοσύστημα)	75.789.292,00
2	RSO2.4	Σύνολο			242.361.317,30

Table 5: Dimension 2 - form of financing

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
2	RSO2.4	ΤΣ		01. Επιχορήγηση	242.361.317,30
2	RSO2.4	ΤΣ		03. Στήριξη με χρηματοδοτικά μέσα: δανειοδότηση	0,00
2	RSO2.4	ΤΣ		04. Στήριξη με χρηματοδοτικά μέσα: εγγύηση	0,00
2	RSO2.4	Σύνολο			242.361.317,30

Table 6: Dimension 3 – territorial delivery mechanism and territorial focus

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
---------------	----------------	--------	-----------------------	---------	------------

Table 7: Dimension 6 – ESF+ secondary themes

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
---------------	----------------	--------	-----------------------	---------	------------

Table 8: Dimension 7 – ESF+*, ERDF, Cohesion Fund and JTF gender equality dimension

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
---------------	----------------	--------	-----------------------	---------	------------

* In principle, 40 % for the ESF+ contributes to gender tracking. 100 % is applicable when Member State chooses to use Article 6 ESF+

2.1.1. Priority: 3. Άξονας Προτεραιότητας 3: «Αστική Αναζωογόνηση»

2.1.1.1. Specific objective: RSO2.7. Enhancing protection and preservation of nature, biodiversity and green infrastructure, including in urban areas, and reducing all forms of pollution (ΕΤΠΑ)

2.1.1.1.1. Interventions of the Funds

Reference: points (d)(i), (iii), (iv), (v), (vi) and (vii) of Article 22(3) CPR

The related types of actions – point (d)(i) of Article 22(3) CPR and Article 6 ESF+ Regulation:

Για την επίτευξη του ειδικού στόχου vii θα υλοποιηθούν δράσεις Αποκατάστασης ρυπασμένων χώρων και περιοχών καθώς και δράσεις για την ποιότητα της Ατμόσφαιρας και τον έλεγχο του θορύβου σε αστικές περιοχές και λιμένες. Θα προωθηθεί επίσης η αστική αναζωογόνηση και η ενίσχυση πράσινων και μπλε υποδομών σε αστικές περιοχές και η βελτίωση της προσβασιμότητας (ενδεικτικά προγράμματα ΔΙΑΤΗΡΩ, Διαβατήριο Ανακαίνισης Κτιρίων, ΔΙΑΒΙΩ κατ' οίκον και ενίσχυση προσβασιμότητας αστικών περιοχών). Επιπλέον θα γίνουν δράσεις για τη δημιουργία του Οικολογικού Πάρκου στον Φαληρικό Όρμο (τμηματοποιημένο έργο ως ολοκληρωμένο έργο αστικής ανάπλασης). Τέλος θα περιληφθούν δράσεις για τη δημιουργία νέων και ενίσχυση υπαρχόντων βοτανικών κήπων στο αστικό περιβάλλον.

Αναμενόμενη συμβολή τους στον εν λόγω ειδικό στόχο:

Τα σημαντικότερα αναμενόμενα αποτελέσματα είναι η αποκατάσταση ρυπασμένων χώρων, η παρακολούθηση, ο έλεγχος και η μείωση της ατμοσφαιρικής ρύπανσης και του θορύβου στα αστικά κέντρα, η δημιουργία ενός αστικού περιβάλλοντος που θα στηρίζεται στην αειφόρο και ισόρροπη ανάπτυξή του, ο σχεδιασμός με βάση περιβαλλοντικές παραμέτρους και με βελτιωμένες συνθήκες διαβίωσης για τον πληθυσμό, η ανάσχεση της αστικής διάχυσης και η ενίσχυση ευρέων προγραμμάτων αστικών αναπλάσεων, η ανάπτυξη πράσινων και μπλε υποδομών, η βελτίωση του μικροκλίματος και η μείωση των αδιαπέρατων επιφανειών, η δημιουργία περιοχών ήπιας κυκλοφορίας και χαμηλών ταχυτήτων κίνησης οχημάτων, η αναβάθμιση της ποιότητας του κτιριακού αποθέματος, η ενίσχυση της προστασίας της αστικής βιοποικιλότητας και σημαντικές παρεμβάσεις στον τομέα της βιώσιμης πολυτροπικής αστικής κινητικότητας.

The main target groups - point (d)(iii) of Article 22(3) CPR:

- Υπηρεσίες του ΥΠΕΝ και των εποπτευόμενων φορέων του
- Επιτελική Δομή Περιβάλλοντος ΕΣΠΑ ΥΠΕΝ
- Επιτελική Δομή Ενέργειας ΕΣΠΑ ΥΠΕΝ
- Υπηρεσίες άλλων Υπουργείων
- Επιτελικές Δομές ΕΣΠΑ
- Βουλή των Ελλήνων

- Οργανισμοί του Δημοσίου
- Αποκεντρωμένες Διοικήσεις
- ΟΤΑ
- Ιδρύματα Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης

Actions safeguarding equality, inclusion and non-discrimination – point (d)(iv) of Article 22(3) CPR and Article 6 ESF+ Regulation

Το Πρόγραμμα είναι ουδέτερο ως προς την προώθηση των αρχών της ισότητας των ευκαιριών πρόσβασης σε χρηματοδότηση και της μη διάκρισης εξαιτίας της αναπηρίας, της φυλής ή της εθνοτικής καταγωγής, της θρησκείας ή των πεποιθήσεων και της ηλικίας ή του γενετήσιου προσανατολισμού κατά το σχεδιασμό και την υλοποίηση των παρεμβάσεων του. Επιπλέον, ενσωματώνει την αρχή της μη διάκρισης προωθώντας ίσες ευκαιρίες πρόσβασης στη χρηματοδότηση, τη χρήση των υπηρεσιών και τα θετικά αναμενόμενα αποτελέσματα των παρεμβάσεων που στοχεύουν στη διαχείριση των περιβαλλοντικών πόρων, την προσβασιμότητα των ατόμων με αναπηρία, την προστασία του περιβάλλοντος, καθώς και σε όλες τις δράσεις ενημέρωσης/ ευαισθητοποίησης πολιτών και φορέων. Οι διαδικασίες, η μεθοδολογία και τα κριτήρια επιλογής των δράσεων θα είναι συνεπής με τις κατευθυντήριες αρχές που προβλέπονται στους Κανονισμούς για τη διαφύλαξη της ισότητας, της ένταξης, της απαγόρευσης των διακρίσεων και της προσβασιμότητας στα ΑμεΑ (άρθρο 9, παρ.3 και άρθρο 73 παρ.1 του ΚΚΔ).

Indication of the specific territories targeted, including the planned use of territorial tools – point (d)(v) of Article 22(3) CPR

Το Πρόγραμμα εκπονείται σε εθνικό επίπεδο και δεν έχει συγκεκριμένη χωρική θεώρηση. Επομένως, η ολοκληρωμένη προσέγγιση στην εδαφική ανάπτυξη δεν βρίσκει εφαρμογή στο συγκεκριμένο Πρόγραμμα. Εντούτοις, οι κατά τόπους στρατηγικές ανάπτυξης μέσω Ολοκληρωμένων Εδαφικών Επενδύσεων (ΟΕΕ), οι στρατηγικές ολοκληρωμένης προσέγγισης για τη βιώσιμη αστική ανάπτυξη (ΒΑΑ), η στρατηγική της Ευρωπαϊκής Αστικής Πρωτοβουλίας, οι πρωτοβουλίες για τις εξόχως απόκεντρες περιοχές και η προσέγγιση χρήσης μέσων Τοπικής Ανάπτυξης με Πρωτοβουλία Τοπικών Κοινοτήτων (ΤΑΠΤΚ), που πρόκειται να υιοθετηθούν στο πλαίσιο του ΕΣΠΑ 2021-2027 σε περιφερειακό και τοπικό επίπεδο, υποστηρίζονται σημαντικά από τις παρεμβάσεις που προβλέπονται στο εν λόγω Πρόγραμμα και στοχεύουν στις ίδιες περιοχές.

The interregional, cross-border and transnational actions – point (d)(vi) of Article 22(3) CPR

Το Πρόγραμμα θα εξετάσει την πιθανότητα ενθάρρυνσης της συνεργασίας των δικαιούχων της Ελλάδας με δικαιούχους άλλου Κράτους-Μέλους, μέσω δράσεων διαπεριφερειακής και διεθνικής συνεργασίας. Δράσεις/ έργα του Προγράμματος θα έχουν συνέργειες με τα σχεδιαζόμενα Προγράμματα ΕΕΣ της περιόδου 2021 - 2027 και ειδικότερα με:

- Το Πρόγραμμα Συνεργασίας INTERREG VI-A «Ελλάδα - Βουλγαρία 2021-2027»
- Το Πρόγραμμα Συνεργασίας INTERREG IPA CBC «Ελλάδα - Δημοκρατία της Βόρειας Μακεδονίας 2021-2027»
- Το Πρόγραμμα Διασυνοριακής Συνεργασίας IPA «Ελλάδα - Αλβανία 2021-2027»
- Το Πρόγραμμα Συνεργασίας INTERREG «Ελλάδας - Ιταλίας 2021-2027»
- Το Πρόγραμμα “Horizon Europe”
- Τη Μακροπεριφερειακή στρατηγική Αδριατικής - Ιονίου (EUSAIR).

The planned use of financial instruments – point (d)(vii) of Article 22(3) CPR

--

2.1.1.1.2. Indicators

Reference: point (d)(ii) of Article 22(3) CPR and Article 8 ERDF and CF Regulation

Πίνακας 2: Δείκτες εκροών

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Αναγνωριστικός κωδικός	Indicator	Μονάδα μέτρησης	Ορόσημο (2024)	Στόχος (2029)
3	RSO2.7	ΕΤΠΑ	Μετάβαση	RCO36	Πράσινες υποδομές που υποστηρίζονται για σκοπούς διαφορετικούς από την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή	εκτάρια	1,00	10,00
3	RSO2.7	ΕΤΠΑ	Μετάβαση	RCO38	Επιφάνεια αποκατεστημένου εδάφους για το οποίο δόθηκε στήριξη	εκτάρια	0,10	0,50
3	RSO2.7	ΕΤΠΑ	Μετάβαση	RCO39	Περιοχή που καλύπτεται από εγκατεστημένα συστήματα παρακολούθησης της ατμοσφαιρικής ρύπανσης	ζώνες ποιότητας του αέρα	0,00	1,00
3	RSO2.7	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες	RCO36	Πράσινες υποδομές που υποστηρίζονται για σκοπούς διαφορετικούς από την προσαρμογή στην κλιματική	εκτάρια	1,00	9,00

			περιφέρειες		αλλαγή					
3	RSO2.7	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	RCO38	Επιφάνεια αποκατεστημένου εδάφους για το οποίο δόθηκε στήριξη	εκτάρια			1,00	3,10

Reference: point (d)(ii) of Article 22(3) CPR

Πίνακας 3: Δείκτες αποτελεσμάτων

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Αναγνωριστικός κωδικός	Indicator	Μονάδα μέτρησης	Γραμμή βάσης ή τιμή αναφοράς	Έτος αναφοράς	Στόχος (2029)	Πηγή δεδομένων	Παρατηρήσεις
3	RSO2.7	ΕΤΠΑ	Μετάβαση	RRC50	Πληθυσμός που επωφελείται από μέτρα για την ποιότητα του αέρα	άτομα	0,00	2020	8.500.000,00	ΥΠΕΝ, Εκθέσεις Διαχειριστικής Αρχής, Τεχνικό Δελτίο Έργου, Δελτίο Επίτευξης Δεικτών	
3	RSO2.7	ΕΤΠΑ	Μετάβαση	RRC52	Αποκατεστημένα εδάφη που χρησιμοποιούνται για χώρους πρασίνου, κοινωνικές κατοικίες, οικονομικές ή άλλες χρήσεις	εκτάρια	0,00	2020	0,50	ΥΠΕΝ, Εκθέσεις Διαχειριστικής Αρχής, Τεχνικό Δελτίο Έργου, Δελτίο Επίτευξης Δεικτών	
3	RSO2.7	ΕΤΠΑ	Μετάβαση	RRC95	Πληθυσμός που έχει πρόσβαση σε νέες ή βελτιωμένες πράσινες υποδομές	άτομα	0,00	2020	3.500.000,00	ΥΠΕΝ, Εκθέσεις Διαχειριστικής Αρχής, Τεχνικό Δελτίο Έργου, Δελτίο Επίτευξης Δεικτών	
3	RSO2.7	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	RRC50	Πληθυσμός που επωφελείται από μέτρα για την ποιότητα του αέρα	άτομα	0,00	2020	1.000.000,00	ΥΠΕΝ, Εκθέσεις Διαχειριστικής Αρχής, Τεχνικό Δελτίο Έργου, Δελτίο Επίτευξης Δεικτών	
3	RSO2.7	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες	RRC52	Αποκατεστημένα εδάφη που χρησιμοποιούνται για	εκτάρια	0,00	2020	2,20	ΥΠΕΝ, Εκθέσεις Διαχειριστικής	

			περιφέρειες		χώρους πρασίνου, κοινωνικές κατοικίες, οικονομικές ή άλλες χρήσεις					Αρχής, Τεχνικό Δελτίο Έργου, Δελτίο Επίτευξης Δεικτών
3	RSO2.7	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	RCR95	Πληθυσμός που έχει πρόσβαση σε νέες ή βελτιωμένες πράσινες υποδομές	άτομα	0,00	2020	500.000,00	ΥΠΕΝ, Εκθέσεις Διαχειριστικής Αρχής, Τεχνικό Δελτίο Έργου, Δελτίο Επίτευξης Δεικτών

2.1.1.1.3. Indicative breakdown of the programmed resources (EU) by type of intervention

Reference: point (d)(viii) of Article 22(3) CPR

Table 4: Dimension 1 - intervention field

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
3	RSO2.7	ΕΤΠΑ	Μετάβαση	073. Αποκατάσταση βιομηχανικών χώρων και μολυσμένου εδάφους	15.016.971,60
3	RSO2.7	ΕΤΠΑ	Μετάβαση	075. Υποστήριξη φιλικών προς το περιβάλλον διεργασιών παραγωγής και αποδοτικής χρήσης των πόρων στις ΜΜΕ	976.103,15
3	RSO2.7	ΕΤΠΑ	Μετάβαση	077. Ποιότητα του αέρα και μέτρα μείωσης του θορύβου	1.501.967,16
3	RSO2.7	ΕΤΠΑ	Μετάβαση	079. Προστασία της φύσης και της βιοποικιλότητας, φυσική κληρονομιά και φυσικοί πόροι, πράσινες και γαλάζιες υποδομές	102.774.262,77
3	RSO2.7	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	073. Αποκατάσταση βιομηχανικών χώρων και μολυσμένου εδάφους	82.501.776,90
3	RSO2.7	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	075. Υποστήριξη φιλικών προς το περιβάλλον διεργασιών παραγωγής και αποδοτικής χρήσης των πόρων στις ΜΜΕ	5.362.615,50
3	RSO2.7	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	077. Ποιότητα του αέρα και μέτρα μείωσης του θορύβου	8.250.177,69
3	RSO2.7	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	079. Προστασία της φύσης και της βιοποικιλότητας, φυσική κληρονομιά και φυσικοί πόροι, πράσινες και γαλάζιες υποδομές	93.639.516,78
3	RSO2.7	Σύνολο			310.023.391,55

Table 5: Dimension 2 - form of financing

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
3	RSO2.7	ΕΤΠΑ	Μετάβαση	01. Επιχορήγηση	120.269.034,67
3	RSO2.7	ΕΤΠΑ	Μετάβαση	03. Στήριξη με χρηματοδοτικά μέσα: δανειοδότηση	0,00
3	RSO2.7	ΕΤΠΑ	Μετάβαση	04. Στήριξη με χρηματοδοτικά μέσα: εγγύηση	0,00
3	RSO2.7	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	01. Επιχορήγηση	189.754.086,87
3	RSO2.7	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	03. Στήριξη με χρηματοδοτικά μέσα: δανειοδότηση	0,00
3	RSO2.7	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	04. Στήριξη με χρηματοδοτικά μέσα: εγγύηση	0,00
3	RSO2.7	Σύνολο			310.023.121,54

Table 6: Dimension 3 – territorial delivery mechanism and territorial focus

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
---------------	----------------	--------	-----------------------	---------	------------

Table 7: Dimension 6 – ESF+ secondary themes

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
---------------	----------------	--------	-----------------------	---------	------------

Table 8: Dimension 7 – ESF+*, ERDF, Cohesion Fund and JTF gender equality dimension

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
---------------	----------------	--------	-----------------------	---------	------------

* In principle, 40 % for the ESF+ contributes to gender tracking. 100 % is applicable when Member State chooses to use Article 6 ESF+

2.1.1.1. Specific objective: RSO2.8. Promoting sustainable multimodal urban mobility, as part of transition to a net zero carbon economy (ETΠΑ)

2.1.1.1.1. Interventions of the Funds

Reference: points (d)(i), (iii), (iv), (v), (vi) and (vii) of Article 22(3) CPR

The related types of actions – point (d)(i) of Article 22(3) CPR and Article 6 ESF+ Regulation:

Για την επίτευξη του ειδικού στόχου viii θα υλοποιηθούν δράσεις προώθησης της ηλεκτροκίνησης μέσω ενδεικτικών δράσεων δημόσια προσβάσιμων υποδομών φόρτισης σε αστικές περιοχές, ηλεκτρικών οχημάτων για παροχή δημόσιας υπηρεσίας σε Δήμους και Περιφέρειες. Ακόμη θα προωθηθούν δράσεις ανάπτυξης ηλεκτρικών κοινόχρηστων ποδηλάτων πόλης συμπεριλαμβανομένου δικτύου κοινόχρηστων θέσεων και φόρτισης, πλατφορμών διαχείρισης και ψηφιακών εφαρμογών υποστήριξης των χρηστών καθώς και πιλοτικές δράσεις μικροκινητικότητας.

The main target groups - point (d)(iii) of Article 22(3) CPR:

- Υπηρεσίες του ΥΠΕΝ και των εποπτευόμενων φορέων του
- Επιτελική Δομή Περιβάλλοντος ΕΣΠΑ ΥΠΕΝ
- Επιτελική Δομή Ενέργειας ΕΣΠΑ ΥΠΕΝ
- Υπηρεσίες άλλων Υπουργείων
- Επιτελικές Δομές ΕΣΠΑ
- Οργανισμοί του Δημοσίου
- Αποκεντρωμένες Διοικήσεις
- ΟΤΑ
- Ιδρύματα Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης

Actions safeguarding equality, inclusion and non-discrimination – point (d)(iv) of Article 22(3) CPR and Article 6 ESF+ Regulation

Το Πρόγραμμα είναι ουδέτερο ως προς την προώθηση των αρχών της ισότητας των ευκαιριών πρόσβασης σε χρηματοδότηση και της μη διάκρισης εξαιτίας της αναπηρίας, της φυλής ή της εθνοτικής καταγωγής, της θρησκείας ή των πεποιθήσεων και της ηλικίας ή του γενετήσιου προσανατολισμού κατά το σχεδιασμό και την υλοποίηση των παρεμβάσεων του. Επιπλέον, ενσωματώνει την αρχή της μη διάκρισης προωθώντας ίσες ευκαιρίες πρόσβασης στη χρηματοδότηση, τη χρήση των υπηρεσιών και τα θετικά αναμενόμενα αποτελέσματα των παρεμβάσεων που στοχεύουν στη διαχείριση των περιβαλλοντικών πόρων, την προσβασιμότητα των ατόμων με αναπηρία, την προστασία του περιβάλλοντος, καθώς και σε όλες τις δράσεις ενημέρωσης/ ευαισθητοποίησης πολιτών και φορέων. Οι διαδικασίες, η μεθοδολογία και τα κριτήρια επιλογής των δράσεων θα είναι συνεπής με τις κατευθυντήριες αρχές που προβλέπονται

στους Κανονισμούς για τη διαφύλαξη της ισότητας, της ένταξης, της απαγόρευσης των διακρίσεων και της προσβασιμότητας στα ΑμεΑ (άρθρο 9, παρ.3 και άρθρο 73 παρ.1 του ΚΚΔ).

Indication of the specific territories targeted, including the planned use of territorial tools – point (d)(v) of Article 22(3) CPR

Το Πρόγραμμα εκπονείται σε εθνικό επίπεδο και δεν έχει συγκεκριμένη χωρική θεώρηση. Επομένως, η ολοκληρωμένη προσέγγιση στην εδαφική ανάπτυξη δεν βρίσκει εφαρμογή στο συγκεκριμένο Πρόγραμμα. Εντούτοις, οι κατά τόπους στρατηγικές ανάπτυξης μέσω Ολοκληρωμένων Εδαφικών Επενδύσεων (ΟΕΕ), οι στρατηγικές ολοκληρωμένης προσέγγισης για τη βιώσιμη αστική ανάπτυξη (ΒΑΑ), η στρατηγική της Ευρωπαϊκής Αστικής Πρωτοβουλίας, οι πρωτοβουλίες για τις εξόχως απόκεντρες περιοχές και η προσέγγιση χρήσης μέσων Τοπικής Ανάπτυξης με Πρωτοβουλία Τοπικών Κοινοτήτων (ΤΑΠΤΚ), που πρόκειται να υιοθετηθούν στο πλαίσιο του ΕΣΠΑ 2021-2027 σε περιφερειακό και τοπικό επίπεδο, υποστηρίζονται σημαντικά από τις παρεμβάσεις που προβλέπονται στο εν λόγω Πρόγραμμα και στοχεύουν στις ίδιες περιοχές.

The interregional, cross-border and transnational actions – point (d)(vi) of Article 22(3) CPR

Το Πρόγραμμα θα εξετάσει την πιθανότητα ενθάρρυνσης της συνεργασίας των δικαιούχων της Ελλάδας με δικαιούχους άλλου Κράτους-Μέλους, μέσω δράσεων διαπεριφερειακής και διεθνικής συνεργασίας. Δράσεις/ έργα του Προγράμματος θα έχουν συνέργειες με τα σχεδιαζόμενα Προγράμματα ΕΕΣ της περιόδου 2021 - 2027 και ειδικότερα με:

- Το Πρόγραμμα Συνεργασίας INTERREG VI-A «Ελλάδα - Βουλγαρία 2021-2027»
- Το Πρόγραμμα Συνεργασίας INTERREG IPA CBC «Ελλάδα - Δημοκρατία της Βόρειας Μακεδονίας 2021-2027»
- Το Πρόγραμμα Διασυνοριακής Συνεργασίας IPA «Ελλάδα - Αλβανία 2021-2027»
- Το Πρόγραμμα Συνεργασίας INTERREG «Ελλάδας - Ιταλίας 2021-2027»
- Το Πρόγραμμα “Horizon Europe”
- Τη Μακροπεριφερειακή στρατηγική Αδριατικής - Ιονίου (EUSAIR).

The planned use of financial instruments – point (d)(vii) of Article 22(3) CPR

2.1.1.1.2. Indicators

Reference: point (d)(ii) of Article 22(3) CPR and Article 8 ERDF and CF Regulation

Πίνακας 2: Δείκτες εκροών

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Αναγνωριστικός κωδικός	Indicator	Μονάδα μέτρησης	Ορόσημο (2024)	Στόχος (2029)
3	RSO2.8	ΕΤΠΑ	Μετάβαση	RCO58	Ειδικές υποστηριζόμενες υποδομές για ποδηλασία	χλμ.	0,80	3,70
3	RSO2.8	ΕΤΠΑ	Μετάβαση	RCO59	Υποδομές εναλλακτικών καυσίμων (σημεία ανεφοδιασμού / επαναφόρτισης)	σημεία ανεφοδιασμού/επαναφόρτισης	0,00	7,00
3	RSO2.8	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	RCO58	Ειδικές υποστηριζόμενες υποδομές για ποδηλασία	χλμ.	3,00	14,30
3	RSO2.8	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	RCO59	Υποδομές εναλλακτικών καυσίμων (σημεία ανεφοδιασμού / επαναφόρτισης)	σημεία ανεφοδιασμού/επαναφόρτισης	0,00	29,00

Reference: point (d)(ii) of Article 22(3) CPR

Πίνακας 3: Δείκτες αποτελεσμάτων

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Αναγνωριστικός κωδικός	Indicator	Μονάδα μέτρησης	Γραμμή βάσης ή τιμή αναφοράς	Έτος αναφοράς	Στόχος (2029)	Πηγή δεδομένων	Παρατηρήσεις
3	RSO2.8	ΕΤΠΑ	Μετάβαση	RRC64	Ετήσιος αριθμός χρηστών των ειδικών υποδομών για ποδηλασία	χρήστες/έτος	0,00	2021	74.825,00	ΥΠΙΕΝ	
3	RSO2.8	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	RRC64	Ετήσιος αριθμός χρηστών των ειδικών υποδομών για ποδηλασία	χρήστες/έτος	0,00	2021	290.175,00	ΥΠΙΕΝ	

2.1.1.1.3. Indicative breakdown of the programmed resources (EU) by type of intervention

Reference: point (d)(viii) of Article 22(3) CPR

Table 4: Dimension 1 - intervention field

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
3	RSO2.8	ΕΤΠΑ	Μετάβαση	083. Υποδομές ποδηλασίας	1.501.697,16
3	RSO2.8	ΕΤΠΑ	Μετάβαση	086. Υποδομές εναλλακτικών καυσίμων	1.501.697,16
3	RSO2.8	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	083. Υποδομές ποδηλασίας	8.250.177,69
3	RSO2.8	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	086. Υποδομές εναλλακτικών καυσίμων	8.250.177,69
3	RSO2.8	Σύνολο			19.503.749,70

Table 5: Dimension 2 - form of financing

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
3	RSO2.8	ΕΤΠΑ	Μετάβαση	01. Επιχορήγηση	3.003.394,32
3	RSO2.8	ΕΤΠΑ	Μετάβαση	03. Στήριξη με χρηματοδοτικά μέσα: δανειοδότηση	0,00
3	RSO2.8	ΕΤΠΑ	Μετάβαση	04. Στήριξη με χρηματοδοτικά μέσα: εγγύηση	0,00
3	RSO2.8	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	01. Επιχορήγηση	16.500.355,38
3	RSO2.8	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	03. Στήριξη με χρηματοδοτικά μέσα: δανειοδότηση	0,00
3	RSO2.8	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	04. Στήριξη με χρηματοδοτικά μέσα: εγγύηση	0,00
3	RSO2.8	Σύνολο			19.503.749,70

Table 6: Dimension 3 – territorial delivery mechanism and territorial focus

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
---------------	----------------	--------	-----------------------	---------	------------

Table 7: Dimension 6 – ESF+ secondary themes

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
---------------	----------------	--------	-----------------------	---------	------------

Table 8: Dimension 7 – ESF+*, ERDF, Cohesion Fund and JTF gender equality dimension

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
---------------	----------------	--------	-----------------------	---------	------------

* In principle, 40 % for the ESF+ contributes to gender tracking. 100 % is applicable when Member State chooses to use Article 6 ESF+

2.1.1. Priority: 4. Άξονας Προτεραιότητας 4: «Ολοκληρωμένη Διαχείριση Αποβλήτων – Μετάβαση στη Κυκλική Οικονομία»

2.1.1.1. Specific objective: RSO2.6. Promoting the transition to a circular and resource efficient economy (ΤΣ)

2.1.1.1.1. Interventions of the Funds

Reference: points (d)(i), (iii), (iv), (v), (vi) and (vii) of Article 22(3) CPR

The related types of actions – point (d)(i) of Article 22(3) CPR and Article 6 ESF+ Regulation:

Για την επίτευξη του ειδικού στόχου νί θα υλοποιηθούν δράσεις ανακύκλωσης στην πηγή, επαναχρησιμοποίησης υλικών (ΚΔΕΥ), αναβάθμισης ΚΔΑΥ, διαχείρισης πράσινων αποβλήτων και θα προωθηθεί η εφαρμογή ολοκληρωμένου Προγράμματος ανακύκλωσης της Περιφέρειας Αττικής. Επίσης θα υλοποιηθούν μονάδες κομποστοποίησης σε νησιά και θα γίνει προσαρμογή των Μονάδων Μηχανικής και Βιολογικής Επεξεργασίας (ΜΕΑ-ΜΕΒΑ) που έχουν ολοκληρωθεί ή είναι σε εξέλιξη από την προηγούμενη ΠΠ 2014-2020 (τμηματοποιημένα έργα από την ΠΠ 2014-2020) σε σύγχρονες Μονάδες ανάκτησης και ανακύκλωσης (RRF), που πληρούν τις Κοινοτικές Οδηγίες 850 & 851/2018/ΕΕ περί Κυκλικής Οικονομίας και του νέου ΕΣΔΑ με ή χωρίς παραγωγή Ενέργειας από SRF και αύξηση δυναμικότητας επεξεργασίας προδιαλεγμένου οργανικού. Με όμοιο τρόπο θα υλοποιηθούν και οι νέες μονάδες. Η ανωτέρω προσέγγιση για τις νέες σύγχρονες Μονάδες RRF αποτυπώνεται στα συνημμένα έγγραφα (τεκμηρίωση RRF εντός του εγκεκριμένου ΕΣΔΑ και σύμφωνα με τις αρχές της Κυκλικής Οικονομίας και Διάγραμμα ροής ισοζυγίων παραγόμενων στην πηγή – χωριστά διαλεγέντων στην πηγή και εισερχόμενων στις RRF αποβλήτων και παραγόμενων παραπροϊόντων και ανακυκλωθέντων και ανακτηθέντων υλικών).

Θα συμβάλουν στην επίτευξη του ειδικού στόχου νί επίσης η ανάπτυξη και η εφαρμογή στρατηγικών και προώθηση δράσεων μετάβασης στην κυκλική οικονομία σε εθνικό, περιφερειακό και τοπικό επίπεδο και η δημιουργία υποδομών περιβαλλοντικής διαχείρισης και η πρόληψη δημιουργίας αποβλήτων βάσει των προβλέψεων του Εθνικού Προγράμματος Πρόληψης Παραγωγής Αποβλήτων.

Προωθούνται επίσης οι επενδύσεις που αφορούν τον παροπλισμό, τη μετατροπή ή την ασφάλεια των υφιστάμενων χώρων υγειονομικής ταφής υπό την προϋπόθεση ότι οι εν λόγω επενδύσεις δεν αυξάνουν την δυναμικότητά τους, ο εξοπλισμός αποκατάστασης ρυπασμένων υδάτων, δράσεις αντιμετώπισης περιστατικών θαλάσσιας ρύπανσης και μονάδες διαχείρισης επικίνδυνων αποβλήτων στους λιμένες.

Τέλος προωθείται η ανάπτυξη συνεργιών στον χώρο των προϊόντων και υπηρεσιών δομικών κατασκευών και πολεοδομικών εφαρμογών δυνητικά συμπληρωματικές με τις δράσεις αειφόρου δόμησης.

Αναμενόμενη συμβολή τους στον εν λόγω ειδικό στόχο:

Τα σημαντικότερα αναμενόμενα αποτελέσματα είναι η στήριξη της ανακύκλωσης και της επαναχρησιμοποίησης είτε με ανάπτυξη δικτύων διαλογής και συλλογής στην πηγή είτε με την κατασκευή νέων υποδομών ή/ και αναβάθμιση ή/ και εκσυγχρονισμό των σχετικών υποδομών με γνώμονα την προσαρμογή τους, σύμφωνα με τις Οδηγίες της ΕΕ περί Κυκλικής Οικονομίας, η χρήση έξυπνων τεχνολογιών στη διαχείριση των επικινδύνων αποβλήτων, η προώθηση δράσεων για την ενημέρωση και πληροφόρηση των πολιτών σε σχέση με την ανακύκλωση και την κυκλική οικονομία, αλλά και η υλοποίησης δράσεων για τον περιορισμό της χρήσης πλαστικών, η διαχείριση της ιλύος που παράγεται από Εγκαταστάσεις Επεξεργασίας αστικών Λυμάτων είτε με συνεπεξεργασία με τα στερεά απόβλητα είτε ξεχωριστά, η προώθηση και υιοθέτηση της κυκλικής οικονομίας από τις επιχειρήσεις σε εφαρμογή μέτρων του εθνικού

προγράμματος πρόληψης δημιουργίας αποβλήτων για τα ρεύματα στόχους και σε εφαρμογή μέτρων της εθνικής στρατηγικής για την κυκλική οικονομία, η προώθηση της βιοοικονομίας και η προώθηση κυκλικών επιχειρηματικών μοντέλων καινοτομίας.

The main target groups - point (d)(iii) of Article 22(3) CPR:

- Υπηρεσίες του ΥΠΕΝ και των εποπτευόμενων φορέων του
- Επιτελική Δομή Περιβάλλοντος ΕΣΠΑ ΥΠΕΝ
- Επιτελική Δομή Ενέργειας ΕΣΠΑ ΥΠΕΝ
- Υπηρεσίες άλλων Υπουργείων
- Επιτελικές Δομές ΕΣΠΑ
- Αποκεντρωμένες Διοικήσεις
- ΟΤΑ και επιχειρήσεις τους
- ΔΕΥΑ , ΕΥΔΑΠ Α.Ε., ΕΥΑΘ Α.Ε.
- ΦοΔΣΑ
- Ερευνητικοί οργανισμοί
- Ιδρύματα Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης
- Ιδιώτες

Actions safeguarding equality, inclusion and non-discrimination – point (d)(iv) of Article 22(3) CPR and Article 6 ESF+ Regulation

Το Πρόγραμμα είναι ουδέτερο ως προς την προώθηση των αρχών της ισότητας των ευκαιριών πρόσβασης σε χρηματοδότηση και της μη διάκρισης εξαιτίας της αναπηρίας, της φυλής ή της εθνοτικής καταγωγής, της θρησκείας ή των πεποιθήσεων και της ηλικίας ή του γενετήσιου προσανατολισμού κατά το σχεδιασμό και την υλοποίηση των παρεμβάσεων του. Επιπλέον, ενσωματώνει την αρχή της μη διάκρισης προωθώντας ίσες ευκαιρίες πρόσβασης στη χρηματοδότηση, τη χρήση των υπηρεσιών και τα θετικά αναμενόμενα αποτελέσματα των παρεμβάσεων που στοχεύουν στη διαχείριση των περιβαλλοντικών πόρων, την προσβασιμότητα των ατόμων με αναπηρία, την προστασία του περιβάλλοντος, καθώς και σε όλες τις δράσεις ενημέρωσης/ ευαισθητοποίησης πολιτών και φορέων. Οι διαδικασίες, η μεθοδολογία και τα κριτήρια επιλογής των δράσεων θα είναι συνεπής με τις κατευθυντήριες αρχές που προβλέπονται στους Κανονισμούς για τη διαφύλαξη της ισότητας, της ένταξης, της απαγόρευσης των διακρίσεων και της προσβασιμότητας στα ΑμεΑ (άρθρο 9, παρ.3 και άρθρο 73 παρ.1 του ΚΚΔ).

Indication of the specific territories targeted, including the planned use of territorial tools – point (d)(v) of Article 22(3) CPR

Το Πρόγραμμα εκπονείται σε εθνικό επίπεδο και δεν έχει συγκεκριμένη χωρική θεώρηση. Επομένως, η ολοκληρωμένη προσέγγιση στην εδαφική ανάπτυξη δεν βρίσκει εφαρμογή στο συγκεκριμένο Πρόγραμμα. Εντούτοις, οι κατά τόπους στρατηγικές ανάπτυξης μέσω Ολοκληρωμένων Εδαφικών Επενδύσεων (ΟΕΕ), οι στρατηγικές ολοκληρωμένης προσέγγισης για τη βιώσιμη αστική ανάπτυξη (ΒΑΑ), η στρατηγική της Ευρωπαϊκής Αστικής Πρωτοβουλίας, οι πρωτοβουλίες για τις εξόχως απόκεντρες περιοχές και η προσέγγιση χρήσης μέσων Τοπικής Ανάπτυξης με Πρωτοβουλία Τοπικών Κοινοτήτων (ΤΑΠΤΚ), που πρόκειται να υιοθετηθούν στο πλαίσιο του ΕΣΠΑ 2021-2027 σε περιφερειακό και τοπικό επίπεδο, υποστηρίζονται σημαντικά από τις παρεμβάσεις που προβλέπονται στο εν λόγω Πρόγραμμα και στοχεύουν στις ίδιες περιοχές.

The interregional, cross-border and transnational actions – point (d)(vi) of Article 22(3) CPR

Το Πρόγραμμα θα εξετάσει την πιθανότητα ενθάρρυνσης της συνεργασίας των δικαιούχων της Ελλάδας με δικαιούχους άλλου Κράτους-Μέλους, μέσω δράσεων διαπεριφερειακής και διεθνικής συνεργασίας. Δράσεις/ έργα του Προγράμματος θα έχουν συνέργειες με τα σχεδιαζόμενα Προγράμματα ΕΕΣ της περιόδου 2021 - 2027 και ειδικότερα με:

- Το Πρόγραμμα Συνεργασίας INTERREG VI-A «Ελλάδα - Βουλγαρία 2021-2027»
- Το Πρόγραμμα Συνεργασίας INTERREG IPA CBC «Ελλάδα - Δημοκρατία της Βόρειας Μακεδονίας 2021-2027»
- Το Πρόγραμμα Διασυνοριακής Συνεργασίας IPA «Ελλάδα - Αλβανία 2021-2027»
- Το Πρόγραμμα Συνεργασίας INTERREG «Ελλάδας - Ιταλίας 2021-2027»
- Το Πρόγραμμα “Horizon Europe”
- Τη Μακροπεριφερειακή στρατηγική Αδριατικής - Ιονίου (EUSAIR).

The planned use of financial instruments – point (d)(vii) of Article 22(3) CPR

2.1.1.1.2. Indicators

Reference: point (d)(ii) of Article 22(3) CPR and Article 8 ERDF and CF Regulation

Πίνακας 2: Δείκτες εκροών

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Αναγνωριστικός κωδικός	Indicator	Μονάδα μέτρησης	Ορόσημο (2024)	Στόχος (2029)
4	RSO2.6	ΤΣ		RCO34	Πρόσθετη ικανότητα για την ανακύκλωση των αποβλήτων	τόνοι/έτος	2.949.002,00	3.226.365,00

Reference: point (d)(ii) of Article 22(3) CPR

Πίνακας 3: Δείκτες αποτελεσμάτων

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Αναγνωριστικός κωδικός	Indicator	Μονάδα μέτρησης	Γραμμή βάσης ή τιμή αναφοράς	Έτος αναφοράς	Στόχος (2029)	Πηγή δεδομένων	Παρατηρήσεις
4	RSO2.6	ΤΣ		RCR47	Ανακυκλωμένα απόβλητα	τόνοι/έτος	1.180.373,00	2019	3.108.899,00	ΥΠΕΝ / Διεύθυνση Διαχείρισης Αποβλήτων ΕΣΔΑ	
4	RSO2.6	ΤΣ		RCR48	Απόβλητα που χρησιμοποιούνται ως πρώτες ύλες	τόνοι/έτος	846.226,00	2019	1.881.957,00	ΥΠΕΝ / Διεύθυνση Διαχείρισης Αποβλήτων ΕΣΔΑ	
4	RSO2.6	ΤΣ		RCR103	Απόβλητα που συλλέγονται χωριστά	τόνοι/έτος	139.244,00	2020	1.228.237,00	ΥΠΕΝ / Διεύθυνση Διαχείρισης Αποβλήτων ΕΣΔΑ	

2.1.1.1.3. Indicative breakdown of the programmed resources (EU) by type of intervention

Reference: point (d)(viii) of Article 22(3) CPR

Table 4: Dimension 1 - intervention field

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
4	RSO2.6	ΤΣ		067. Διαχείριση οικιακών αποβλήτων: μέτρα πρόληψης, ελαχιστοποίησης, διαλογής, επαναχρησιμοποίησης, ανακύκλωσης	131.822.334,00

4	RSO2.6	ΤΣ		068. Διαχείριση οικιακών αποβλήτων: επεξεργασία υπολειμμάτων αποβλήτων	509.880.838,00
4	RSO2.6	ΤΣ		070. Διαχείριση επαγγελματικών, βιομηχανικών αποβλήτων: υπολειμματικά και επικίνδυνα απόβλητα	8.499.999,70
4	RSO2.6	ΤΣ		071. Προώθηση της χρήσης ανακυκλωμένων υλικών ως πρώτων υλών	26.001.608,00
4	RSO2.6	Σύνολο			676.204.779,70

Table 5: Dimension 2 - form of financing

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
4	RSO2.6	ΤΣ		01. Επιχορήγηση	676.204.779,70
4	RSO2.6	ΤΣ		03. Στήριξη με χρηματοδοτικά μέσα: δανειοδότηση	0,00
4	RSO2.6	ΤΣ		04. Στήριξη με χρηματοδοτικά μέσα: εγγύηση	0,00
4	RSO2.6	Σύνολο			676.204.779,70

Table 6: Dimension 3 – territorial delivery mechanism and territorial focus

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
---------------	----------------	--------	-----------------------	---------	------------

Table 7: Dimension 6 – ESF+ secondary themes

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
---------------	----------------	--------	-----------------------	---------	------------

Table 8: Dimension 7 – ESF+*, ERDF, Cohesion Fund and JTF gender equality dimension

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
---------------	----------------	--------	-----------------------	---------	------------

* In principle, 40 % for the ESF+ contributes to gender tracking. 100 % is applicable when Member State chooses to use Article 6 ESF+

2.1.1. Priority: 5. Αξονας Προτεραιότητας 5: «Διαχείριση Αστικών Λυμάτων και Υδάτινων Πόρων»

2.1.1.1. Specific objective: RSO2.5. Promoting access to water and sustainable water management (ΤΣ)

2.1.1.1.1. Interventions of the Funds

Reference: points (d)(i), (iii), (iv), (v), (vi) and (vii) of Article 22(3) CPR

The related types of actions – point (d)(i) of Article 22(3) CPR and Article 6 ESF+ Regulation:

Για την επίτευξη του ειδικού στόχου ν θα υλοποιηθούν δράσεις ολοκλήρωσης έργων αστικών λυμάτων οικισμών Α, Β και Γ' προτεραιότητας (τμηματοποιημένα έργα), συμπεριλαμβανομένων των αστικών λυμάτων των Β Οικισμών της Αττικής, έργα διαχείριση ιλύος σε νέες Μονάδες Επεξεργασίας αστικών λυμάτων και έργα προώθησης επαναχρησιμοποίησης νερού εγκαταστάσεων επεξεργασίας λυμάτων. Ακόμη περιλαμβάνονται πιλοτικές δράσεις αναβάθμισης σημαντικών ΕΕΛ, με σκοπό την αποτίμηση των ποιοτικών εκροών και την εφαρμογή καλών πρακτικών.

Επίσης προβλέπεται η εκπόνηση σχεδίων διαχείρισης λεκανών απορροής ποταμών καθώς και δράσεις θαλάσσιας στρατηγικής & ολοκλήρωση θαλάσσιων χωροταξικών πλαισίων όπως επίσης και το δίκτυο παρακολούθησης επιφανειακών και υπογείων υδάτων. Ταυτόχρονα θα υλοποιηθούν παρεμβάσεις σε ευαίσθητες περιοχές με κακή ανταλλαγή νερού και δράσεις προστασίας, ανάδειξης και διευθέτησης βασικών υδροκριτών.

Στην επίτευξη του στόχου εντάσσονται επίσης σημαντικά έργα ύδρευσης που έχουν ήδη ενεργοποιηθεί, τμηματοποιημένα έργα ύδρευσης, μέτρα για την αντιμετώπιση της στέρξης νερού λόγω υπερβολικών και παράνομων γεωτρήσεων και άντλησης νερού και αφαλατώσεις σε συμπλέγματα νησιών ή παραλιακών μετώπων με χρήση ΑΠΕ.

Θα υλοποιηθούν πιλοτικές δράσεις ολιστικής διαχείρισης του δικτύου ύδρευσης και αποχέτευσης, θα προωθηθεί η διαχείριση του νερού σε κτιριακές υποδομές (γκρι και μαύρο νερό) όπως και δράσεις εξοικονόμησης ύδατος σε κτιριακές Υποδομές.

Τέλος περιλαμβάνονται δράσεις για την συστηματική απορρύπανση των υδάτων συμπληρωματικές με το Πρόγραμμα INTERREG και το «HORIZON EUROPE».

Αναμενόμενη συμβολή τους στον εν λόγω ειδικό στόχο:

Τα σημαντικότερα αναμενόμενα αποτελέσματα είναι η ορθολογική και βιώσιμη διαχείριση των υδάτινων πόρων συμπεριλαμβανομένης της στρατηγικής για τη θάλασσα με στόχο τη «zero-pollution» και της συνολικής προστασίας των υδάτινων οικοσυστημάτων, η καθολική πρόσβαση σε επαρκές πόσιμο νερό με ιδιαίτερη έμφαση σε απομακρυσμένα και μικρά νησιά και σε περιοχές που αντιμετωπίζουν πρόβλημα ποιότητας πόσιμου νερού, η αξιοποίηση των επιφανειακών νερών και όπου δεν υπάρχει εναλλακτική επιλογή, της στα απομακρυσμένα μικρά νησιά θα αξιοποιούνται οι θαλάσσιοι υδάτινοι πόροι, η κατάρτιση της εθνικού σχεδιασμού για τη διαχείριση και προστασία συνολικά των υδάτινων πόρων, η ενίσχυση των φορέων χάραξης στρατηγικής διαχείρισης των υδάτων και των υδάτινων (και θαλάσσιων) πόρων, η διαμόρφωση της αποτελεσματικού χωροταξικού σχεδιασμού με καθορισμό ζωνών υδατικού ισοζυγίου και κατάλληλων χρήσεων, η ψηφιακή καταγραφή των δικτύων υδροδότησης, η παρακολούθηση της ποιότητας των επιφανειακών και υπογείων υδάτων, η εφαρμογή «έξυπνων» συστημάτων τηλεελέγχου – τηλεχειρισμού των διαρροών των δικτύων ύδρευσης, η κάλυψη σε υποδομές

διαχείρισης λυμάτων θα αφορά σε οικισμούς Α', Β' και Γ' προτεραιότητας, αλλά και σε μικρότερους οικισμούς, ιδίως σε τουριστικές και περιβαλλοντικά ευαίσθητες περιοχές με έμφαση σε μικρά νησιά, η διασφάλιση της βιώσιμης διαχείρισης της ύλης και η επαναχρησιμοποίηση του επεξεργασμένου ύδατος.

The main target groups - point (d)(iii) of Article 22(3) CPR:

- Υπηρεσίες του ΥΠΕΝ και των εποπτευόμενων φορέων του
- Επιτελική Δομή Περιβάλλοντος ΕΣΠΑ ΥΠΕΝ
- Υπηρεσίες άλλων Υπουργείων
- Επιτελικές Δομές ΕΣΠΑ
- Αποκεντρωμένες Διοικήσεις
- ΟΤΑ και επιχειρήσεις τους
- ΔΕΥΑ , ΕΥΔΑΠ Α.Ε., ΕΥΑΘ Α.Ε.
- ΓΟΕΒ/ ΤΟΕΒ
- Ιδρύματα Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης
- ΕΛΚΕΘΕ
- Ιδιώτες

Actions safeguarding equality, inclusion and non-discrimination – point (d)(iv) of Article 22(3) CPR and Article 6 ESF+ Regulation

Το Πρόγραμμα είναι ουδέτερο ως προς την προώθηση των αρχών της ισότητας των ευκαιριών πρόσβασης σε χρηματοδότηση και της μη διάκρισης εξαιτίας της αναπηρίας, της φυλής ή της εθνοτικής καταγωγής, της θρησκείας ή των πεποιθήσεων και της ηλικίας ή του γενετήσιου προσανατολισμού κατά το σχεδιασμό και την υλοποίηση των παρεμβάσεων του. Επιπλέον, ενσωματώνει την αρχή της μη διάκρισης προωθώντας ίσες ευκαιρίες πρόσβασης στη χρηματοδότηση, τη χρήση των υπηρεσιών και τα θετικά αναμενόμενα αποτελέσματα των παρεμβάσεων που στοχεύουν στη διαχείριση των περιβαλλοντικών πόρων, την προσβασιμότητα των ατόμων με αναπηρία, την προστασία του περιβάλλοντος, καθώς και σε της της δράσεις ενημέρωσης/ ευαισθητοποίησης πολιτών και φορέων. Οι διαδικασίες, η μεθοδολογία και τα κριτήρια επιλογής των δράσεων θα είναι συνεπής με τις κατευθυντήριες αρχές που προβλέπονται στους Κανονισμούς για τη διαφύλαξη της ισότητας, της ένταξης, της απαγόρευσης των διακρίσεων και της προσβασιμότητας στα ΑμεΑ (άρθρο 9, παρ.3 και άρθρο 73 παρ.1 του ΚΚΔ).

Indication of the specific territories targeted, including the planned use of territorial tools – point (d)(v) of Article 22(3) CPR

Το Πρόγραμμα εκπονείται σε εθνικό επίπεδο και δεν έχει συγκεκριμένη χωρική θεώρηση. Επομένως, η ολοκληρωμένη προσέγγιση στην εδαφική ανάπτυξη δεν βρίσκει εφαρμογή στο συγκεκριμένο Πρόγραμμα. Εντούτοις, οι κατά τόπους στρατηγικές ανάπτυξης μέσω Ολοκληρωμένων Εδαφικών Επενδύσεων (ΟΕΕ), οι στρατηγικές ολοκληρωμένης προσέγγισης για τη βιώσιμη αστική ανάπτυξη (ΒΑΑ), η στρατηγική της Ευρωπαϊκής Αστικής Πρωτοβουλίας, οι πρωτοβουλίες για της εξόχως απόκεντρες περιοχές και η προσέγγιση χρήσης μέσω Τοπικής Ανάπτυξης με Πρωτοβουλία Τοπικών Κοινοτήτων (ΤΑΠΤΚ), που πρόκειται να υιοθετηθούν στο πλαίσιο του ΕΣΠΑ 2021-2027 σε περιφερειακό και τοπικό επίπεδο, υποστηρίζονται σημαντικά από της παρεμβάσεις που προβλέπονται στο εν λόγω Πρόγραμμα και στοχεύουν της της περιοχές.

The interregional, cross-border and transnational actions – point (d)(vi) of Article 22(3) CPR

Το Πρόγραμμα θα εξετάσει την πιθανότητα ενθάρρυνσης της συνεργασίας των δικαιούχων της Ελλάδας με δικαιούχους άλλου Κράτους-Μέλους, μέσω δράσεων διαπεριφερειακής και διεθνικής συνεργασίας. Δράσεις/ έργα του Προγράμματος θα έχουν συνέργειες με τα σχεδιαζόμενα Προγράμματα ΕΕΣ της περιόδου 2021 – 2027 και ειδικότερα με:

- Το Πρόγραμμα Συνεργασίας INTERREG VI-A «Ελλάδα – Βουλγαρία 2021-2027»
- Το Πρόγραμμα Συνεργασίας INTERREG IPA CBC «Ελλάδα – Δημοκρατία της Βόρειας Μακεδονίας 2021-2027»
- Το Πρόγραμμα Διασυνοριακής Συνεργασίας IPA «Ελλάδα – Αλβανία 2021-2027»
- Το Πρόγραμμα Συνεργασίας INTERREG «Ελλάδας – Ιταλίας 2021-2027»
- Το Πρόγραμμα “Horizon Europe”
- Τη Μακροπεριφερειακή στρατηγική Αδριατικής – Ιονίου (EUSAIR).

The planned use of financial instruments – point (d)(vii) of Article 22(3) CPR

2.1.1.1.2. Indicators

Reference: point (d)(ii) of Article 22(3) CPR and Article 8 ERDF and CF Regulation

Πίνακας 2: Δείκτες εκροών

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Αναγνωριστικός κωδικός	Indicator	Μονάδα μέτρησης	Ορόσημο (2024)	Στόχος (2029)
5	RSO2.5	ΤΣ		RCO30	Μήκος νέων ή αναβαθμισμένων σωλήνων για τα συστήματα διανομής των δημόσιων δικτύων ύδρευσης	χλμ.	175,00	584,00
5	RSO2.5	ΤΣ		RCO32	Νέα ή αναβαθμισμένη ικανότητα επεξεργασίας λυμάτων	ισοδύναμο πληθυσμού	155.400,00	518.000,00

Reference: point (d)(ii) of Article 22(3) CPR

Πίνακας 3: Δείκτες αποτελεσμάτων

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Αναγνωριστικός κωδικός	Indicator	Μονάδα μέτρησης	Γραμμή βάσης ή τιμή αναφοράς	Έτος αναφοράς	Στόχος (2029)	Πηγή δεδομένων	Παρατηρήσεις
5	RSO2.5	ΤΣ		RCR41	Πληθυσμός συνδεδεμένος σε βελτιωμένο δημόσιο δίκτυο ύδρευσης	άτομα	0,00	2020	739.000,00	ΥΠΕΝ / ΕΓΥ, Εκθέσεις Διαχειριστικής Αρχής	
5	RSO2.5	ΤΣ		RCR42	Πληθυσμός συνδεδεμένος σε τουλάχιστον δευτερεύον δημόσιο σύστημα επεξεργασίας λυμάτων	άτομα	0,00	2020	518.918,00	ΥΠΕΝ / ΕΓΥ, Εκθέσεις Διαχειριστικής Αρχής	

2.1.1.1.3. Indicative breakdown of the programmed resources (EU) by type of intervention

Reference: point (d)(viii) of Article 22(3) CPR

Table 4: Dimension 1 - intervention field

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
5	RSO2.5	ΤΣ		062. Παροχή νερού για ανθρώπινη κατανάλωση (άντληση, επεξεργασία, υποδομές αποθήκευσης και διανομής, μέτρα αύξησης της απόδοσης, παροχή πόσιμου νερού)	252.073.633,00
5	RSO2.5	ΤΣ		064. Διαχείριση υδάτων και διατήρηση υδάτινων πόρων (συμπεριλαμβάνονται η διαχείριση λεκάνης απορροής ποταμού, ειδικά μέτρα για την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή, επαναχρησιμοποίηση, μείωση των διαρροών)	35.560.643,00

5	RSO2.5	ΤΣ		065. Συλλογή και επεξεργασία λυμάτων	282.172.025,00
5	RSO2.5	Σύνολο			569.806.301,00

Table 5: Dimension 2 - form of financing

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
5	RSO2.5	ΤΣ		01. Επιχορήγηση	569.806.301,00
5	RSO2.5	ΤΣ		03. Στήριξη με χρηματοδοτικά μέσα: δανειοδότηση	0,00
5	RSO2.5	ΤΣ		04. Στήριξη με χρηματοδοτικά μέσα: εγγύηση	0,00
5	RSO2.5	Σύνολο			569.806.301,00

Table 6: Dimension 3 – territorial delivery mechanism and territorial focus

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
---------------	----------------	--------	-----------------------	---------	------------

Table 7: Dimension 6 – ESF+ secondary themes

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
---------------	----------------	--------	-----------------------	---------	------------

Table 8: Dimension 7 – ESF+*, ERDF, Cohesion Fund and JTF gender equality dimension

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
---------------	----------------	--------	-----------------------	---------	------------

* In principle, 40 % for the ESF+ contributes to gender tracking. 100 % is applicable when Member State chooses to use Article 6 ESF+

2.1.1. Priority: 6. Αξονας Προτεραιότητας 6: «Προστασία της Βιοποικιλότητας»

2.1.1.1. Specific objective: RSO2.7. Enhancing protection and preservation of nature, biodiversity and green infrastructure, including in urban areas, and reducing all forms of pollution (ΕΤΠΑ)

2.1.1.1.1. Interventions of the Funds

Reference: points (d)(i), (iii), (iv), (v), (vi) and (vii) of Article 22(3) CPR

The related types of actions – point (d)(i) of Article 22(3) CPR and Article 6 ESF+ Regulation:

Για την επίτευξη του ειδικού στόχου vii θα υλοποιηθούν δράσεις για την αναβάθμιση της οικολογικής συνοχής και των οικοσυστημικών υπηρεσιών του δικτύου Natura 2000, την υποστήριξη του νέου μοντέλου διοίκησης και διαχείρισης των περιοχών του, παρεμβάσεις κατ' εφαρμογή του αναθεωρημένου PAF στις περιοχές του και άλλες δράσεις σχετικά με την διατήρηση της βιοποικιλότητας και εκτός των περιοχών.

Πρωθείται η βελτίωση της κατάστασης διατήρησης ειδών και τύπων οικοτόπων κοινοτικού ενδιαφέροντος μέσω και του καθορισμού των απαιτούμενων στόχων διατήρησης και των αναγκαίων μέτρων διατήρησης για προστατευόμενα είδη και οικοτόπους στις Ειδικές Ζώνες Διατήρησης (ΕΖΔ) του ευρωπαϊκού οικολογικού δικτύου Natura 2000 καθώς και ο μετριασμός των επιπτώσεων των μεγάλων υποδομών σε περιοχές Natura 2000 και σε είδη και τύπους οικοτόπων κοινοτικού ενδιαφέροντος. Επιπλέον, θα υλοποιηθούν δράσεις για την αντιμετώπιση των επιπτώσεων των χωροκατακτητικών ξενικών ειδών με έμφαση στο θαλάσσιο περιβάλλον και σε είδη και τύπους οικοτόπων κοινοτικού ενδιαφέροντος.

Αναφορικά με τις θαλάσσιες περιοχές του δικτύου Natura 2000 θα αναπτυχθούν δράσεις καταγραφής και αντιμετώπισης κινδύνων, δημιουργία πράσινων και γαλάζιων διαδρομών/υποδομών και ολοκληρωμένης διαχείρισης παράκτιας ζώνης.

Τέλος περιλαμβάνονται παρεμβάσεις προστασίας και αποκατάστασης της ελεύθερης ροής σημαντικών ποταμών της Χώρας με ανάδειξη του τοπίου και ενίσχυση της βιοποικιλότητας στην ευρύτερη λεκάνη απορροής τους και πρόληψης και αποκατάστασης ζημιών σε δάση εξαιτίας δασικών πυρκαγιών, φυσικών καταστροφών και καταστροφικών συμβάντων (αναδασώσεις) στις περιοχές Natura 2000.

Αναμενόμενη συμβολή τους στον εν λόγω ειδικό στόχο:

Τα σημαντικότερα αναμενόμενα αποτελέσματα είναι η προστασία της βιοποικιλότητας και των δασών, μέσω των θεσμοθετημένων οργάνων του ΥΠΕΝ (Διεύθυνση Βιοποικιλότητας Διαχείρισης Φυσικού Περιβάλλοντος και Βιοποικιλότητας, Γενική Διεύθυνση Δασών και Δασικού Περιβάλλοντος), και του ΟΦΥΠΕΚΑ η αναβάθμιση της οικολογικής συνοχής του δικτύου Natura 2000, η καλύτερη αντιμετώπιση των ξενικών ειδών, η διατήρηση των γενετικών πόρων, η βελτίωση των οικοσυστηματικών υπηρεσιών, η βελτίωση της ικανότητας παρακολούθησης και καταγραφής πιέσεων/ απειλών και αναγκών διαχείρισης, η προώθηση δράσεων ευαισθητοποίησης των πολιτών για τη βιοποικιλότητα και τις περιοχές Natura 2000 και η προστασία ευαίσθητων οικοσυστημάτων και εκτός περιοχών Natura 2000. Τα σημαντικότερα αναμενόμενα αποτελέσματα είναι η προστασία της βιοποικιλότητας και των δασών, μέσω των θεσμοθετημένων οργάνων του ΥΠΕΝ (Διεύθυνση Βιοποικιλότητας Διαχείρισης Φυσικού Περιβάλλοντος και Βιοποικιλότητας, Γενική Διεύθυνση Δασών και Δασικού Περιβάλλοντος), και του ΟΦΥΠΕΚΑ η αναβάθμιση της οικολογικής συνοχής του δικτύου Natura 2000, η καλύτερη αντιμετώπιση των ξενικών ειδών, η διατήρηση των γενετικών πόρων, η βελτίωση των οικοσυστηματικών υπηρεσιών, η βελτίωση της ικανότητας παρακολούθησης και

καταγραφής πιέσεων/ απειλών και αναγκών διαχείρισης, η προώθηση δράσεων ευαισθητοποίησης των πολιτών για τη βιοποικιλότητα και τις περιοχές Natura 2000 και η προστασία ευαίσθητων οικοσυστημάτων και εκτός περιοχών Natura 2000.

The main target groups - point (d)(iii) of Article 22(3) CPR:

- Υπηρεσίες του ΥΠΕΝ και των εποπτευόμενων φορέων του
- Επιτελική Δομή Περιβάλλοντος ΕΣΠΑ ΥΠΕΝ
- Υπηρεσίες άλλων Υπουργείων
- Επιτελικές Δομές ΕΣΠΑ
- Οργανισμοί του Δημοσίου
- Αποκεντρωμένες Διοικήσεις
- ΟΤΑ
- Ερευνητικοί οργανισμοί
- Οργανισμοί με αντικείμενο την προστασία του Φυσικού Περιβάλλοντος
- Ιδρύματα Τριτοβάθμιας εκπαίδευσης

Actions safeguarding equality, inclusion and non-discrimination – point (d)(iv) of Article 22(3) CPR and Article 6 ESF+ Regulation

Το Πρόγραμμα είναι ουδέτερο ως προς την προώθηση των αρχών της ισότητας των ευκαιριών πρόσβασης σε χρηματοδότηση και της μη διάκρισης εξαιτίας της αναπηρίας, της φυλής ή της εθνοτικής καταγωγής, της θρησκείας ή των πεποιθήσεων και της ηλικίας ή του γενετήσιου προσανατολισμού κατά το σχεδιασμό και την υλοποίηση των παρεμβάσεων του. Επιπλέον, ενσωματώνει την αρχή της μη διάκρισης προωθώντας ίσες ευκαιρίες πρόσβασης στη χρηματοδότηση, τη χρήση των υπηρεσιών και τα θετικά αναμενόμενα αποτελέσματα των παρεμβάσεων που στοχεύουν στη διαχείριση των περιβαλλοντικών πόρων, την προσβασιμότητα των ατόμων με αναπηρία, την προστασία του περιβάλλοντος, καθώς και σε όλες τις δράσεις ενημέρωσης/ ευαισθητοποίησης πολιτών και φορέων. Οι διαδικασίες, η μεθοδολογία και τα κριτήρια επιλογής των δράσεων θα είναι συνεπής με τις κατευθυντήριες αρχές που προβλέπονται στους Κανονισμούς για τη διαφύλαξη της ισότητας, της ένταξης, της απαγόρευσης των διακρίσεων και της προσβασιμότητας στα ΑμεΑ (άρθρο 9, παρ.3 και άρθρο 73 παρ.1 του ΚΚΔ).

Indication of the specific territories targeted, including the planned use of territorial tools – point (d)(v) of Article 22(3) CPR

Το Πρόγραμμα εκπονείται σε εθνικό επίπεδο και δεν έχει συγκεκριμένη χωρική θεώρηση. Επομένως, η ολοκληρωμένη προσέγγιση στην εδαφική ανάπτυξη δεν βρίσκει εφαρμογή στο συγκεκριμένο Πρόγραμμα. Εντούτοις, οι κατά τόπους στρατηγικές ανάπτυξης μέσω Ολοκληρωμένων Εδαφικών Επενδύσεων (ΟΕΕ), οι στρατηγικές ολοκληρωμένης προσέγγισης για τη βιώσιμη αστική ανάπτυξη (ΒΑΑ), η στρατηγική της Ευρωπαϊκής Αστικής Πρωτοβουλίας, οι πρωτοβουλίες για τις εξόχως απόκεντρες περιοχές και η προσέγγιση χρήσης μέσων Τοπικής Ανάπτυξης με Πρωτοβουλία Τοπικών Κοινοτήτων (ΤΑΠΤΚ), που πρόκειται να υιοθετηθούν στο πλαίσιο του ΕΣΠΑ 2021-2027 σε περιφερειακό και τοπικό επίπεδο, υποστηρίζονται σημαντικά από τις παρεμβάσεις που προβλέπονται στο εν λόγω Πρόγραμμα και στοχεύουν στις ίδιες περιοχές.

The interregional, cross-border and transnational actions – point (d)(vi) of Article 22(3) CPR

Το Πρόγραμμα θα εξετάσει την πιθανότητα ενθάρρυνσης της συνεργασίας των δικαιούχων της Ελλάδας με δικαιούχους άλλου Κράτους-Μέλους, μέσω δράσεων διαπεριφερειακής και διεθνικής συνεργασίας. Δράσεις/ έργα του Προγράμματος θα έχουν συνέργειες με τα σχεδιαζόμενα Προγράμματα ΕΕΣ της περιόδου 2021 - 2027 και ειδικότερα με:

- Το Πρόγραμμα Συνεργασίας INTERREG VI-A «Ελλάδα - Βουλγαρία 2021-2027»
- Το Πρόγραμμα Συνεργασίας INTERREG IPA CBC «Ελλάδα - Δημοκρατία της Βόρειας Μακεδονίας 2021-2027»
- Το Πρόγραμμα Διασυνοριακής Συνεργασίας IPA «Ελλάδα - Αλβανία 2021-2027»
- Το Πρόγραμμα Συνεργασίας INTERREG «Ελλάδας - Ιταλίας 2021-2027
- Το Πρόγραμμα “Horizon Europe”
- Τη Μακροπεριφερειακή στρατηγική Αδριατικής - Ιονίου (EUSAIR).

The planned use of financial instruments – point (d)(vii) of Article 22(3) CPR

2.1.1.1.2. Indicators

Reference: point (d)(ii) of Article 22(3) CPR and Article 8 ERDF and CF Regulation

Πίνακας 2: Δείκτες εκροών

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Αναγνωριστικός κωδικός	Indicator	Μονάδα μέτρησης	Ορόσημο (2024)	Στόχος (2029)
---------------	----------------	--------	-----------------------	------------------------	-----------	-----------------	----------------	---------------

6	RSO2.7	ΕΤΠΑ	Μετάβαση	RCO37	Επιφάνεια των τόπων Natura 2000 που καλύπτονται από μέτρα προστασίας και αποκατάστασης	εκτάρια	4.400,00	14.000,00
6	RSO2.7	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	RCO37	Επιφάνεια των τόπων Natura 2000 που καλύπτονται από μέτρα προστασίας και αποκατάστασης	εκτάρια	17.600,00	56.000,00

Reference: point (d)(ii) of Article 22(3) CPR

Πίνακας 3: Δείκτες αποτελεσμάτων

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Αναγνωριστικός κωδικός	Indicator	Μονάδα μέτρησης	Γραμμή βάσης ή τιμή αναφοράς	Έτος αναφοράς	Στόχος (2029)	Πηγή δεδομένων	Παρατηρήσεις
6	RSO2.7	ΕΤΠΑ	Μετάβαση	PSR540	Περιοχές Natura 2000 με εργαλεία διαχείρισης	Ποσοστό	2,00	2020	100,00	ΥΠΕΝ	
6	RSO2.7	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	PSR540	Περιοχές Natura 2000 με εργαλεία διαχείρισης	Ποσοστό	2,00	2020	100,00	ΥΠΕΝ	

2.1.1.1.3. Indicative breakdown of the programmed resources (EU) by type of intervention

Reference: point (d)(viii) of Article 22(3) CPR

Table 4: Dimension 1 - intervention field

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
6	RSO2.7	ΕΤΠΑ	Μετάβαση	078. Προστασία, αποκατάσταση και βιώσιμη χρήση των περιοχών Natura 2000	2.876.809,33
6	RSO2.7	ΕΤΠΑ	Μετάβαση	079. Προστασία της φύσης και της βιοποικιλότητας, φυσική κληρονομιά και φυσικοί πόροι, πράσινες και γαλάζιες υποδομές	5.753.618,67
6	RSO2.7	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	078. Προστασία, αποκατάσταση και βιώσιμη χρήση των περιοχών Natura 2000	16.803.995,92
6	RSO2.7	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	079. Προστασία της φύσης και της βιοποικιλότητας, φυσική κληρονομιά και φυσικοί πόροι, πράσινες και γαλάζιες υποδομές	33.607.991,83
6	RSO2.7	Σύνολο			59.042.415,75

Table 5: Dimension 2 - form of financing

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
6	RSO2.7	ΕΤΠΑ	Μετάβαση	01. Επιχορήγηση	8.630.428,00
6	RSO2.7	ΕΤΠΑ	Μετάβαση	03. Στήριξη με χρηματοδοτικά μέσα: δανειοδότηση	0,00
6	RSO2.7	ΕΤΠΑ	Μετάβαση	04. Στήριξη με χρηματοδοτικά μέσα: εγγύηση	0,00
6	RSO2.7	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	01. Επιχορήγηση	50.411.987,75
6	RSO2.7	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	03. Στήριξη με χρηματοδοτικά μέσα: δανειοδότηση	0,00
6	RSO2.7	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	04. Στήριξη με χρηματοδοτικά μέσα: εγγύηση	0,00
6	RSO2.7	Σύνολο			59.042.415,75

Table 6: Dimension 3 – territorial delivery mechanism and territorial focus

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
---------------	----------------	--------	-----------------------	---------	------------

Table 7: Dimension 6 – ESF+ secondary themes

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
---------------	----------------	--------	-----------------------	---------	------------

Table 8: Dimension 7 – ESF+*, ERDF, Cohesion Fund and JTF gender equality dimension

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
---------------	----------------	--------	-----------------------	---------	------------

* In principle, 40 % for the ESF+ contributes to gender tracking. 100 % is applicable when Member State chooses to use Article 6 ESF+

2.2. Technical assistance priorities

2.2.1. Priority for technical assistance pursuant to Article 36(4) CPR: 7. Άξονας Προτεραιότητας 7: «Τεχνική Βοήθεια», σύμφωνα με το άρθρο 36 παράγραφος 4 του ΚΚΔ

Reference: point (e) of Article 22(3) CPR

2.2.1.1. Intervention from the Funds

The related types of actions – point (e)(i) of Article 22(3) CPR

1. Πληροφόρηση και επικοινωνία
2. Εκπαίδευση και συμβουλευτική υποστήριξη εμπλεκόμενων φορέων
3. Αξιολόγηση, εκπόνηση ή επικαιροποίηση μελετών και σύνταξη φακέλων μεγάλων έργων
4. Συλλογή δεδομένων
5. Ενίσχυση της ικανότητας των αρχών του κράτους μέλους, των δικαιούχων και των οικείων εταιρών
6. Ένταξη, διοίκηση, παρακολούθηση, επίβλεψη, επαλήθευση, έλεγχος και ολοκλήρωση των έργων
7. Ενσωμάτωση δράσεων ενημέρωσης, ευαισθητοποίησης, διάδοσης των αποτελεσμάτων και διάχυσης καλών πρακτικών

The main target groups - point (d)(iii) of Article 22(3) CPR:

- Υπηρεσίες του ΥΠΕΝ και των εποπτευόμενων φορέων του
- Επιτελική Δομή Περιβάλλοντος ΕΣΠΑ ΥΠΕΝ
- Επιτελική Δομή Ενέργειας ΕΣΠΑ ΥΠΕΝ
- Υπηρεσίες άλλων Υπουργείων
- Επιτελικές Δομές ΕΣΠΑ
- Οργανισμοί του Δημοσίου
- Αποκεντρωμένες Διοικήσεις
- ΟΤΑ
- ΔΕΥΑ , ΕΥΔΑΠ Α.Ε., ΕΥΑΘ Α.Ε.
- ΦοΔΣΑ
- Ερευνητικοί οργανισμοί
- Ιδρύματα Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης

- Ιδιώτες, Νοικοκυριά

2.2.1.2. Indicators

Reference: point (e)(ii) of Article 22(3) CPR

Table 2: Output indicators

Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Αναγνωριστικός κωδικός	Indicator	Μονάδα μέτρησης	Ορόσημο (2024)	Στόχος (2029)
ΕΤΠΑ	Μετάβαση	PSO691	Έλεγχοι και επιθεωρήσεις	Σχέδια (Αριθμός)	5,00	10,00
ΕΤΠΑ	Μετάβαση	PSO693	Συμβάσεις παροχής υπηρεσιών και προμηθειών	Συμβάσεις (Αριθμός)	2,00	5,00
ΕΤΠΑ	Μετάβαση	PSO694	Δομές που υποστηρίζονται	Δομές (Αριθμός)	1,00	2,00
ΕΤΠΑ	Μετάβαση	PSO696	Ενέργειες επικοινωνίας και Προβολής	Ενέργειες (Αριθμός)	1,00	2,00
ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	PSO691	Έλεγχοι και επιθεωρήσεις	Σχέδια (Αριθμός)	10,00	20,00
ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	PSO694	Δομές που υποστηρίζονται	Δομές (Αριθμός)	1,00	5,00
ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	PSO696	Ενέργειες επικοινωνίας και Προβολής	Ενέργειες (Αριθμός)	4,00	8,00
ΤΣ		PSO691	Έλεγχοι και επιθεωρήσεις	Σχέδια (Αριθμός)	35,00	70,00
ΤΣ		PSO693	Συμβάσεις παροχής υπηρεσιών και προμηθειών	Συμβάσεις (Αριθμός)	11,00	31,00
ΤΣ		PSO694	Δομές που υποστηρίζονται	Δομές (Αριθμός)	3,00	5,00
ΤΣ		PSO696	Ενέργειες επικοινωνίας και Προβολής	Ενέργειες (Αριθμός)	4,00	8,00
ΤΣ		PSO697	Επικοινωνιακά σχέδια δράσης	Σχέδια (Αριθμός)	1,00	2,00

2.2.1.3. Indicative breakdown of the programmed resources (EU) by type of intervention

Reference point (e)(iv) of Article 22(3) CPR

Table 4: Dimension 1 - intervention field

Προτεραιότητα	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
7	ΕΤΠΑ	Μετάβαση	179. Ενημέρωση και επικοινωνία	563.036,85

7	ΕΤΠΑ	Μετάβαση	180. Προετοιμασία, υλοποίηση, παρακολούθηση και έλεγχος	750.715,80
7	ΕΤΠΑ	Μετάβαση	181. Αξιολόγηση και μελέτες, συλλογή δεδομένων	750.715,80
7	ΕΤΠΑ	Μετάβαση	182. Ενίσχυση της ικανότητας των αρχών του κράτους μέλους, των δικαιούχων και των οικείων εταίρων	1.689.110,55
7	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	179. Ενημέρωση και επικοινωνία	3.101.422,95
7	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	180. Προετοιμασία, υλοποίηση, παρακολούθηση και έλεγχος	4.135.230,60
7	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	181. Αξιολόγηση και μελέτες, συλλογή δεδομένων	4.135.230,60
7	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	182. Ενίσχυση της ικανότητας των αρχών του κράτους μέλους, των δικαιούχων και των οικείων εταίρων	9.304.268,85
7	ΤΣ		179. Ενημέρωση και επικοινωνία	3.050.235,30
7	ΤΣ		180. Προετοιμασία, υλοποίηση, παρακολούθηση και έλεγχος	4.066.980,40
7	ΤΣ		181. Αξιολόγηση και μελέτες, συλλογή δεδομένων	4.066.980,40
7	ΤΣ		182. Ενίσχυση της ικανότητας των αρχών του κράτους μέλους, των δικαιούχων και των οικείων εταίρων	9.150.705,90
7	Σύνολο			44.764.634,00

Table 7: Dimension 6 – ESF+ secondary themes

Προτεραιότητα	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
---------------	--------	-----------------------	---------	------------

Table 8: Dimension 7 – ESF+*, ERDF, Cohesion Fund and JTF gender equality dimension

Προτεραιότητα	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
---------------	--------	-----------------------	---------	------------

* In principle, 40 % for the ESF+ contributes to gender tracking. 100 % is applicable when Member State chooses to use Article 6 ESF+

3. Financing plan

Reference: points (g)(i), (ii) and (iii) of Article 22(3), Article 112(1), (2) and (3), and Articles 14 and 26 CPR

3.1. Transfers and contributions (1)

Reference: Articles 14, 26 and 27 CPR

Programme amendment related to	☐ contribution to InvestEU
	☐ transfer to instruments under direct or indirect management
	☐ transfer between ERDF, ESF+, Cohesion Fund or to another Fund or Funds

(1) Applicable only to programme amendments in accordance with Articles 14 and 26 except complementary transfers to the JTF in accordance with Article 27 CPR. Transfers shall not affect the annual breakdown of financial appropriations at the MFF level for a Member State.

Table 15A: Contributions to InvestEU* (breakdown by year)

Συνεισφορά από		Συνεισφορά σε	Κατανομή ανά έτος							
Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	InvestEU window	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	Σύνολο

* For each new request for contribution, a programme amendment shall set out the total amounts for each year by Fund and by category of region.

Table 15B: Contributions to InvestEU* (summary)

Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Sustainable Infrastructure (α)	Innovation and Digitisation (β)	SME (γ)	Social Investment and Skills (δ)	Σύνολο (ε)=(α)+(β)+(γ)+(δ)
Σύνολο						

* Cumulative amounts for all contributions done through programme amendments during the programming period. With each new request for contribution, a programme amendment shall set out the total amounts for each year by Fund and by category of region.

Justification, taking into account how those amounts contribute to the achievement of policy objectives selected in the programme in accordance with Article 10(1) of the InvestEU Regulation

--

Table 16A: Transfers to instruments under direct or indirect management (breakdown by year)

Μεταφορές από		Μεταφορές προς		Κατανομή ανά έτος							
Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Μέσο		2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	Σύνολο

Table 16B: Transfers to instruments under direct or indirect management* (summary)

Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Σύνολο
Σύνολο		

* Cumulative amounts for all transfers done through programme amendments during programming period. With each new request for transfer, a programme amendment shall set out the total amounts transferred for each year by Fund and by category of region.

Μεταφορές προς μέσα υπό άμεση ή έμμεση διαχείριση — Αιτιολόγηση

--

Table 17A: Transfers between ERDF, ESF+ and Cohesion Fund or to another Fund or Funds* (breakdown by year)

Μεταφορές από		Μεταφορές προς		Κατανομή ανά έτος							
Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	Σύνολο

* Transfer to other programmes. Transfers between ERDF and ESF+ can only be done within the same category of region.

Table 17B: Transfers between ERDF, ESF+ and Cohesion Fund or to another Fund or Funds (summary)

	ΕΤΠΑ			ΕΚΤ+			ΤΣ	ΕΤΘΑΥ	ΤΑΜΕ	ΤΕΑ	ΜΔΣΘ	Σύνολο
	Περισσότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	Μετάβαση	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	Περισσότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	Μετάβαση	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες						
Σύνολο												

* Cumulative amounts for all transfers done through programme amendments during the programming period. With each new request for transfer, a programme amendment shall set out the total amounts transferred for each year by Fund and category of region.

Transfers between shared management funds, including between cohesion policy funds - Justification

3.2. JTF: allocation in the programme and transfers (1)

3.3. Transfers between categories of region resulting from the mid-term review

Table 19A: Transfers between categories of region resulting from the mid-term review within the programme (breakdown by year)

Μεταφορές από	Μεταφορές προς	Κατανομή ανά έτος			
Κατηγορία περιφέρειας*	Κατηγορία περιφέρειας*	2025	2026	2027	Σύνολο

* Applicable to ERDF and ESF+ only

Table 19B: Transfers between categories of region resulting from the mid-term review, to other programmes (breakdown by year)

Μεταφορές από	Μεταφορές προς	Κατανομή ανά έτος			
Κατηγορία περιφέρειας*	Κατηγορία περιφέρειας*	2025	2026	2027	Σύνολο

* Applicable to ERDF and ESF+ only

3.4. Transfers back (1)

Table 20A: Transfers back (breakdown by year)

Μεταφορές από	Μεταφορές προς		Κατανομή ανά έτος							
InvestEU or other Union instrument	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	Σύνολο

(1) Applicable only to programme amendments for resources transferred back from other Union instruments, including elements of AMIF, ISF and BMVI, under direct or indirect management, or from InvestEU.

Table 20B: Transfers back* (summary)

Από	Προς						
InvestEU / Instrument	ΕΤΠΑ			ΕΚΤ+			Cohesion Fund
	Περισσότερο αναπτυγμένες	Μετάβαση	Ανεπτυγμένες	Περισσότερο αναπτυγμένες	Μετάβαση	Ανεπτυγμένες	

* Cumulative amounts for all transfers done through programme amendments during programming period. With each new request for transfer, a programme amendment shall set out the total amounts transferred for each year by Fund and by category of region.

3.5. Financial appropriations by year

Reference: point (g)(i) of Article 22(3) CPR and Article 3, 4 and 7 JTF Regulation

Table 10: Financial appropriations by year

Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	2021	2022	2023	2024	2025	2026		2027		Σύνολο
							Financial appropriation without flexibility amount	Flexibility amount	Financial appropriation without flexibility amount	Flexibility amount	
ΕΤΠΑ*	Μετάβαση	27.743.986,00	28.542.830,00	29.410.330,00	30.125.620,00	30.868.130,00	15.815.687,00	15.815.687,00	16.207.196,00	16.207.196,00	210.736.662,00
ΕΤΠΑ*	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	152.824.511,00	157.224.847,00	162.003.374,00	165.943.461,00	170.033.490,00	87.118.866,50	87.118.866,50	89.275.450,50	89.275.450,50	1.160.818.317,00
Σύνολο ΕΤΠΑ		180.568.497,00	185.767.677,00	191.413.704,00	196.069.081,00	200.901.620,00	102.934.553,50	102.934.553,50	105.482.646,50	105.482.646,50	1.371.554.979,00
ΤΣ		211.513.624,00	217.595.466,00	224.201.258,00	229.638.055,00	235.294.131,00	120.556.270,50	120.556.270,50	123.551.112,50	123.551.112,50	1.606.457.300,00
Σύνολο ΤΣ		211.513.624,00	217.595.466,00	224.201.258,00	229.638.055,00	235.294.131,00	120.556.270,50	120.556.270,50	123.551.112,50	123.551.112,50	1.606.457.300,00
Σύνολο		392.082.121,00	403.363.143,00	415.614.962,00	425.707.136,00	436.195.751,00	223.490.824,00	223.490.824,00	229.033.759,00	229.033.759,00	2.978.012.279,00

* Amounts after the complementary transfer to the JTF.

3.6. Total financial appropriations by fund and national co-financing

Reference: point (g)(ii) of Article 22(3), Article 22(6) and Article 36 CPR

For programmes under the Investment for jobs and growth goal where technical assistance in accordance with Article 36(4) CPR was chosen in the Partnership Agreement

Table 11: Total financial appropriations by fund and national co-financing

Policy / JTF specific objective number or technical assistance	Προτεραιότητα	Βάση για τον υπολογισμό της ενωσιακής στήριξης	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας*	Union contribution (a)=(g)+(h)	Breakdown of Union contribution		National contribution (b)=(c)+(d)	Indicative breakdown of national contribution		Σύνολο (ε) = (α) + (β)	Ποσοστό συγχρηματοδότησης (στ) = (α)/(ε)
						Less flexibility amount (g)	Flexibility amount (h)		Δημόσια (γ)	Ιδιωτικά (δ)		
2	1	Δημόσιο	ΕΤΠΑ	Μετάβαση	64.294.576,00	54.524.573,64	9.770.002,36	42.863.050,67	42.863.050,67		107.157.626,67	60,00
2	1	Δημόσιο	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	824.220.384,00	698.974.435,03	125.245.948,97	145.450.656,00	145.450.656,00		969.671.040,00	85,00
2	1	Δημόσιο	ΤΣ		97.750.000,00	82.896.510,47	14.853.489,53	17.250.000,00	17.250.000,00		115.000.000,00	85,00
2	2	Δημόσιο	ΕΤΠΑ	Μετάβαση	10.785.650,00	9.146.696,41	1.638.953,59	7.190.433,33	7.190.433,33		17.976.083,33	60,00
2	2	Δημόσιο	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	59.255.350,00	50.251.092,54	9.004.257,46	10.456.826,47	10.456.826,47		69.712.176,47	85,00
2	2	Δημόσιο	ΤΣ		242.361.317,30	205.533.580,32	36.827.736,98	42.769.644,23	42.769.644,23		285.130.961,53	85,00
2	3	Δημόσιο	ΕΤΠΑ	Μετάβαση	123.272.429,00	104.540.336,85	18.732.092,15	82.181.619,33	82.181.619,33		205.454.048,33	60,00
2	3	Δημόσιο	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	206.254.442,25	174.912.662,98	31.341.779,27	36.397.842,75	36.397.842,75		242.652.285,00	85,00
2	4	Δημόσιο	ΤΣ		676.204.779,70	573.452.855,24	102.751.924,46	119.330.255,24	119.330.255,24		795.535.034,94	85,00
2	5	Δημόσιο	ΤΣ		569.806.301,00	483.222.035,76	86.584.265,24	100.554.053,12	100.554.053,12		670.360.354,12	85,00
2	6	Δημόσιο	ΕΤΠΑ	Μετάβαση	8.630.428,00	7.318.975,20	1.311.452,80	5.753.618,67	5.753.618,67		14.384.046,67	60,00
2	6	Δημόσιο	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	50.411.987,75	42.751.539,93	7.660.447,82	8.896.233,13	8.896.233,13		59.308.220,88	85,00
ΤΑ36(4)	7	Δημόσιο	ΕΤΠΑ	Μετάβαση	3.753.579,00	3.183.196,89	570.382,11	2.502.386,00	2.502.386,00		6.255.965,00	60,00
ΤΑ36(4)	7	Δημόσιο	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	20.676.153,00	17.534.269,53	3.141.883,47	3.648.732,88	3.648.732,88		24.324.885,88	85,00
ΤΑ36(4)	7	Δημόσιο	ΤΣ		20.334.902,00	17.244.935,21	3.089.966,79	3.588.512,12	3.588.512,12		23.923.414,12	85,00
Σύνολο			ΕΤΠΑ	Μετάβαση	210.736.662,00	178.713.778,99	32.022.883,01	140.491.108,00	140.491.108,00		351.227.770,00	60,00
Σύνολο			ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	1.160.818.317,00	984.424.000,01	176.394.316,99	204.850.291,23	204.850.291,23		1.365.668.608,23	85,00
Σύνολο			ΤΣ		1.606.457.300,00	1.362.349.917,00	244.107.383,00	283.492.464,71	283.492.464,71		1.889.949.764,71	85,00

Policy / JTF specific objective number or technical assistance	Προτεραιότητα	Βάση για τον υπολογισμό της ενωσιακής στήριξης	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας*	Union contribution (a)=(g)+(h)	Breakdown of Union contribution		National contribution (b)=(c)+(d)	Indicative breakdown of national contribution		Σύνολο (ε) = (α) + (β)	Ποσοστό συγχρηματοδότησης (στ) = (α)/(ε)
						Less flexibility amount (g)	Flexibility amount (h)		Δημόσια (γ)	Ιδιωτικά (δ)		
Γενικό σύνολο					2.978.012.279,00	2.525.487.696,00	452.524.583,00	628.833.863,94	628.833.863,94		3.606.846.142,94	82,57

* For ERDF: less developed transition, more developed, and where applicable, special allocation for outermost and northerly sparsely populated regions. For ESF+, less developed, transition, more developed and, where applicable, additional allocation for outermost regions. For Cohesion Fund: not applicable. for technical assistance, application of categories of region depends on selection of a fund.

** Indicate the total JTF resources, including the complementary support transferred from the ERDF and the ESF+. The table shall not include the amounts in accordance to Article 7 JTF Regulation. In case of technical assistance financed from the JTF, the JTF resources should be split into resources related to Articles 3 and 4 JTF Regulation. For Article 4 JTF Regulation, there is no flexibility amount.

4. Enabling conditions

Reference: point (i) of Article 22(3) CPR

Table 12: Enabling conditions

Αναγκαίος πρόσφορος όρος	Ταμείο	Ειδικός στόχος	Fulfilment of enabling condition	Criteria	Fulfilment of criteria	Παραπομπή σε σχετικά έγγραφα	Αιτιολόγηση
1. Αποτελεσματικοί μηχανισμοί παρακολούθησης της αγοράς δημοσίων συμβάσεων			Όχι	Εφαρμόζονται μηχανισμοί παρακολούθησης που καλύπτουν όλες τις δημόσιες συμβάσεις και τις διαδικασίες σύναψής τους στο πλαίσιο των ταμείων σύμφωνα με τη νομοθεσία της Ένωσης για τις δημόσιες συμβάσεις Η απαίτηση αυτή περιλαμβάνει: 1. Ρυθμίσεις για τη διασφάλιση της συλλογής ουσιαστικών και αξιόπιστων δεδομένων σχετικά με τις διαδικασίες σύναψης δημοσίων συμβάσεων που υπερβαίνουν τα κατώτατα όρια της Ένωσης σύμφωνα με τις υποχρεώσεις υποβολής εκθέσεων κατά τα άρθρα 83 και 84 της οδηγίας 2014/24/ΕΕ και κατά τα άρθρα 99 και 100 της οδηγίας 2014/25/ΕΕ.	Όχι	Το κριτήριο δεν εκπληρώνεται.	Το κριτήριο δεν εκπληρώνεται.
				2. Ρυθμίσεις για να διασφαλίζεται ότι τα δεδομένα καλύπτουν τουλάχιστον τα ακόλουθα στοιχεία: α. Ποιότητα και ένταση του ανταγωνισμού: ονόματα των πλειοδοτών, αριθμός αρχικών υποψηφίων και συμβατική αξία· β. πληροφορίες για την τελική τιμή μετά την ολοκλήρωση και	Όχι	Το κριτήριο δεν εκπληρώνεται.	Το κριτήριο δεν εκπληρώνεται.

Αναγκαίος πρόσφορος όρος	Ταμείο	Ειδικός στόχος	Fulfilment of enabling condition	Criteria	Fulfilment of criteria	Παραπομπή σε σχετικά έγγραφα	Αιτιολόγηση
				για τη συμμετοχή των ΜΜΕ ως άμεσων πλειοδοτών, εφόσον τα εθνικά συστήματα παρέχουν αυτές τις πληροφορίες.			
				3. Ρυθμίσεις για τη διασφάλιση της παρακολούθησης και της ανάλυσης των δεδομένων από τις αρμόδιες εθνικές αρχές σύμφωνα με το άρθρο 83 παράγραφος 2 της οδηγίας 2014/24/ΕΕ και το άρθρο 99 παράγραφος 2 της οδηγίας 2014/25/ΕΕ.	Όχι	Το κριτήριο δεν εκπληρώνεται.	Το κριτήριο δεν εκπληρώνεται.
				4. Ρυθμίσεις για τη διάθεση στο κοινό των αποτελεσμάτων της ανάλυσης σύμφωνα με το άρθρο 83 παράγραφος 3 της οδηγίας 2014/24/ΕΕ και το άρθρο 99 παράγραφος 3 της οδηγίας 2014/25/ΕΕ.	Όχι	Το κριτήριο δεν εκπληρώνεται.	Το κριτήριο δεν εκπληρώνεται.
				5. Ρυθμίσεις που διασφαλίζουν ότι όλες οι πληροφορίες που υποδεικνύουν ύποπτες περιπτώσεις υπόνοιας νόθευσης διαγωνισμών κοινοποιούνται στους αρμόδιους εθνικούς φορείς σύμφωνα με το άρθρο 83 παράγραφος 2 της οδηγίας 2014/24/ΕΕ και το άρθρο 99 παράγραφος 2 της οδηγίας 2014/25/ΕΕ.	Όχι	Το κριτήριο δεν εκπληρώνεται.	Το κριτήριο δεν εκπληρώνεται.
2. Εργαλεία και ικανότητα για την αποτελεσματική εφαρμογή των κανόνων για τις			Ναι	Οι διαχειριστικές αρχές διαθέτουν τα εργαλεία και την ικανότητα ώστε να εξακριβώνουν τη συμμόρφωση με τους κανόνες για τις κρατικές	Ναι	1. Εγκύκλιος 101270/ΕΥΚΕ3633/30-9-2016 2. 42649/ΕΥΚΕ5351/10-4-2017 3. 64925/ΕΥΚΕ579/9-6-2017	Η Ειδική Υπηρεσία Κρατικών Ενισχύσεων (ΕΥΚΕ), μετά από συνεργασία με την Κεντρική Μονάδα Κρατικών Ενισχύσεων (ΚΕΜΚΕ), έχει εκδώσει προς τις ΔΑ τις εγκυκλίους (1)

Αναγκαίος πρόσφορος όρος	Ταμείο	Ειδικός στόχος	Fulfilment of enabling condition	Criteria	Fulfilment of criteria	Παραπομπή σε σχετικά έγγραφα	Αιτιολόγηση
κρατικές ενισχύσεις				ενισχύσεις: 1. Για τις προβληματικές επιχειρήσεις και τις επιχειρήσεις που υπόκεινται σε υποχρέωση ανάκτησης.		4. Εγκύκλιος 122645/ΕΥΚΕ2260/27-11-2019 5. Εγκύκλιος 34584/ΕΞ2019/05-04-2019 6. https://www.espa.gr/el/Documents/Provlmatiki_epix_Orismos_update_2.pdf	και (4) που αφορούν έλεγχο προβληματικότητας και έλεγχο σχετικά με επιχειρήσεις για τις οποίες εκκρεμεί διαδικασία ανάκτησης έπειτα από απόφαση της ΕΕ. Όσον αφορά τον έλεγχο προβληματικότητας, με τα έγγραφα (2) και (3) προσδιορίζονται τα στάδια που πρέπει να ακολουθηθούν, συγκεκριμένοι αλγόριθμοι και δίνονται περαιτέρω διευκρινίσεις. Στο espa.gr, αναρτήθηκε παρουσίαση για τον έλεγχο προβληματικής (6). Με το (5) παρέχονται οδηγίες για την συμμόρφωση με το θεσμικό πλαίσιο ΚΕ όταν χρησιμοποιούνται ως νομική βάση οι Απαλλακτικοί Κανονισμοί ή οι Καν. ήσσονος σημασίας της ΕΕ. Οι ΔΑ και οι ΕΦ πραγματοποιούν τον σχετικό έλεγχο για την ύπαρξη ΚΕ σε όλη την περίοδο 2014-20 και έχουν την απαιτούμενη τεχνογνωσία, ενώ ενημερώνονται μέσω εκπαίδευσεων και οδηγιών για τροποποιήσεις του θεσμικού πλαισίου. Σε σχέση με τις επιχειρήσεις για τις οποίες εκκρεμεί διαδικασία ανάκτησης, οι δικαιούχοι των ενισχύσεων εξάγουν το σχετικό δικαιολογητικό από το TAXIS και το επισυνάπτουν στην αίτηση χρηματοδότησης.
				2. Μέσω της πρόσβασης σε συμβουλές εμπειρογνομόνων και καθοδήγηση σε θέματα	Ναι	1. Νόμος 4152/2013 2. Υπουργική Απόφαση	Με το Ν. 4152/2013 συστήθηκε σύστημα ελέγχου ΚΕ και οι αρμόδιες υπηρεσίες (ΚΕΜΚΕ, ΑΜΚΕ). Το

Αναγκαίος πρόσφορος όρος	Ταμείο	Ειδικός στόχος	Fulfilment of enabling condition	Criteria	Fulfilment of criteria	Παραπομπή σε σχετικά έγγραφα	Αιτιολόγηση
				κρατικών ενισχύσεων που παρέχονται από εμπειρογνώμονες κρατικών ενισχύσεων τοπικών ή εθνικών φορέων.		<p>69135/EΥΘΥ626/2015</p> <p>3. Εγκύκλιος 74391/EΥΚΕ2634/13-7-2016</p> <p>4. Έγγραφο 115150/EΥΚΕ4023/2-11-2016</p> <p>5. Κείμενο οδηγιών 139119 ΕΞ2016 ΕΜΠ/9.8.2016 (9α,β).</p> <p>6. Εγκύκλιος 109658 ΕΞ2019 ΕΜΠ/4.10.2019</p> <p>7. Εγκύκλιος 00430 ΕΞ 2017 ΕΜΠ/5.12.2017</p> <p>8. Εγκύκλιος 001879 ΕΞ2016 ΕΜΠ/23.12.2016</p> <p>9. Έγγραφο ΚΜΚΕ 0004020 ΕΞ 2018/4.12.2018</p>	<p>σύστημα ελέγχου έχει σαν σκοπό την υποστήριξη των φορέων χορήγησης ΚΕ.</p> <p>Με την (2) ΥΑ καθορίστηκαν οι αρμοδιότητες της ΕΥΚΕ, ως ΑΜΚΕ του Υπ. Αν.Επ. στις οποίες μεταξύ άλλων περιλαμβάνονται όλες οι συγγρ/μενες πράξεις.</p> <p>Με τα έγγραφα 3- 9 δόθηκαν:</p> <ul style="list-style-type: none"> - οδηγίες με τις συγκεκριμένες διαδικασίες που πρέπει να ακολουθούν ανά στάδιο και ανά περίπτωση - λίστες ελέγχου για την αναγνώριση ύπαρξης πιθανής ΚΕ, - οδηγίες διασφάλισης ορθής εφαρμογή του θεσμικού πλαισίου ΚΕ - οδηγίες για τις διαδικασίες έγκρισης και συντονισμού μέτρων ΚΕ - οδηγίες για τις υποχρεώσεις και τις διαδικασίες δημοσίευσης στοιχείων χορηγούμενων ΚΕ - οδηγίες σχετικά με τις υποχρεώσεις για την καταχώρηση πληροφοριών στο ηλεκτρονικό σύστημα διαφάνειας για τις ΚΕ (Transparency Award Module - TAM). <p>Επιπροσθέτως η ΕΥΚΕ:</p> <ul style="list-style-type: none"> - έχει εκδώσει οδηγούς για έλεγχο ύπαρξης ΚΕ σε τομείς οικονομικής δραστηριότητας - υλοποιεί μάθημα ασύγχρονης τηλεκαίτευσης σε θέματα ΚΕ - έχει αναπτύξει Πληροφοριακό Σύστημα (ΠΣΚΕ), με ενσωματωμένες τις απαιτήσεις των κανονισμών ΚΕ το οποίο είναι υποχρεωτικό στα ΕΔΕΤ.

Αναγκαίος πρόσφορος όρος	Ταμείο	Ειδικός στόχος	Fulfilment of enabling condition	Criteria	Fulfilment of criteria	Παραπομπή σε σχετικά έγγραφα	Αιτιολόγηση
3. Αποτελεσματική εφαρμογή και υλοποίηση του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων			Ναι	<p>Εφαρμόζονται αποτελεσματικοί μηχανισμοί για τη διασφάλιση της συμμόρφωσης με τον Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης (στο εξής: Χάρτης), οι οποίοι περιλαμβάνουν:</p> <p>1. Ρυθμίσεις οι οποίες διασφαλίζουν τη συμμόρφωση των προγραμμάτων που στηρίζονται από τα ταμεία και της υλοποίησης τους με τις σχετικές διατάξεις του Χάρτη.</p>	Ναι	<p>Γενικό πλαίσιο:</p> <p>- Ν. 4780/2021 «Εθνική Αρχή Προσβασιμότητας, Εθνική Επιτροπή για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου και Εθνική Επιτροπή Βιοηθικής και Τεχνοηθικής» (ΦΕΚ 30Α/28-02-21)</p> <p>- Εθνική Επιτροπή για Τα Δικαιώματα του Ανθρώπου</p> <p>Πλαίσιο ΕΣΠΑ:</p> <p>- 2014-2020 https://www.espa.gr/el/pages/staticImplementationControl.aspx και https://www.espa.gr/el/Pages/SDE_Diadiikasies.aspx</p> <p>- 2021-2027 https://www.espa.gr/el/Pages/Sxediasmos21-27.aspx και https://www.espa.gr/el/Pages/Diavoulefsis.aspx</p> <p>- https://www.facebook.com/espaofficial.gr/</p>	<p>Η τήρηση της εφαρμογής του Χάρτη στην εφαρμογή των ΕΔΕΤ για την ΠΠ 2021-2027 θα καλύπτει 3 διαδοχικές φάσεις, με επιμέρους ενέργειες οι οποίες θα εκτελούνται από συγκεκριμένους επισπεύδοντες φορείς:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Κατάρτιση των εγγράφων προγραμματισμού (κατάρτιση ΕΣΠΑ & Προγραμμάτων) 2. Σύσταση/ Κατάρτιση των συστημάτων διαχείρισης, παρακολούθησης και ελέγχου 3. Εφαρμογή προγραμμάτων και πραγματοποίηση συγκεκριμένων δράσεων κατά την υλοποίηση τους <p>Στην τρέχουσα συγκυρία που εξετάζεται η αρχική εκπλήρωση του ΑΟ, αξιολογείται η συμμόρφωση με τις αρχές του Χάρτη κατά την κατάρτιση των εγγράφων προγραμματισμού (ΕΣΠΑ & Προγραμμάτων), ενώ κατά την υλοποίηση - καθόλη την ΠΠ – λαμβάνεται μέριμνα σε επίπεδο κατάρτισης και τήρησης του Συστήματος Διαχείρισης και Ελέγχου, του Οδηγού Επικοινωνίας, κλ.π.</p>
				2. Ρυθμίσεις περί υποβολής εκθέσεων προς την επιτροπή παρακολούθησης όσον αφορά περιπτώσεις μη συμμόρφωσης	Ναι	<p>Διαχειριστικές Αρχές με εισροή από ΕΑΔ σύμφωνα με την Διαδικασία του ΣΔΕ «ΔVIII_3 Υποδοχή και Εξέταση Καταγγελιών» στο κεφ. ΛΠ.VIII:</p>	<p>Το καθήκον των εθνικών αρχών να διασφαλίζουν τον σεβασμό και την προστασία των θεμελιωδών δικαιωμάτων είναι ιδιαίτερος σημαντικό</p>

Αναγκαίος πρόσφορος όρος	Ταμείο	Ειδικός στόχος	Fulfilment of enabling condition	Criteria	Fulfilment of criteria	Παραπομπή σε σχετικά έγγραφα	Αιτιολόγηση
				με τον Χάρτη πράξεων οι οποίες στηρίζονται από τα ταμεία και καταγγελίες σχετικά με τον Χάρτη που υποβάλλονται σύμφωνα με τις ρυθμίσεις κατά το άρθρο 69 παράγραφος 7.		<p>Διαχείριση κινδύνων</p> <p>https://www.espa.gr/el/Pages/SDE_Diadiakias.aspx</p>	<p>όσον αφορά τις καταγγελίες που τα κράτη μέλη μπορούν να λαμβάνουν σχετικά με ενδεχόμενη παραβίαση του Χάρτη. Σχετική με το θέμα της παρακολούθησης της εφαρμογής και της υλοποίησης του Χάρτη στα ΚΜ είναι η υποχρέωση των ΚΜ που απορρέει από το άρ.74 παρ. 3 του ΚΚΔ (1303/2013) να διαθέτουν αποτελεσματικές ρυθμίσεις για την εξέταση των καταγγελιών σχετικά με τα ΕΔΕΤ που υποβάλλονται από νομικά ή φυσικά πρόσωπα καθώς και το άρ.69 (7) του ΚΚΔ (1060/2021).</p> <p>Για το σκοπό αυτό, στη Διαδικασία του ΣΔΕ 2014-2020 ΔVIII_3 «Υποδοχή και Εξέταση Καταγγελιών», ήδη προβλέπεται και περιγράφεται η λειτουργία μηχανισμού καταγγελιών (βλ. σημείο 2), με εθνικό σημείο υποδοχής την Εθνική Αρχή Διαφάνειας (ΕΑΔ)*, που είναι η ελληνική AFCOS. Η ΕΑΔ συνδράμει τις ΔΑ με σχετικές αναφορές και στη νέα ΠΠ 2021-2027, θα υπάρχει πρόβλεψη ώστε η ΔΑ να ενημερώνει την Επιτροπή Παρακολούθησης και για τις καταγγελίες.</p> <p>* Σημειώνεται ότι η αναφορά στη Διαδικασία ΔVIII_3 της ΓΓ για την Καταπολέμηση της Διαφθοράς αντικαθίσταται από την ΕΑΔ που ορίστηκε ως ελληνική AFCOS.</p>
4. Υλοποίηση και εφαρμογή της			Ναι	Εφαρμόζεται εθνικό πλαίσιο για τη διασφάλιση της εφαρμογής	Ναι	<ul style="list-style-type: none"> Σύμβαση ΗΕ για τα Δικαιώματα των Ατόμων με Αναπηρίες, 	<ul style="list-style-type: none"> N. 4488/2017

Αναγκαίος πρόσφορος όρος	Ταμείο	Ειδικός στόχος	Fulfilment of enabling condition	Criteria	Fulfilment of criteria	Παραπομπή σε σχετικά έγγραφα	Αιτιολόγηση
<p>Σύμβασης των Ηνωμένων Εθνών για τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρία (UNCRPD) σύμφωνα με την απόφαση 2010/48 /ΕΚ του Συμβουλίου</p>				<p>της UNCRPD, το οποίο περιλαμβάνει:</p> <p>1. Στόχους με μετρήσιμα ορόσημα, συλλογή δεδομένων και μηχανισμούς παρακολούθησης.</p>		<p>κύρωση από ΕΕ:23.12.2010, κύρωση από Ελλάδα:</p> <p>N. 4074/2012, 11.04.2012</p> <ul style="list-style-type: none"> • «ΚΑΤΕΥΘΥΝΤΗΡΙΕΣ – ΟΡΓΑΝΩΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΗΣ ΣΥΜΒΑΣΗΣ ΤΩΝ ΗΕ ΓΙΑ ΤΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΤΩΝ ΑΤΟΜΩΝ ΜΕ ΑΝΑΠΗΡΙΕΣ», άρθρα 59 - 74 του Ν. 4488/ 2017, ΦΕΚ 137 - 13.09.2017 • τελικό ΕΘΝΙΚΟ ΣΧΕΔΙΟ ΔΡΑΣΗΣ ΓΙΑ ΤΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΤΩΝ ΑΤΟΜΩΝ ΜΕ ΑΝΑΠΗΡΙΑ • Ν. 4780/2021 «Εθνική Αρχή Προσβασιμότητας, Εθνική Επιτροπή για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου και Εθνική Επιτροπή Βιοηθικής και Τεχνοηθικής» (ΦΕΚ 30Α/28-02-21) • Εθνική Επιτροπή για Τα Δικαιώματα του Ανθρώπου 	<ul style="list-style-type: none"> • 2020: ολοκληρώθηκε κατόπιν δημόσιας διαβούλευσης το Εθνικό Σχέδιο Δράσης για τα Δικαιώματα των Ατόμων με Αναπηρία (ΕΣΔ), ορίστηκαν Επιμέρους Σημεία Αναφοράς σε Υπουργεία, Περιφέρειες, Δήμους και ενεργοποιήθηκαν για την παρακολούθησή του. • Το ΕΣΔ αποτελεί οδικό χάρτη με πλαίσιο δράσεων ιδίως για την περίοδο 2020-2023 (καταγράφονται ωστόσο διαρκείς δράσεις με ορίζοντα υλοποίησης έως και το 2029) με 6 πυλώνες και 30 στόχους. Η πορεία υλοποίησής του παρακολουθείται από τον Συντονιστικό Μηχανισμό στην Κυβέρνηση, τον Υπουργό Επικρατείας και από τη ΓΓ Συντονισμού της Προεδρίας της Κυβέρνησης, με αξιοποίηση του ΟΠΣ του Κυβερνητικού Έργου ΜΑΖΙ. Το ΕΣΔ συνθέτει σε έναν ενιαίο στρατηγικό προγραμματισμό δράσεις Υπουργείων και αρμόδιων φορέων που αναλύονται σε επιμέρους έργα με χρονοδιάγραμμα υλοποίησης, δείκτες παρακολούθησης, αξιολόγησης και υπεύθυνους υλοποίησης. • Όλοι οι εμπλεκόμενοι φορείς στην εφαρμογή του ΕΣΔ διαβουλεύονται με την ΕΣΑμεΑ και τα μέλη της. Τα αποτελέσματα της παρακολούθησης και αξιολόγησης διατίθενται ετησίως στη δημοσιότητα, ενώ παράλληλα υποστηρίζεται η διοργάνωση δράσεων διαβούλευσης της πορείας εφαρμογής του ΕΣΔ.

Αναγκαίος πρόσφορος όρος	Ταμείο	Ειδικός στόχος	Fulfilment of enabling condition	Criteria	Fulfilment of criteria	Παραπομπή σε σχετικά έγγραφα	Αιτιολόγηση
				<p>2. Ρυθμίσεις που διασφαλίζουν ότι η πολιτική, η νομοθεσία και τα πρότυπα προσβασιμότητας αντανακλώνται δεόντως στην προετοιμασία και την υλοποίηση των προγραμμάτων.</p>	Ναι	<ul style="list-style-type: none"> • 2014-2020 Σύστημα Διαχείρισης & Ελέγχου 2014-2020 (Επιλογή & Έγκριση, Επιτόπιες Επαληθεύσεις, κ.α.) Ιστοσελίδα με προσβάσιμο περιεχόμενο για ΑμεΑ • 2021-2027 ο Σχεδιασμός ΕΣΠΑ & Προγραμμάτων 2021-2027 Αποδέκτες 1ης & 2ης εγκυκλίου σχεδιασμού: ☐ Υποβολή πρότασης ΕΣΑμεΑ ☐ Σύνθεση ΟΣΠ4 (συμμετοχή ΕΣΑμεΑ) ο Διαβουλευσεις Προγραμμάτων ο Εθνικό Αναπτυξιακό Συνέδριο για το νέο ΕΣΠΑ 2021-2027 και σχετικές εκδηλώσεις • https://www.facebook.com/esp.aofficial.gr/ • ΕΣΑΜΕΑ : συγχρ/μενη δράση για την ενίσχυση της θεσμικής της ικανότητας και ανάπτυξη του Παρατηρητηρίου ΑμεΑ 	<ul style="list-style-type: none"> • Ο Συντονιστικός Μηχανισμός του ΕΣΔ πρόβη με τη βοήθεια ομάδας εκπροσώπων της Δημόσιας Διοίκησης και σε διαβούλευση με ΚτΠ σε κωδικοποίηση του συνόλου της νομοθεσίας για ζητήματα αναπηρίας (6ος 2021). • Κατά το σχεδιασμό και την υλοποίηση του ΕΣΠΑ και των ΕΠ της ΠΠ 2014-20: ενσωμάτωση των αρχών της μη διάκρισης και προσβασιμότητας των ΑμεΑ στις διαδικασίες του ΣΔΕ 2014-20, στην στρατηγική επικοινωνίας των ΕΠ, χρηματοδότηση της ΕΣΑμεΑ για την ενίσχυση των ικανοτήτων της και συμμετοχή της στις Επιτροπές Παρακολούθησης, εκπαίδευση των ΔΑ όπως προβλέπονταν στην ΕΑΚ 3 «Αναπηρία». • Όλα όσα πραγματοποιήθηκαν σχετικά κατά την ΠΠ 2014-20 θα εξακολουθήσουν να διενεργούνται και κατά την ΠΠ 2021-27. Επιπλέον έχουν ήδη αναληφθεί σχετικές ενέργειες όπως η ανασύσταση Ομάδας Εργασίας για τα ΑμεΑ σε κεντρικό/επιτελικό επίπεδο με την αρ. πρωτ. 5812/19.01.2021, ενώ λαμβάνεται μέριμνα για αντιπροσωπευτική εκπροσώπηση και συνεργασία τόσο στην παρούσα φάση του σχεδιασμού (κείμενο ΕΣΠΑ 2021-27, Προγράμματα), όσο και κατά την ενεργοποίηση και υλοποίηση. Ενδεικτικά αναφέρεται η συμμετοχή της ΕΣΑμεΑ στο σχεδιασμό του ΕΣΠΑ 2021-27 μέσα από την Ομάδα του

Αναγκαίος πρόσφορος όρος	Ταμείο	Ειδικός στόχος	Fulfilment of enabling condition	Criteria	Fulfilment of criteria	Παραπομπή σε σχετικά έγγραφα	Αιτιολόγηση
							Στόχου Πολιτικής 4.
				3. Ρυθμίσεις περί υποβολής εκθέσεων προς την επιτροπή παρακολούθησης όσον αφορά περιπτώσεις μη συμμόρφωσης με την UNCRPD πράξεων οι οποίες στηρίζονται από τα ταμεία και καταγγελίες σχετικά με την UNCRPD που υποβάλλονται σύμφωνα με τις ρυθμίσεις κατά το άρθρο 69 παράγραφος 7.	Ναι	<p>Διαχειριστικές Αρχές με εισροή από ΕΑΔ σύμφωνα με την Διαδικασία του ΣΔΕ «ΔVIII_3 Υποδοχή και Εξέταση Καταγγελιών» στο κεφ. ΛΠ.VIII: Διαχείριση κινδύνων https://www.espa.gr/el/Pages/SDE_Diadiakias.aspx</p> <p>* Σημειώνεται ότι η αναφορά στη Διαδικασία ΔVIII_ της Γενικής Γραμματείας για την Καταπολέμηση της Διαφθοράς αντικαθίσταται από την Εθνική Αρχή Διαφάνειας που ορίστηκε ως ελληνική AFCOS</p>	<p>Σχετική με το θέμα της παρακολούθησης της εφαρμογής και της υλοποίησης των αρχών της μη διάκρισης και προσβασιμότητας των ΑμεΑ στα ΚΜ είναι η υποχρέωση που απορρέει από το α. 74 παρ. 3 του 1303/13 να διαθέτουν αποτελεσματικές ρυθμίσεις για την εξέταση των καταγγελιών σχετικά με τα ΕΔΕΤ που υποβάλλονται από νομικά ή φυσικά πρόσωπα, καθώς και το α. 69 (7) του 1060/2021 της ΠΠ 2021-27.</p> <p>Στη Διαδικασία του ΣΔΕ 2014-20 ΔVIII_3 Υποδοχή και Εξέταση Καταγγελιών προβλέπεται και περιγράφεται η λειτουργία μηχανισμού καταγγελιών με εθνικό σημείο υποδοχής την Εθνική Αρχή Διαφάνειας (ελληνική AFCOS). Η ΕΑΔ προβλέπεται να συνδράμει τις ΔΑ με σχετικές αναφορές και στη νέα ΠΠ 2021-27 και θα υπάρχει πρόβλεψη ώστε να ενημερώνεται η Επιτροπή Παρακολούθησης για τις καταγγελίες.</p> <p>Επίσης, με την ενεργοποίηση του δικτύου Κεντρικού και Επιμέρους Σημείων Αναφοράς σε Υπουργεία, Περιφέρειες και Δήμους του Ν. 4488/2017, θα ληφθεί μέριμνα να συγκεντρώνονται και κατατίθενται σε ενιαία έκθεση ετησίως στον Συντονιστικό Μηχανισμό και κάθε άλλο αρμόδιο φορέα και υπηρεσία, ζητήματα συμμόρφωσης με τη Σύμβαση των ΗΕ</p>

Αναγκαίος πρόσφορος όρος	Ταμείο	Ειδικός στόχος	Fulfilment of enabling condition	Criteria	Fulfilment of criteria	Παραπομπή σε σχετικά έγγραφα	Αιτιολόγηση
							για τα Δικαιώματα των ΑμεΑ ιδίως στο πλαίσιο υλοποίησης συγχρ/μενων προγραμμάτων.
2.1. Στρατηγικό πλαίσιο πολιτικής για τη στήριξη της ενεργειακής απόδοσης με ανακαίνιση οικιστικών και μη οικιστικών κτιρίων	ΕΤΠΑ ΤΣ	RSO2.1. Promoting energy efficiency and reducing greenhouse gas emissions	Ναι	1. Εθνική μακροπρόθεσμη στρατηγική ανακαίνισης για την υποστήριξη της ανακαίνισης του εθνικού αποθέματος οικιστικών και μη οικιστικών κτιρίων, σύμφωνα με τις απαιτήσεις της οδηγίας 2010/31/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, η οποία:α) ορίζει ενδεικτικά ορόσημα για το 2030, το 2040 και το 2050·β) παρέχει ενδεικτική περιγραφή των χρηματοδοτικών πόρων για την υποστήριξη της υλοποίησης της στρατηγικής·γ) ορίζει αποτελεσματικούς μηχανισμούς για την προώθηση των επενδύσεων στην ανακαίνιση κτιρίων.	Ναι	<p>– Μακροπρόθεσμη Στρατηγική για την Ανακαίνιση του Κτιριακού Αποθέματος (ΥΑ ΥΠΕΝ/ΔΕΠΕΑ/20334/ 148/01.03.2021, ΦΕΚ Β' 974), στο πλαίσιο εφαρμογής της Ευρωπαϊκής Οδηγίας για την Ενεργειακή Απόδοση των Κτιρίων (ΟΕΑΚ – 2010/31/ΕΕ) (https://ypen.gov.gr/wp-content/uploads/2021/03/YA-20334_148_01.03.2021_ΦΕΚ_974-B-12.03.2021_ΜΑΚΡΟΠΡΟΘΕΣΜΗ-ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ-ΑΝΑΚΑΙΝΙΣΗΣ-ΚΤΙΡΙΩΝ-ΕΩΣ-ΤΟ-2050.pdf).</p> <p>□ National Energy and Climate Plan (https://ec.europa.eu/energy/sites/ener/files/el_final_necp_main_en.pdf)</p>	<p>Α) Η έκθεση περιλαμβάνει ανασκόπηση του κτιριακού αποθέματος, εξειδικεύει το αναμενόμενο ποσοστό ανακαινισμένων κτιρίων ('30, '40, '50) και τις ενεργειακές παρεμβάσεις στον οδικό χάρτη. Το ποσοστό ανακαίνισης για τη δεκαετία '21-'30, 12-15% των κτιρίων σύμφωνα με το ΕΣΕΚ, είναι με 60.000 κτίρια/κτιριακές μονάδες ετησίως.</p> <p>Β) Η κοστολόγηση των στόχων που υλοποιούνται στο πλαίσιο του ΕΣΕΚ, υπολογίσθηκε σε 9δισ για την ενεργειακή απόδοση, εκ των οποίων περίπου τα 5δισ αφορούν στον κτιριακό τομέα, με μόχλευση 50-60%. Για την χρηματοδότηση τους προβλέπεται η χρήση πόρων από το ΕΣΠΑ 2021-2027, το RRF, τους εκπλεηστριασμούς δικαιωμάτων, την ΕΙΒ και το εθνικό ΠΔΕ.</p> <p>Γ) Περιλαμβάνεται η συμμετοχή των ΕΕΥ μέσω των ΣΕΑ στην υλοποίηση των παρεμβάσεων. Έτσι επιτυγχάνονται καλύτερα ενεργειακά αποτελέσματα στην επίτευξη των στόχων και διευκολύνεται η μόχλευση ιδιωτικών κεφαλαίων λόγω καλύτερης οικονομικής απόδοσης. Παραδείγματα προγραμμάτων είναι το «ΗΛΕΚΤΡΑ» και το σχήμα ανταγωνιστικών διαδικασιών.</p>

Αναγκαίος πρόσφορος όρος	Ταμείο	Ειδικός στόχος	Fulfilment of enabling condition	Criteria	Fulfilment of criteria	Παραπομπή σε σχετικά έγγραφα	Αιτιολόγηση
				2. Μέτρα βελτίωσης της ενεργειακής απόδοσης για την επίτευξη της απαιτούμενης εξοικονόμησης ενέργειας	Ναι	<p>- Με την ΔΕΠΕΑ/178581/30.6.2017 κοινή Υπουργική Απόφαση (ΦΕΚ Β' 2367) εγκρίθηκε ο Κανονισμός Ενεργειακής Απόδοσης Κτιρίων (KENAK) https://www.teepelop.gr/wp-content/uploads/2017/07/FEK-B-2367-12.7.2017.pdf.</p> <p>- Με την ΥΠΕΝ/ΔΕΠΕΑ/85251/27.11.2018 Υπουργική Απόφαση (ΦΕΚ Β' 5447) εγκρίθηκε το Εθνικό Σχέδιο αύξησης του αριθμού των Κτιρίων με Σχεδόν Μηδενική Κατανάλωση Ενέργειας (ΚΣΜΚΕ) http://www.opengov.gr/minenv/wp-content/uploads/2018/09/ethniko_sxedio_KSMKE.pdf</p>	<p>- Με την ΔΕΠΕΑ/178581/30.6.2017 κοινή Υπουργική Απόφαση (ΦΕΚ Β' 2367) εγκρίθηκε ο Κανονισμός Ενεργειακής Απόδοσης Κτιρίων (KENAK), σύμφωνα με το άρθρο 3 του ν.4122/2013, ο οποίος ενσωμάτωσε και την Οδηγία 2010/31/ΕΕ. Στον KENAK περιγράφεται η βάση μεθοδολογίας για τον υπολογισμό της ενεργειακής απόδοσης των κτιρίων και καθορίζονται οι ελάχιστες απαιτήσεις για την ενεργειακή απόδοση των κτιρίων και των δομικών στοιχείων.</p> <p>- Με την ΥΠΕΝ/ΔΕΠΕΑ/85251/27.11.2018 Υπουργική Απόφαση (ΦΕΚ Β' 5447) εγκρίθηκε το Εθνικό Σχέδιο αύξησης του αριθμού των Κτιρίων με Σχεδόν Μηδενική Κατανάλωση Ενέργειας (ΚΣΜΚΕ), σύμφωνα με το άρθρο 9 του ν.4122/2013, ο οποίος ενσωμάτωσε και την Οδηγία 2010/31/ΕΕ, στο οποίο αναλύονται τα χαρακτηριστικά των ΚΣΜΚΕ, καθώς και πολιτικές, μέτρα και δράσεις για την αύξηση του αριθμού των ΚΣΜΚΕ.</p>
2.2. Διακυβέρνηση του τομέα της ενέργειας	ΕΤΠΑ ΤΣ	RSO2.1. Promoting energy efficiency and reducing greenhouse gas emissions RSO2.2. Promoting renewable energy	Ναι	Το ενοποιημένο εθνικό σχέδιο για την ενέργεια και το κλίμα κοινοποιείται στην Επιτροπή, σύμφωνα με το άρθρο 3 του κανονισμού (ΕΕ) 2018/1999 και σύμφωνα με τους μακροπρόθεσμους στόχους μείωσης των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου στο πλαίσιο	Ναι	<p>- National Energy and Climate Plan (https://ec.europa.eu/energy/sites/ener/files/el_final_necp_main_en.pdf)</p> <p>- Commission Staff Working Document – “Assessment of the final national energy and climate plan of Greece” 14.10.2020 SWD(2020) 907 final</p>	Το Εθνικό Σχέδιο για την Ενέργεια και το Κλίμα (ΕΣΕΚ) αποτελεί για την Ελλάδα ένα Στρατηγικό Σχέδιο για τα θέματα του Κλίματος και της Ενέργειας. Στο ΕΣΕΚ παρουσιάζεται ένας αναλυτικός οδικός χάρτης για την επίτευξη συγκριμένων Ενεργειακών και Κλιματικών Στόχων έως το 2030, στοιχείο που το χαρακτηρίζει ως

Αναγκαίος πρόσφορος όρος	Ταμείο	Ειδικός στόχος	Fulfilment of enabling condition	Criteria	Fulfilment of criteria	Παραπομπή σε σχετικά έγγραφα	Αιτιολόγηση
		in accordance with Renewable Energy Directive (EU) 2018/2001[1], including the sustainability criteria set out therein		της συμφωνίας του Παρισιού και περιλαμβάνει: 1. Όλα τα στοιχεία που απαιτούνται από το υπόδειγμα στο παράρτημα I του κανονισμού (ΕΕ) 2018/1999.			<p>κείμενο αναφοράς για την επόμενη δεκαετία. Το ΕΣΕΚ παρουσιάζει και αναλύει Προτεραιότητες και Μέτρα Πολιτικής σε ένα ευρύ φάσμα αναπτυξιακών και οικονομικών δραστηριοτήτων προς όφελος της Ελληνικής κοινωνίας.</p> <p>Το ΕΣΕΚ αξιολογήθηκε θετικά από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή το 2020 (Commission Staff Working Document – “Assessment of the final national energy and climate plan of Greece” / 14.10.2020 SWD(2020) 907 final).</p> <p>Επισημαίνεται ότι το τελικό εγκριθέν ΕΣΕΚ συντάχθηκε σύμφωνα με τον μορφότυπο του Παραρτήματος I του Κανονισμού 2018/1999 και περιέχει όλα τα απαιτούμενα στοιχεία του ίδιου Κανονισμού.</p>
				2. Περιγραφή των προβλεπόμενων χρηματοδοτικών πόρων και μηχανισμών για μέτρα προώθησης της ενέργειας με χαμηλές εκπομπές διοξειδίου του άνθρακα.	Ναι	- National Energy and Climate Plan (https://ec.europa.eu/energy/sites/ener/files/el_final_necp_main_en.pdf)	<p>Οι στόχοι που τίθενται στο πλαίσιο του ΕΣΕΚ είναι ποσοτικοποιημένοι και κοστολογημένοι. Επίσης, έχουν καθοριστεί ενδιάμεσα χρονικά ορόσημα, τα οποία επιτρέπουν την παρακολούθηση της πορείας επίτευξης των στόχων και σχετίζονται με την επιτυχή υιοθέτηση και λειτουργία ενός μείγματος πολιτικών και μέτρων.</p> <p>Ειδικά, βάσει αυτών των Προτεραιοτήτων και Μέτρων, θα αναγνωρίζεται και θα αναδεικνύεται η ανάγκη για συνέργειες και συμπληρωματικές δράσεις σε όλες τους τομείς/κλάδους της Ελληνικής Οικονομίας.</p>

Αναγκαίος πρόσφορος όρος	Ταμείο	Ειδικός στόχος	Fulfilment of enabling condition	Criteria	Fulfilment of criteria	Παραπομπή σε σχετικά έγγραφα	Αιτιολόγηση
							Επισημαίνεται ότι στο τελικό εγκριθέν ΕΣΕΚ προβλέπονται οι αναγκαίοι χρηματοδοτικοί πόροι και περιγράφονται μηχανισμοί για τα μέτρα προώθησης χαμηλών εκπομπών σε διοξείδιο του άνθρακα (Chapter3 POLICIES and MEASURES).
2.3. Αποτελεσματική προώθηση της χρήσης ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές σε όλους τους τομείς και σε ολόκληρη την ΕΕ	ΕΤΠΑ	RSO2.2. Promoting renewable energy in accordance with Renewable Energy Directive (EU) 2018/2001[1], including the sustainability criteria set out therein	Nαι	Εφαρμόζονται μέτρα που εξασφαλίζουν: 1. Συμμόρφωση με τον δεσμευτικό εθνικό στόχο για τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας έως το 2020 και με το συγκεκριμένο μερίδιο ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές ως γραμμή βάσης έως το 2030 ή λαμβάνοντας επιπρόσθετα μέτρα σε περίπτωση που δεν διατηρηθεί η γραμμή βάσης εντός οποιασδήποτε μονοετούς περιόδου σύμφωνα με την οδηγία (ΕΕ) 2018/2001 και τον κανονισμό (ΕΕ) 2018/1999.	Nαι	<ul style="list-style-type: none"> – Ν.4414/2016 “Νέο καθεστώς στήριξης των σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας και Συμπααραγωγή Ηλεκτρισμού και Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης...” – Ν. 4513/2018 (ΦΕΚ Α’ 9) εισήχθη πλαίσιο σύστασης και λειτουργίας Ενεργειακών Κοινοτήτων. – Με το άρθρο 14Α του ν.3468/2006 (ΦΕΚ Α’ 129), όπως ισχύει, προβλέπεται η δυνατότητα αυτοπαραγωγής με ενεργειακό και εικονικό ενεργειακό συμψηφισμό. 	<p>Με το νόμο 4414/2016, καθορίζεται το πλαίσιο λειτουργικής ενίσχυσης των ΑΠΕ για την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας, το οποίο εξειδικεύτηκε με σχετικές αποφάσεις.</p> <p>Επίσης στο θεσμικό πλαίσιο προβλέπονται πρόσθετα μέτρα και πολιτικές για την προώθηση της διείσδυσης των ΑΠΕ, που αφορούν στη δυνατότητα αυτοπαραγωγής με ενεργειακό και εικονικό ενεργειακό συμψηφισμό, και τον καθορισμό του πλαισίου ένταξης σταθμών ΑΠΕ σε καθεστώς ριζικής ανανέωσης (repowering)</p> <p>Σύμφωνα με τα επίσημα στοιχεία της Eurostat το τελευταίο έτος για το οποίο έχουν δημοσιευτεί στοιχεία είναι το έτος 2019 και η συνεισφορά της ενέργειας που παράγεται από Α.Π.Ε. στην ακαθάριστη τελική κατανάλωση ενέργειας ανέρχεται για το έτος 2019 σε ποσοστό 19,68%. Προβλέπεται για το 2020 η επίτευξη του στόχου του 20%.</p>
				2. Σύμφωνα με τις απαιτήσεις της οδηγίας (ΕΕ) 2018/2001 και του κανονισμού (ΕΕ) 2018/1999,	Nαι	– ΚΥΑ ΔΕΠΕΑ/178581 (ΦΕΚ Β’ 2367) Κανονισμός Ενεργειακής Απόδοσης Κτιρίων (KENAK)	Στον ΚΕΝΑΚ υπάρχει ελάχιστη απαίτηση για 60% ΑΠΕ σε Ζεστό Νερό Χρήσης (ZNX). Στην Μακροπρόθεσμη

Αναγκαίος πρόσφορος όρος	Ταμείο	Ειδικός στόχος	Fulfilment of enabling condition	Criteria	Fulfilment of criteria	Παραπομπή σε σχετικά έγγραφα	Αιτιολόγηση
				αύξηση του μεριδίου των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας στον τομέα της θέρμανσης και της ψύξης σύμφωνα με το άρθρο 23 της οδηγίας (ΕΕ) 2018/2001.		https://www.teepelop.gr/wp-content/uploads/2017/07/FEK-B-2367-12.7.2017.pdf . – Μακροπρόθεσμη Στρατηγική για την Ανακαίνιση του Κτιριακού Αποθέματος (ΥΑ ΔΕΠΕΑ/20334/148, ΦΕΚ Β' 974), στο πλαίσιο εφαρμογής της Οδηγίας 2010/31/ΕΕ (https://ypen.gov.gr/wp-content/uploads/2021/03/YA-20334_148_01.03.2021_ΦΕΚ_974-B-12.03.2021_ΜΑΚΡΟΠΡΟΘΕΣΜΗ-ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ-ΑΝΑΚΑΙΝΙΣΗΣ-ΚΤΙΡΙΩΝ-ΕΩΣ-ΤΟ-2050.pdf).	Στρατηγική για την Ανακαίνιση του Κτιριακού Αποθέματος αναλύονται μέτρα και τεχνολογίες για την επίτευξη του στόχου διείσδυσης των ΑΠΕ για ψύξη/θέρμανση στα κτίρια. Όπως προκύπτει από τα στατιστικά της Eurostat εκπληρώνεται ο επιμέρους στόχος για την ψύξη/θέρμανση στα κτίρια.
2.4. Αποτελεσματικό πλαίσιο διαχείρισης του κινδύνου καταστροφών	ΕΤΠΑ ΤΣ	RSO2.4. Promoting climate change adaptation and disaster risk prevention, resilience taking into account eco-system based approaches	Όχι	Εφαρμόζεται εθνικό ή περιφερειακό σχέδιο διαχείρισης του κινδύνου καταστροφών, καταρτισμένο με βάση εκτιμήσεις κινδύνου, το οποίο λαμβάνει δεόντως υπόψη τις πιθανές επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής και τις υφιστάμενες στρατηγικές προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή και περιλαμβάνει: 1. Περιγραφή των βασικών κινδύνων που εκτιμώνται σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 6 παράγραφος 1 της απόφασης αριθ. 1313/2013/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, η οποία αντικατοπτρίζει το υπάρχον προφίλ κινδύνου και την εξέλιξή του σε ενδεικτικό χρονικό διάστημα 25 έως 35 ετών. Η εκτίμηση βασίζεται, για	Όχι	Το κριτήριο δεν εκπληρώνεται.	Το κριτήριο δεν εκπληρώνεται.

Αναγκαίος πρόσφορος όρος	Ταμείο	Ειδικός στόχος	Fulfilment of enabling condition	Criteria	Fulfilment of criteria	Παραπομπή σε σχετικά έγγραφα	Αιτιολόγηση
				κινδύνους που σχετίζονται με το κλίμα, σε σενάρια και προβλέψεις σχετικά με την κλιματική αλλαγή.			
				2. Περιγραφή των μέτρων πρόληψης, ετοιμότητας και απόκρισης σε καταστροφές για την αντιμετώπιση των κύριων κινδύνων που εντοπίστηκαν. Τα μέτρα ιεραρχούνται ανάλογα με τους κινδύνους καθώς και τις οικονομικές τους επιπτώσεις, τις ελλείψεις σε επίπεδο ικανοτήτων, την αποτελεσματικότητα και την αποδοτικότητα, λαμβανομένων υπόψη των πιθανών εναλλακτικών λύσεων.	Όχι	Το κριτήριο δεν εκπληρώνεται.	Το κριτήριο δεν εκπληρώνεται.
				3. Πληροφορίες σχετικά με τους χρηματοδοτικούς πόρους και μηχανισμούς που είναι διαθέσιμοι για την κάλυψη των δαπανών λειτουργίας και συντήρησης που συνδέονται με την πρόληψη, την ετοιμότητα και την απόκριση.	Όχι	Το κριτήριο δεν εκπληρώνεται.	Το κριτήριο δεν εκπληρώνεται.
2.5. Επικαιροποιημένος σχεδιασμός για τις απαιτούμενες επενδύσεις στους τομείς των υδάτων και των λυμάτων	ΤΣ	RSO2.5. Promoting access to water and sustainable water management	Όχι	Για τον καθένα ή και τους δύο τομείς έχει θεσπισθεί εθνικό σχέδιο επενδύσεων το οποίο περιλαμβάνει: 1. Εκτίμηση της τρέχουσας κατάστασης όσον αφορά την εφαρμογή της οδηγίας 91/271/ΕΟΚ του Συμβουλίου και της οδηγίας 98/83/ΕΚ του Συμβουλίου.	Όχι	Το κριτήριο δεν εκπληρώνεται.	Το κριτήριο δεν εκπληρώνεται.

Αναγκαίος πρόσφορος όρος	Ταμείο	Ειδικός στόχος	Fulfilment of enabling condition	Criteria	Fulfilment of criteria	Παραπομπή σε σχετικά έγγραφα	Αιτιολόγηση
				2. Προσδιορισμό και προγραμματισμό των δημόσιων επενδύσεων, συμπεριλαμβανομένης ενδεικτικής δημοσιονομικής εκτίμησης:α) που απαιτούνται για την εφαρμογή της οδηγίας 91/271/ΕΟΚ, συμπεριλαμβανομένης ιεράρχησης όσον αφορά το μέγεθος των οικισμών και τις περιβαλλοντικές επιπτώσεις, με ανάλυση των επενδύσεων για κάθε συγκέντρωση λυμάτων·β) που απαιτούνται για την εφαρμογή της οδηγίας 98/83/ΕΚ·γ) που απαιτούνται για την ανταπόκριση στις ανάγκες που απορρέουν από την οδηγία (ΕΕ) 2020/2184, όσον αφορά ιδίως τις αναθεωρημένες παραμέτρους ποιότητας που ορίζονται στο παράρτημα Ι της εν λόγω οδηγίας.	Όχι	Το κριτήριο δεν εκπληρώνεται.	Το κριτήριο δεν εκπληρώνεται.
				3. Εκτίμηση των επενδύσεων που απαιτούνται για την ανανέωση των υφιστάμενων υποδομών ύδρευσης και αποχέτευσης, συμπεριλαμβανομένων των δικτύων, ανάλογα με την ηλικία τους και τα σχέδια απόσβεσης.	Όχι	Το κριτήριο δεν εκπληρώνεται.	Το κριτήριο δεν εκπληρώνεται.
				4. Ένδειξη των δυνητικών πηγών δημόσιας χρηματοδότησης, εφόσον χρειάζονται για τη συμπλήρωση των τελών χρήσης.	Όχι	Το κριτήριο δεν εκπληρώνεται.	Το κριτήριο δεν εκπληρώνεται.

Αναγκαίος πρόσφορος όρος	Ταμείο	Ειδικός στόχος	Fulfilment of enabling condition	Criteria	Fulfilment of criteria	Παραπομπή σε σχετικά έγγραφα	Αιτιολόγηση
2.6. Επικαιροποιημένος σχεδιασμός για τη διαχείριση των αποβλήτων	ΤΣ	RSO2.6. Promoting the transition to a circular and resource efficient economy	Όχι	Εφαρμόζονται ένα ή περισσότερα σχέδια διαχείρισης αποβλήτων, όπως αναφέρονται στο άρθρο 28 της οδηγίας 2008/98/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, τα οποία καλύπτουν ολόκληρη την επικράτεια του κράτους μέλους, και περιλαμβάνουν: 1. Ανάλυση της τρέχουσας κατάστασης όσον αφορά την διαχείριση αποβλήτων στην οικεία γεωγραφική περιοχή, όπου περιλαμβάνονται το είδος, η ποσότητα και η πηγή των παραγόμενων αποβλήτων και αξιολόγηση της μελλοντικής εξέλιξής τους, λαμβανομένων υπόψη των αναμενόμενων επιπτώσεων των μέτρων που προβλέπονται στο ή στα προγράμματα πρόληψης δημιουργίας αποβλήτων που καταρτίζονται σύμφωνα με το άρθρο 29 της οδηγίας 2008/98/ΕΚ.	Όχι	Το κριτήριο δεν εκπληρώνεται.	Το κριτήριο δεν εκπληρώνεται.
				2. Εκτίμηση των υφιστάμενων συστημάτων συλλογής αποβλήτων, όπου περιλαμβάνονται τα συλλεγόμενα υλικά και η εδαφική κάλυψη της χωριστής συλλογής και μέτρα για τη βελτίωση της λειτουργίας της, καθώς και εκτίμηση της ανάγκης για νέα προγράμματα συλλογής.	Όχι	Το κριτήριο δεν εκπληρώνεται.	Το κριτήριο δεν εκπληρώνεται.

Αναγκαίος πρόσφορος όρος	Ταμείο	Ειδικός στόχος	Fulfilment of enabling condition	Criteria	Fulfilment of criteria	Παραπομπή σε σχετικά έγγραφα	Αιτιολόγηση
				3. Εκτίμηση του επενδυτικού κενού που αιτιολογεί την ανάγκη για κλείσιμο των υφιστάμενων εγκαταστάσεων αποβλήτων και πρόσθετες ή αναβαθμισμένες υποδομές αποβλήτων, με πληροφορίες σχετικά με τις πηγές των διαθέσιμων εσόδων για την κάλυψη των δαπανών λειτουργίας και συντήρησης.	Όχι	Το κριτήριο δεν εκπληρώνεται.	Το κριτήριο δεν εκπληρώνεται.
				4. Πληροφορίες για τα κριτήρια σχετικά με τον εντοπισμό τοποθεσιών για τον τρόπο προσδιορισμού των μελλοντικών τοποθεσιών εγκαταστάσεων και για τη χωρητικότητα των μελλοντικών εγκαταστάσεων επεξεργασίας αποβλήτων.	Όχι	Το κριτήριο δεν εκπληρώνεται.	Το κριτήριο δεν εκπληρώνεται.
2.7. Πλαίσιο δράσης προτεραιότητας για τα αναγκαία μέτρα διατήρησης που περιλαμβάνουν συγχρηματοδότηση από την Ένωση	ΕΤΠΑ	RSO2.7. Enhancing protection and preservation of nature, biodiversity and green infrastructure, including in urban areas, and reducing all forms of pollution	Ναι	Για παρεμβάσεις που υποστηρίζουν μέτρα διατήρησης της φύσης σε σχέση με περιοχές Natura 2000 οι οποίες εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της οδηγίας 92/43/ΕΟΚ του Συμβουλίου. Έχει θεσπιστεί πλαίσιο δράσης προτεραιότητας κατά το άρθρο 8 της οδηγίας 92/43/ΕΟΚ, το οποίο περιλαμβάνει όλα τα στοιχεία που απαιτούνται από το πρότυπο για το πλαίσιο δράσης προτεραιότητας για την περίοδο 2021-2027, όπως συμφωνήθηκε από την Επιτροπή και τα κράτη μέλη, συμπεριλαμβανομένων προσδιορισμού των μέτρων	Ναι	ΠΛΑΙΣΙΟ ΔΡΑΣΕΩΝ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ ΓΙΑ ΤΟ ΔΙΚΤΥΟ NATURA 2000 στην Ελλάδα σύμφωνα με το άρθρο 8 της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ του Συμβουλίου για τη διατήρηση των φυσικών οικοτόπων καθώς και της άγριας πανίδας και χλωρίδας («Οδηγία για τους οικοτόπους») για την περίοδο του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου 2021–2027 (https://ypen.gov.gr/wp-content/uploads/2021/04/PAF-EL_FINAL.pdf)	Τα πλαίσια δράσεων προτεραιότητας (ΠΔΠ) αποτελούν εργαλεία στρατηγικού πολυετούς σχεδιασμού τα οποία έχουν ως στόχο την ολοκληρωμένη παρουσίαση των μέτρων που απαιτούνται για τη διαχείριση και προστασία του πανευρωπαϊκού δικτύου Natura 2000 και της συνδεδεμένης με αυτό πράσινης υποδομής και τον προσδιορισμό των χρηματοδοτικών αναγκών για τα εν λόγω μέτρα τη σύνδεσή τους με τα αντίστοιχα χρηματοδοτικά προγράμματα της ΕΕ. Σύμφωνα με τους στόχους της Οδηγίας της ΕΕ για τους οικοτόπους, τα μέτρα που πρέπει να προσδιορίζονται στα πλαίσια δράσεων προτεραιότητας σχεδιάζονται με κύριο σκοπό «τη διασφάλιση της διατήρησης, ή της

Αναγκαίος πρόσφορος όρος	Ταμείο	Ειδικός στόχος	Fulfilment of enabling condition	Criteria	Fulfilment of criteria	Παραπομπή σε σχετικά έγγραφα	Αιτιολόγηση
				προτεραιότητας και εκτίμησης των χρηματοδοτικών αναγκών.			<p>αποκατάστασης σε ικανοποιητική κατάσταση των φυσικών οικοτόπων και των ειδών ενωσιακής σημασίας, λαμβανομένων υπόψη των οικονομικών, κοινωνικών και πολιτιστικών απαιτήσεων, καθώς και των περιφερειακών και τοπικών ιδιομορφιών».</p> <p>Η νομική βάση του πλαισίου δράσεων προτεραιότητας είναι το άρθρο 8 παράγραφος 1 της Οδηγίας για τους οικοτόπους, το οποίο επιβάλλει στα κράτη μέλη την υποχρέωση να αποστέλλουν, κατά περίπτωση, στην Επιτροπή τις εκτιμήσεις τους.</p>

5. Programme authorities

Reference: point (k) of Article 22(3) and Articles 71 and 84 CPR

Πίνακας 13: Αρχές του προγράμματος

Programme authorities	Επωνυμία του φορέα	Όνομα αρμοδίου επικοινωνίας	Θέση	Ηλεκτρονική διεύθυνση
Διαχειριστική αρχή	Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης Προγράμματος "Περιβάλλον και Κλιματική Αλλαγή"	Προϊστάμενος ΕΥ		ymerperaa-perivallon@mou.gr
Ελεγκτική αρχή	Επιτροπή Δημοσιονομικού Ελέγχου	Προϊσταμενος ΕΔΕΛ		EAGGF_FIFG@edel.gr
Φορέας που λαμβάνει πληρωμές από την Επιτροπή	Ειδική Υπηρεσία "Αρχή Πιστοποίησης και Εξακρίβωσης Συγχρηματοδοτούμενων Προγραμμάτων"	Προϊστάμενος ΕΥ		spa@mou.gr

The repartition of the reimbursed amounts for technical assistance pursuant to Article 36(5) CPR if more bodies are identified to receive payments from the Commission

Reference: Article 22(3) CPR

Table 13A: The portion of the percentages set out in point (b) of Article 36(5) CPR that would be reimbursed to the bodies which receive payments from the Commission in case of technical assistance pursuant to Article 36(5) CPR (in percentage points)

6. Partnership

Reference: point (h) of Article 22(3) CPR

Η συμμετοχή των εταίρων, όπως αυτοί ορίζονται στο άρθρο 5 του ΓΚ και εξειδικεύονται στο άρθρο 4 του εξουσιοδοτικού κανονισμού σχετικά με τον κώδικα δεοντολογίας για την εταιρική σχέση, θα είναι ενεργή σε όλα τα στάδια διαμόρφωσης και κατάρτισης του Προγράμματος.

Η εταιρική σχέση εφαρμόζεται στο στάδιο του προγραμματισμού/ σχεδιασμού των πολιτικών και θα εφαρμοστεί περαιτέρω σε επίπεδο διαχείρισης, υλοποίησης, παρακολούθησης και αξιολόγησης κατά την περίοδο 2021-2027. Όσον αφορά στη διαβούλευση με τους σχετικούς εταίρους απαιτείται να λαμβάνεται υπόψη: α) έγκαιρης δημοσιοποίησης και εύκολης πρόσβασης στις σχετικές πληροφορίες, β) διάθεσης στους εταίρους επαρκούς χρόνου για την ανάλυση και τη διατύπωση παρατηρήσεων σχετικά με τα βασικά προπαρασκευαστικά έγγραφα, το σχέδιο της συμφωνίας εταιρικής σχέσης και τα σχέδια των προγραμμάτων· γ) παροχής διαθέσιμων διαύλων μέσω των οποίων οι εταίροι θα μπορούν να υποβάλλουν τα ερωτήματα και τις παρατηρήσεις τους και θα ενημερώνονται σχετικά με τον τρόπο με τον οποίο έχουν συνεκτιμηθεί οι προτάσεις τους· και δ) διάδοσης των αποτελεσμάτων της διαβούλευσης.

Χρειάζεται να επισημανθεί ότι λόγω της πανδημίας COVID-19 προτείνεται η διενέργεια δημόσιας ηλεκτρονικής διαβούλευσης μέσω διαδικτυακών συναντήσεων και συνομιλιών με την αρμόδια ΟΣΠ σύνταξης του νέου Προγράμματος «Περιβάλλον και Κλιματική Αλλαγή 2021-2027».

Ο συντονισμός σχεδιασμού και η ευθύνη κατάρτισης του ΕΠ ΥΜΕΠΕΡΑΑ ανατέθηκε, με την 2η εγκύκλιο για την προετοιμασία του σχεδιασμού των Προγραμμάτων 2021-2027 της Εθνικής Αρχής Συντονισμού ΕΣΠΑ του Υπ. Ανάπτυξης & Επενδύσεων (α.π. 125192/25.11.2020), στην Υποδιεύθυνση Τομέα Περιβάλλοντος της ΕΥΔ-ΕΠ- ΥΜΕΠΕΡΑΑ. Σε συνεργασία με τα αρμόδια Υπουργεία και τις Επιτελικές Δομές ΕΣΠΑ στο πλαίσιο Ομάδων Σχεδιασμού Προγράμματος.

Με την ΕΥΔ/ΕΠ ΥΜΕΠΕΡΑΑ 9334/30-10-2020 Απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων «Σύσταση και συγκρότηση Ομάδας Σχεδιασμού Προγράμματος (ΟΣΠ) του Επιχειρησιακού Προγράμματος ΕΠ «Περιβάλλον και Κλιματική Αλλαγή» 2021-2027», καθορίζονται η σύσταση, η συγκρότηση, το έργο και τα μέλη της εν λόγω Ομάδας Σχεδιασμού.

Στο ανωτέρω πλαίσιο εκπόνηθηκε το Concept Paper και πραγματοποιήθηκε ο πρώτος κύκλος διαβουλεύσεων διάρκειας δύο εβδομάδων. Κατά τη διάρκεια της διαβούλευσης χρησιμοποιήθηκε ερωτηματολόγιο για την άντληση στατιστικών στοιχείων από τους συμμετέχοντες φορείς.

Η απαραίτητη διαδικασία δημόσιας διαβούλευσης του concept paper του προγράμματος διενεργήθηκε μέσω:

A) Έρευνας κοινού μέσω ερωτηματολογίου (διαδικτυακά)

Ταυτότητα έρευνας

Φορέας : ΕΥΔ ΕΠ ΥΜΕΠΕΡΑΑ / Τομέας Περιβάλλοντος

Τύπος & Μέθοδος : Διαδικτυακή έρευνα (web Survey) με συμπλήρωση ερωτηματολογίου.

Δομή ερωτηματολογίου : Ερωτηματολόγιο 22 ερωτήσεων στην ελληνική γλώσσα, με δυνατότητα απαντήσεων πολλαπλών επιλογών, λίστας επιλογών με απάντηση ανά γραμμή, μίας επιλογής, ελεύθερου κειμένου απάντησης κλπ

Πληθυσμός : Γενικός πληθυσμός 18 ετών και άνω.

Περιοχή : Ελλάδα

Δειγματοληπτική συμμετοχή : Ελεύθερη συμμετοχή κοινού

Χρόνος διεξαγωγής : Η έρευνα πραγματοποιήθηκε στο χρονικό διάστημα 12 Ιανουαρίου έως 22 Ιανουαρίου 2021.

Προσωπικό έρευνας (σχεδιασμός – ανάλυση) : Ομάδα ΟΣΠ Τομέα Περιβάλλοντος ΕΥΔ ΕΠ

ΥΜΕΠΕΡΑΑ Συμμετείχαν 71 πολίτες

B) Έρευνας εταίρων μέσω γραπτής επικοινωνίας

Υπέβαλαν το σχολιασμό τους για το concept paper του Προγράμματος

- Το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας (ΥΠΕΝ)
- Οι Επιτελικές δομές του ΥΠΕΝ
- Το Υπουργείο Μεταφορών και Υποδομών
- Ο Σύνδεσμος Ελληνικών Βιομηχανιών
- Η Επιτελική Δομή του Υπουργείου Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής
- Το Υπουργείο Ανάπτυξης και Επενδύσεων
- Η Ελληνική Εταιρεία Διαχείρισης Στερεών Αποβλήτων
- Η Ελληνική Αστυνομία

Μέσω των δύο παραπάνω διαδικασιών :

A) διαπιστώθηκε ότι η ενεργός πλειοψηφική συμμετοχή όσων αυτοπροσδιορίζονται ως απλοί πολίτες, επιβεβαιώνεται από την συμμετοχή τους στην διαδικτυακή έρευνα, αποτυπώνοντας έτσι την ανάγκη τους να συνεισφέρουν στην σχεδίαση του νέου ΕΣΠΑ για το περιβάλλον με εποικοδομητικό τρόπο. Οι πολίτες που συμμετείχαν στην έρευνα, ιεραρχούν χωρίς ιδιαίτερα μεγάλες διακυμάνσεις τους στρατηγικούς τομείς γύρω από το Περιβάλλον. Υπάρχει σαφής αποτύπωση του αυξημένου ενδιαφέροντος των πολιτών σχετικά με τα θέματα της κλιματικής αλλαγής, της ενεργειακής επάρκειας και της διαχείρισης απορριμμάτων, τομείς οι οποίοι κατέχουν εξέχουσα θέση στο νέο πρόγραμμα του ΕΣΠΑ για «Περιβάλλον και Κλιματική Αλλαγή»

B) Οι στοχευμένες επιστημονικές των εταίρων φορέων ελήφθησαν υπόψη στη σύνταξη των κεφαλαίων του προγράμματος αφού άπτονταν τόσο σε θέματα ουσίας (πχ στερεά απόβλητα, ενέργεια κλπ), όσο και σε θέματα πληρότητας, σαφήνειας και συμβατότητας με του Ευρωπαϊκούς κανονισμούς

Όλο το υλικό της δημόσιας διαβούλευσης αναρτήθηκε στην ιστοσελίδα της ΕΥΔ ΕΠ ΥΜΕΠΕΡΑΑ.

Εξάλλου στο πλαίσιο της ΟΣΠ και της διαυπηρεσιακής διαβούλευσης, διενεργούνται τακτικά συσκέψεις και ανταλλαγή απόψεων-παρατηρήσεων και πληροφοριών, για την πληρέστερη ενημέρωση των Υπηρεσιών που εμπλέκονται και διαρκή ανατροφοδότηση της συλλογικής εργασίας.

Ο ρόλος των εταίρων στην υλοποίηση, παρακολούθηση και αξιολόγηση του ΕΠ

Κορυφαίο όργανο για τη συμμετοχή των εταίρων στην υλοποίηση, παρακολούθηση και αξιολόγηση του ΕΠ είναι η Επιτροπή Παρακολούθησης (ΕΠΠα), για την οποία λαμβάνονται μέτρα ουσιαστικής λειτουργίας της και ενίσχυσης της αποτελεσματικότητάς της. Πέραν των τυπικών μέτρων ενίσχυσης του επιχειρησιακού της χαρακτήρα, όπως η ολιγομελής και αντιπροσωπευτική σύνθεσή της και η υποστήριξη της λειτουργίας της από ισχυρή γραμματεία της Διαχειριστικής Αρχής, πρόκειται να ληφθούν και άλλα μέτρα άμεσης επικοινωνίας και ενημέρωσης των μελών της, με αναμενόμενο αποτέλεσμα την μεγαλύτερη κινητοποίησή τους. Τέτοια μέτρα είναι ενδεικτικά η διαδικτυακή επικοινωνία των μελών της μέσω του ΔΙΑΥΛΟΥ, όπου είναι δυνατή η επικοινωνία των μελών σε πραγματικό χρόνο, η υποβολή ερωτημάτων και παρατηρήσεων, καθώς και η εξατομικευμένη ενημέρωση μέσω email για κάθε νέα ανάρτηση. Τα

μέλη της ΕπΠα θα έχουν τη δυνατότητα να θέτουν ερωτήματα και να λαμβάνουν απαντήσεις για ειδικότερα ζητήματα, όπως το πλαίσιο υλοποίησης του ΕΠ, την αξιολόγηση και επιλογή των προτάσεων, την αξιόπιστη εφαρμογή των κριτηρίων επιλογής των πράξεων, την πορεία σύνταξης των ετήσιων εκθέσεων και της τελικής έκθεσης εφαρμογής, την αξιολόγηση του προγράμματος, την εφαρμογή των αρχών της προσβασιμότητας κλπ. Με τα μέτρα αυτά αυξάνεται η διαφάνεια της εφαρμογής του ΕΠ και η παραγωγική συμμετοχή των μελών της ΕπΠα σε αυτό, με αναμενόμενη άμεση θετική επίπτωση στην αποτελεσματικότητα και αποδοτικότητα των υλοποιούμενων παρεμβάσεων και στην επίτευξη των τεθέντων στόχων.

Ανάλογα χαρακτηριστικά διαθέτει η συμμετοχή των αντιπροσωπευτικών εταίρων στις φάσεις παρακολούθησης και αξιολόγησης της υλοποίησης του ΕΠ μέσω της οικείας ΕπΠα. Στο πλαίσιο του εσωτερικού κανονισμού της εν λόγω Επιτροπής θα καθοριστούν με σαφήνεια τα οριζόμενα στον κατ' εξουσιοδότηση κανονισμό της ΕΕ σχετικά με τον ευρωπαϊκό κώδικα δεοντολογίας για την εταιρική σχέση στο πλαίσιο των ευρωπαϊκών διαρθρωτικών και επενδυτικών ταμείων.

7. Communication and visibility

Reference: point (j) of Article 22(3) CPR

A. Εισαγωγή

Η Επικοινωνιακή Στρατηγική πρέπει να είναι άρρηκτα συνδεδεμένη με το περιεχόμενο του Προγράμματος, να συνάδει με τους στόχους και να αναδεικνύει το ρόλο και τα οφέλη του.

B. Επικοινωνιακοί Στόχοι

Κύριος στόχος:

- Ανάδειξη του ρόλου του Προγράμματος και της συμβολής της ΕΕ στην προστασία του περιβάλλοντος, την ενεργειακή μετάβαση, την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή και τη βελτίωση της ποιότητας ζωής.

Επιμέρους στόχοι:

- Έγκαιρη ενημέρωση των δυνητικών δικαιούχων σχετικά με τις ευκαιρίες χρηματοδότησης και τις διαδικασίες πρόσβασης σε αυτές.
- Ενίσχυση αναγνωρισιμότητας, συμβολής της ΕΕ στη βελτίωση της ποιότητας ζωής από τις παρεμβάσεις του Προγράμματος.
- Διασφάλιση της διαφάνειας ως προς την υλοποίηση του προγράμματος και αύξηση εμπιστοσύνης στην ΕΕ.
- Υποστήριξη των δικαιούχων για την υλοποίηση, επικοινωνία και προβολή των αποτελεσμάτων των πράξεων.

Ειδικοί στόχοι:

- Ανάπτυξη περιβαλλοντικής συνείδησης για τη βιωσιμότητα των έργων που υλοποιούνται.
- Προβολή σημαντικών έργων, «καλών πρακτικών», ώστε να αναδειχθούν τα οφέλη των πολιτών.
- Εμπλοκή φορέων και αξιοποίηση δικτύων για τη μεγιστοποίηση του αποτελέσματος.

Γ. Κοινά – Στόχος

I. Δυνητικοί Δικαιούχοι (Υπηρεσίες του ΥΠΕΝ, Υπηρεσίες Υπουργείων, ΕΔ Περιβάλλοντος ΕΣΠΑ, ΕΔ Ενέργειας ΕΣΠΑ, Οργανισμοί του Δημοσίου (π.χ. ΕΛΓΑ, ΟΠΕΚΕΠΕ), Αποκεντρωμένες Διοικήσεις, ΟΤΑ, ΔΕΥΑ, ΦοΔΣΑ, ΦΔΠΠ, ΑΕΙ, ΦΠΑΔ, Ερευνητικοί Οργανισμοί, Ιδιώτες, Νοικοκυριά).

II. Δικαιούχοι (νομικά πρόσωπα και φορείς που συμμετέχουν)

III. Ευρύ Κοινό

- Δικαιούχοι άλλου κράτους – μέλους που θα συνεργαστούν με Έλληνες δικαιούχους Πολίτες – Κάτοικοι περιοχών που λαμβάνουν χώρα παρεμβάσεις του προγράμματος.
- Επιχειρήσεις: ενίσχυση επενδύσεων και ανάπτυξη ενεργειακών τεχνικών για επιχειρηματικότητα φιλική προς το περιβάλλον.

- Ευρύ Κοινό & Ειδικές Πληθυσμιακές Ομάδες

I. Πολλαπλασιαστές Πληροφόρησης

- Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης: Έμφαση σε περιφερειακά ΜΜΕ για προσέγγιση τοπικών κοινωνιών.
- Διαμορφωτές Κοινής Γνώμης στο Διαδίκτυο (π.χ. bloggers, αρθρογράφοι
- Οικονομικοί & Κοινωνικοί Εταίροι – Δημόσιοι Φορείς (Επιμελητήρια, Επαγγελματικές Ενώσεις, Εταιρείες Δημόσιου Τομέα, ΝΠΔΔ, κ.ά.)
- Ευρωπαϊκοί Φορείς & Δίκτυα (Αντιπροσωπεία Ευρωπαϊκής Επιτροπής και Γραφείο Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου στην Ελλάδα, Κέντρα Πληροφόρησης Europe Direct - EDIC)
- Περιβαλλοντικές Οργανώσεις & Επιστημονική/Εκπαιδευτική Κοινότητα

Δ. Στρατηγική Προσέγγιση Επικοινωνίας

Το Πρόγραμμα Επικοινωνίας προτείνεται να επιμεριστεί σε 3 Φάσεις Επικοινωνίας (Φ.Ε.). Η στρατηγική θα ειδικεύεται ανά φάση και οι σημαντικές πληροφορίες του Προγράμματος και των επιμέρους δράσεων θα χαρτογραφούνται και θα αποδίδονται συνοπτικά και κατανοητά.

- Α': Γενική Πληροφόρηση - Γνωριμία
- Β': Εξειδικευμένη Πληροφόρηση - Θεματική για τους άξονες και τις δράσεις
- Γ': Απολογισμός - Διάδοση αποτελεσμάτων

Ε. Μέσα Επικοινωνίας

Η επικοινωνία θα αξιοποιήσει το σύνολο των Μέσων Επικοινωνίας ανάλογα με τον στόχο, το κόστος, το κοινό-στόχος και τη συγκυρία, ανά Φ.Ε..

I. Ψηφιακή Παρουσία

II. Εκδηλώσεις - Ημερίδες - Εκθέσεις - Τεχνικές Συναντήσεις

III. Γραφείο Πληροφόρησης

IV. e-Newsletter

V. Γραφείο Τύπου & Έμμεση Δημοσιότητα

VI. Έντυπο & Ηλεκτρονικό Ενημερωτικό Υλικό

VII. Προβολή στα ΜΜΕ, το Διαδίκτυο & τα Social Media

VIII. Αξιολόγηση Σχεδίου Δράσεων - Έρευνες Αναγνωρισιμότητας.

ΣΤ. Προϋπολογισμός

Η χρηματοδότηση προέρχεται από πόρους του Ταμείου Συνοχής και του ΕΤΠΑ του ΑΠ7 της Τεχνικής Βοήθειας. Ο εκτιμώμενος προϋπολογισμός δύναται να ανέλθει στο 0,25% του συνολικού.

Η ποσοστιαία κατανομή Π/Υ για δράσεις Επικοινωνιακής Στρατηγικής – Εικαστικής Ταυτότητας και κεντρικά μηνύματα αναλύεται σε συνημμένο Πίνακα.

8. Use of unit costs, lump sums, flat rates and financing not linked to costs

Παραπομπή: Άρθρα 94 και 95 του ΚΚΔ

Πίνακας 14: Χρήση μοναδιαίων δαπανών, κατ' αποκοπή ποσών, ενιαίων συντελεστών και χρηματοδότησης που δεν συνδέεται με τις δαπάνες

Προβλεπόμενη χρήση των άρθρων 94 και 95 του ΚΚΔ	Ναι	Όχι
Από την έγκριση, το πρόγραμμα θα κάνει χρήση της επιστροφής της ενωσιακής συνεισφοράς βάσει μοναδιαίων δαπανών, κατ' αποκοπή ποσών και ενιαίων συντελεστών στο πλαίσιο της προτεραιότητας σύμφωνα με το άρθρο 94 του ΚΚΔ	☐	☒
Από την έγκριση, το πρόγραμμα θα κάνει χρήση της επιστροφής της ενωσιακής συνεισφοράς βάσει χρηματοδότησης που δεν συνδέεται με δαπάνες σύμφωνα με το άρθρο 95 του ΚΚΔ	☐	☒

Appendix 1: Union contribution based on unit costs, lump sums and flat rates

A. Σύνοψη των κύριων στοιχείων

Προτεραιότητα	Ταμείο	Ειδικός στόχος	Κατηγορία περιφέρειας	Estimated proportion of the total financial allocation within the priority to which the SCO will be applied in %	Τύπος/-οι καλυπτόμενων πράξεων		Δείκτης ενεργοποίησης της επιστροφής ποσών		Μονάδα μέτρησης για τον δείκτη ενεργοποίησης της επιστροφής ποσών	Type of SCO (standard scale of unit costs, lump sums or flat rates)	Amount (in EUR) or percentage (in case of flat rates) of the SCO
					Κωδικός(1)	Περιγραφή	Κωδικός(2)	Περιγραφή			

(1) This refers to the code for the intervention field dimension in Table 1 of Annex I to the CPR and the Annex IV to the EMFAF regulation

(2) This refers to the code of a common indicator, if applicable

Appendix 1: Union contribution based on unit costs, lump sums and flat rates

B. Λεπτομερή στοιχεία ανά τύπο πράξης

Γ. Υπολογισμός της τυποποιημένης κλίμακας μοναδιαίων δαπανών, κατ' αποκοπή ποσών ή ενιαίων συντελεστών

1. Πηγή δεδομένων που χρησιμοποιούνται για τον υπολογισμό της τυποποιημένης κλίμακας μοναδιαίων δαπανών, κατ' αποκοπή ποσών ή ενιαίων συντελεστών (ποιος παρήγαγε, συνέλεξε και καταχώρισε τα δεδομένα, πού αποθηκεύονται τα δεδομένα, προθεσμίες, επαλήθευση κ.λπ.)

2. Να διευκρινιστεί για ποιον λόγο ενδείκνυται η προτεινόμενη μέθοδος και ο προτεινόμενος υπολογισμός βάσει του άρθρου 94 παράγραφος 2 του ΚΚΔ για τον τύπο πράξης.

3. Please specify how the calculations were made, in particular including any assumptions made in terms of quality or quantities. Where relevant, statistical evidence and benchmarks should be used and, if requested, provided in a format that is usable by the Commission.

4. Να εξηγήσετε πώς εξασφαλίσατε ότι στον υπολογισμό της τυποποιημένης κλίμακας μοναδιαίου κόστους, κατ' αποκοπή ποσού ή ενιαίου συντελεστή έχουν περιληφθεί μόνον επιλέξιμες δαπάνες.

5. Assessment of the audit authority(ies) of the calculation methodology and amounts and the arrangements to ensure the verification, quality, collection and storage of data.

--

Appendix 2: Union contribution based on financing not linked to costs

A. Σύνοψη των κύριων στοιχείων

Προτεραιότητα	Ταμείο	Ειδικός στόχος	Κατηγορία περιφέρειας	Ποσό που καλύπτεται από τη μη συνδεδεμένη με τις δαπάνες χρηματοδότηση	Type(s) of operation covered		Conditions to be fulfilled/results to be achieved triggering reimbursement by the Commission	Δείκτης		Μονάδα μέτρησης για τους όρους που πρέπει να εκπληρωθούν / αποτελέσματα που πρέπει να επιτευχθούν και που ενεργοποιούν την επιστροφή ποσών από την Επιτροπή	Προβλεπόμενο είδος της μεθόδου επιστροφής που χρησιμοποιείται για την επιστροφή ποσών στον/στους δικαιούχο/-ους
					Κωδικός (1)	Περιγραφή		Κωδικός (2)	Περιγραφή		

(1) This refers to the code for the intervention field dimension in Table 1 of Annex 1 to the CPR and the Annex IV to the EMFAF regulation

(2) This refers to the code of a common indicator, if applicable

Β. Λεπτομερή στοιχεία ανά τύπο πράξης

Appendix 3: List of planned operations of strategic importance with a timetable

Article 22(3) CPR

- Ενεργειακή απόδοση με ανακαίνιση του υφιστάμενου οικιστικού αποθέματος, έργα επίδειξης και υποστηρικτικά μέτρα – Πρόγραμμα «ΕΞΟΙΚΟΝΟΜΩ» -> Π/Υ -> 665Μ€ -> ΕΝΑΡΞΗ 06/22 -> ΛΗΞΗ -> 06/2024
- Πράσινος Μετασχηματισμός Επιχειρήσεων & ενίσχυση της Κυκλικής Επιχειρηματικότητας με στόχο τις διεργασίες κατά την παραγωγή του προϊόντος Π/Υ -> 100Μ€ -> ΕΝΑΡΞΗ 12/22 -> ΛΗΞΗ -> 12/2026
- Αντιπλημμυρική θωράκιση της Χώρας Π/Υ -> 180Μ€ -> ΕΝΑΡΞΗ 01/22 -> ΛΗΞΗ -> 12/2025
- Υποδομές αντιμετώπισης διάβρωσης εδαφών -> Π/Υ -> 80Μ€ -> ΕΝΑΡΞΗ 12/22 -> ΛΗΞΗ -> 12/2025
- Ολοκλήρωση Οικολογικού Πάρκου στο Φαληρικό Όρμο -> Π/Υ -> 150Μ€ -> ΕΝΑΡΞΗ 12/22 -> ΛΗΞΗ -> 12/2025
- Προσαρμογή των υφιστάμενων ή / και των εν εξελίξει Μονάδων Μηχανικής – Βιολογικής Επεξεργασίας (ΜΕΑ) ή/ και η δημιουργία νέων Μονάδων, ως σύγχρονες Μονάδες Ανάκτησης και Ανακύκλωσης (RRF) οι οποίες θα επεξεργάζονται διακριτά συλλεγόμενα βιολογικά απόβλητα, καθώς και διακριτά συλλεγόμενα ανακυκλώσιμα απόβλητα (πλαστικό, μέταλλο, χαρτί/χαρτόνι, γυαλί κλπ.), όπως προβλέπεται από τον εθνικό σχεδιασμό και σύμφωνα με τις απαιτήσεις της Οδηγίας (ΕΕ) 2018/851, καθώς και υπολειμματικά σύμμεικτα, τα οποία θα βαίνουν, σταδιακά, μειούμενα μέχρι το 2035 σε ένα τελικό ελάχιστο ποσοστό. -> Π/Υ -> 300Μ€ -> ΕΝΑΡΞΗ 01/22 -> ΛΗΞΗ -> 12/2025

Άθροισμα ελέγχου για όλα τα αναλυτικά δεδομένα2758436391